

Bruselj, 16. december 2021
(OR. en)

15096/21

Medinstitucionalna zadeva:
2021/0424 (COD)

ENER 561
ENV 1013
CLIMA 456
IND 388
RECH 568
COMPET 915
ECOFIN 1257
CODEC 1662
IA 209

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	15. december 2021
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM- MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2021) 804 final
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o notranjem trgu obnovljivih plinov, zemeljskega plina in vodika (prenovitev)

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2021) 804 final.

Priloga: COM(2021) 804 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 15.12.2021
COM(2021) 804 final

2021/0424 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o notranjem trgu obnovljivih plinov, zemeljskega plina in vodika
(prenovitev)**

{SEC(2021) 431 final} - {SWD(2021) 455 final} - {SWD(2021) 456 final} -
{SWD(2021) 457 final} - {SWD(2021) 458 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

1.1 Uvod

Evropska unija si je zastavila ambiciozen cilj, da bo do leta 2050 postala prva podnebno nevtralna celina. Da bi to dosegla, so se države članice in Evropski parlament v evropskih podnebnih pravilih dogovorili, da bodo do leta 2030 emisije toplogrednih plinov zmanjšali za vsaj 55 %. Da bi dosegli te cilje in hkrati prispevali h konkurenčnosti, gospodarski rasti in ustvarjanju delovnih mest, je potrebna sistemska sprememba energetskega sistema: zmanjšati moramo uporabo fosilnih goriv, tudi fosilnega plina, in uporabljati več obnovljivih virov energije. Zato moramo danes zasnovati ambiciozen prehod plinskega sektorja na nizkoogljične pline in pline iz obnovljivih virov.

Fosilni plin predstavlja približno 95 % plinastih goriv, ki se danes porabijo v EU. Plinasta goriva danes predstavljajo okrog 22 % celotne porabe energije v EU, vključno s približno 20 % proizvodnje električne energije v EU in 39 % proizvodnje toplote. V skladu z ustreznimi scenariji, uporabljenimi v oceni učinka načrta za podnebne cilje, bi delež plinastih goriv v skupni porabi energije v EU leta 2050 znašal približno 20 %. Plinasta goriva bodo imela pomembno vlogo v mešanici energetskih virov do leta 2050, kar bo zahtevalo razogljičenje plinskega sektorja s pomočjo zasnove konkurenčnih trgov razogljičenega plina, ki bo usmerjena v prihodnost. Čeprav le malo prispevajo k sedanji mešanici energetskih virov v EU, bi bioplin, biometan, obnovljivi in nizkoogljični vodik ter sintetični metan (ki vsi spadajo med obnovljive in nizkoogljične pline) predstavljali približno 2/3 plinastih goriv v mešanici energetskih virov za leto 2050, preostanek pa bi predstavljal fosilni plin s CCS/U (zajem, shranjevanje in uporaba ogljika). Tudi ta pobuda je del svežnja „Pripravljeni na 55“. Zajema zasnovo trga plinov, vključno z vodikom. Odpravila bo obstoječe regulativne ovire in ustvarila pogoje, v katerih bo to potekalo na stroškovno učinkovit način. To je pomemben del prehoda na integriran energetski sistem, ki na najmanjšo možno mero zmanjšuje stroške prehoda na podnebno nevtralnost, zlasti za odjemalce, in odpira nove priložnosti za zmanjšanje njihovih računov za energijo in dejavno udeležbo na trgu.

Vodik naj bi se uporabljal predvsem na področjih, kjer elektrifikacija ni mogoča, vključno z današnjo energetsko intenzivno industrijo (npr. rafinerije, proizvodnja gnojil in jekla) ter nekaterimi sektorji prevoza s težkimi vozili (pomorski promet, letalstvo, težka vozila za prevoz na dolge razdalje). Za sprostitve celotnega potenciala tega nosilca energije je treba razviti posebno vodikovo infrastrukturo pri različnih vrstah končne rabe. Cilj spodbujanja obnovljivih in nizkoogljičnih plinov je razogljičenje teh sektorjev, povečanje prožnosti elektroenergetskega sistema s tehnologijami „power-to-x“, krepitev zanesljivosti oskrbe z zmanjšanjem odvisnosti od uvoza zemeljskega plina ter omogočanje shranjevanja (in proizvodnje) električne energije. S tem se omogoča povezovanje različnih gospodarskih sektorjev v povezavi z drugimi oblikami shranjevanja in prožnosti, kot so baterije in prilagajanje odjema. To bo tudi v podporo lastni proizvodnji in pametni uporabi distribuirane oskrbe z energijo ter bo prispevalo k večji krepitvi moči odjemalcev. Odjemalci potrebujejo tudi jasne in lahko dostopne informacije, ki jim bodo pomagale spremeniti vzorce porabe energije in preiti na obnovljive in nizkoogljične rešitve, podobno kot na trgu električne energije.

Medtem ko si prizadevamo za čim večji delež vodika iz obnovljivih virov od leta 2030 naprej, so lahko kratkoročno in srednjeročno pomembne druge oblike nizkoogljičnih plinov, zlasti nizkoogljičnega vodika, predvsem za hitro zmanjšanje emisij iz obstoječe proizvodnje vodika

ter podporo vzporednemu in prihodnjemu uvajanju obnovljivega vodika. V skladu s strategijo EU za vodik bi morala proizvodnja vodika iz obnovljivih virov v EU do leta 2024 doseči 1 milijon ton, do leta 2030 pa 10 milijonov ton. Od takrat bi bilo treba vodik iz obnovljivih virov uporabljati v velikem obsegu in z njim nadomestiti nizkoogljični vodik.

Za učinkovit in trajnosten razvoj obnovljivih in nizkoogljičnih plinov ter trga vodika je treba prilagoditi tržni okvir, in sicer zato, ker se obnovljivi in nizkoogljični plini danes soočajo z regulativnimi ovirami za dostop do trga in omrežja, zaradi katerih so v slabšem položaju v primerjavi z zemeljskim plinom. Poleg tega so za vzpostavitev trga razogljčenega plina in prispevek k energetskega prehodu potrebni bistveno večji deleži obnovljivih virov energije v integriranem energetskega sistemu z dejavno udeležbo odjemalcev na konkurenčnih trgih. To bi moralo odjemalcem omogočiti, da izkoristijo dostopne cene, dobre standarde storitev in učinkovito izbiro ponudb, ki odražajo tehnološki razvoj.

Uvajanje različnih vrst obnovljivih in nizkoogljičnih plinov se bo verjetno pojavilo vzporedno in se bo po pričakovanjih razvijalo različno hitro po vsej EU:

- infrastruktura, ki temelji na vodiku, bo postopoma dopolnjevala omrežje za zemeljski plin;
- infrastruktura za plin, v kateri bodo fosilni plin postopoma nadomestili drugi viri metana.

Poleg tega nas dogodki v zvezi z naraščajočimi cenami energije opozarjajo, da je odpornost evropskega energetskega sistema vse pomembnejša, saj energetski sistem EU vključuje več decentralizirane energije iz obnovljivih virov, fosilna goriva pa se postopoma opuščajo. Ureditve zanesljivosti oskrbe in pripravljenosti na tveganja v plinskem sektorju mora biti primerna za prehod na čisto energijo. V sporočilu Komisije „Spopadanje z naraščajočimi cenami energije (nabor orodij za ukrepanje in podporo)“¹ je poudarjen medsebojni vpliv zanesljivosti oskrbe, optimalne uporabe skladiščnih zmogljivosti in nihanj cen energije.

1.2 Cilji predloga

Namen te pobude je olajšati prodor obnovljivih in nizkoogljičnih plinov v energetski sistem, kar bo omogočilo prehod z zemeljskega plina, tako da bodo ti novi plini odigrali svojo potrebno vlogo pri doseganju cilja podnebne nevtralnosti EU do leta 2050.

V nadaljevanju so navedena področja, ki so obravnavana v tem okviru.

Nizka stopnja vključenosti odjemalcev in zaščite na maloprodajnem trgu okolju prijaznega plina. Da bi novi plini lahko v celoti odigrali svojo vlogo pri energetskega prehodu, bi morala pravila maloprodajnega trga odjemalcem omogočiti, da se odločijo za obnovljive vire energije in nizkoogljične možnosti. Vendar zdaj ni tako. Prav tako ni skupne terminologije in sistema certificiranja EU za goriva in pline z nizkimi emisijami ogljika. Poleg tega je na maloprodajnih trgih plina opaziti koncentracijo trga ter nizke stopnje vstopanja na trg in inovacij. To odjemalcem preprečuje, da bi imeli koristi od konkurence, tako da bi sprejemali nizkoogljične odločitve.

Da bi odjemalci lahko sprejemali trajnostne energetske odločitve, potrebujejo dovolj informacij o svoji porabi energije in njenem izvoru ter učinkovita orodja za sodelovanje na trgu. Poleg tega bi morale države članice sprejeti potrebne ukrepe za zaščito ranljivih in energijsko revnih odjemalcev. Trg razogljčenega plina bi se smel razvijati le tako, da ga bodo

¹ COM(2021) 660 final.

lahko ti odjemalci v celoti izkoristili in da bodo zadovoljene potrebe vseh generacij, od mladih do starejših.

Infrastruktura za vodik in trg vodika. V sedanjem regulativnem okviru za nosilce plinaste energije ni rešeno vprašanje uvedbe vodika kot neodvisnega nosilca energije po posebnih vodikovih omrežjih. Na ravni EU ni pravil o naložbah v omrežja na podlagi tarif ali o lastništvu in obratovanju posebnih vodikovih omrežij. Poleg tega ni usklajenih pravil o kakovosti (čistega) vodika. Zato obstajajo ovire za razvoj stroškovno učinkovite čezmejne infrastrukture za vodik in konkurenčnega trga vodika, kar je predpogoj za uvajanje proizvodnje in porabe vodika. Namen tega predloga je odpraviti te pomanjkljivosti. V njem je tudi predlog za sistem terminologije in certificiranja nizkoogljivega vodika in nizkoogljivih goriv.

Obnovljivi in nizkoogljivi plini v obstoječi plinski infrastrukturi in trgih ter energetska varnost. Obnovljivi in nizkoogljivi plini danes predstavljajo majhen delež v mešanici virov energije EU. Ključni predpogoj za sprostitve njihovega potenciala je dostop do veleprodajnega trga plina, tj. virtualnih trgovnih točk. Z odpravo stroškov čezmejnega trgovanja s temi plini in lažjim povezovanjem proizvodnih obratov se bo izboljšala tudi gospodarska upravičenost. Razlike v parametrih kakovosti plina in količini vodika, primešanega sistemu zemeljskega plina, lahko vplivajo na zasnovo plinske infrastrukture, vrste končne rabe in čezmejno interoperabilnost sistemov, kar lahko povzroči razdrobljenost notranjega trga. Toda sedanja pravila za kakovost plina niso primerna za soočanje s prihodnjim razvojem. Kar zadeva UZP, bi lahko odprava preostalih ovir v zvezi z dostopom do terminalov za UZP odprla pot za uvoz obnovljivih in nizkoogljivih plinov iz tujine in tako pomagala pri razogljivenju trga plina v EU. Nazadnje, za ohranitev in krepitev odpornosti v prehodu so potrebne ustrezne ureditve zanesljivosti oskrbe.

Načrtovanje omrežja Kot je navedeno v strategiji Komisije za povezovanje energetskega sistema, je usklajeno načrtovanje in obratovanje celotnega energetskega sistema EU z različnimi nosilci energije, infrastrukturo in sektorji porabe predpogoj za doseganje podnebnih ciljev do leta 2050. Sedanje sheme in prakse za načrtovanje omrežij so pomanjkljive, saj obstajajo neskladja med desetletnim načrtom za razvoj omrežja na ravni EU in nacionalnimi načrti za razvoj omrežja. Boljša povezava med desetletnim načrtom za razvoj omrežja in nacionalnimi načrti za razvoj omrežja bi omogočila nadnacionalno izmenjavo informacij o uporabi prenosnih sistemov.

Zanesljivost oskrbe in skladiščenje. Evropski svet je v odziv na znatno zvišanje cen energije na ravni EU jeseni 2021 pozval Komisijo, da hitro razmisli o srednje- in dolgoročnih ukrepih za večjo odpornost energetskega sistema EU, vključno z ukrepi za večjo zanesljivost oskrbe. Kot prispevek k pravočasnemu odzivu na to krizo in morebitno novo krizo na ravni Unije ta predlog vključuje posebne ukrepe za izboljšanje sodelovanja in odpornosti, zlasti za zagotovitev učinkovitejše in bolj usklajene uporabe sistemov skladiščenja in ureditve operativne solidarnosti. Ukrepi so namenjeni pravočasni krepitvi odpornosti energetskega sistema EU na prihodnje pretese. Zajemajo ukrepe iz te uredbe in Uredbe (EU) 2017/1938 o zanesljivosti oskrbe s plinom. Da bi zagotovili usklajen odziv, so ukrepi za zanesljivost oskrbe sestavni del tega zakonodajnega predloga in niso predlagani kot ločen zakonodajni predlog. Kot je navedeno v sporočilu o cenah energije z dne 13. oktobra 2021 z naslovom „Spopadanje z naraščajočimi cenami energije: nabor orodij za ukrepanje in podporo“, je usklajevanje zanesljivosti oskrbe ključnega pomena za odpornost na prihodnje pretese.

Predlagani ukrepi od držav članic zahtevajo, da izrecno vključijo skladiščenje v svoje ocene tveganja glede zanesljivosti oskrbe na regionalni ravni, vključno s tveganji v zvezi z nadzorom skladiščenja s strani subjektov iz tretjih držav. Države članice bi morale razmisliti o

ukrepih za shranjevanje preko regionalnega sodelovanja v primeru neodpravljenih tveganj. V predlogu so opredeljeni pogoji, ki omogočajo uporabo prostovoljnih skupnih naročil za strateške zaloge plina, ki bi se uporabile v izrednih razmerah. Uvedeni so tudi ukrepi za boljšo preglednost in dostop do skladišč, odpravljanje tveganj za kibernetsko varnost na področju plina ter lažje dvostranske solidarnostne dogovore med državami članicami v primeru krize. Komisija spodbuja države članice, da brez odlašanja nadaljujejo solidarnostne dogovore, tako da bodo gospodinjstva tudi v hudi krizi prejela plin, ki ga potrebujejo.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlagana pobuda je tesno povezana z zakonodajnimi predlogi v okviru svežnja „Pripravljeni na 55“ za izvajanje evropskega zelenega dogovora in jih dopolnjuje, med njimi zlasti s predlogi, navedenimi v nadaljevanju.

Revidirana direktiva o energiji iz obnovljivih virov (prenovljena direktiva o energiji iz obnovljivih virov), ki je glavni instrument EU za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov. Njen cilj je pospešiti prodor energije iz obnovljivih virov, med drugim tudi plinov iz obnovljivih virov, v energetske sistem. S predlagano spremembo se povečuje cilj glede obnovljivih virov v mešanici energetskih virov EU na 40 %, z dodatnimi cilji pa se spodbuja uporaba obnovljivih goriv, kot je obnovljivi vodik v industriji in prometu. V zvezi s to pobudo prenovljena direktiva o energiji iz obnovljivih virov opredeljuje vodik iz obnovljivih virov kot „goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora“ in „biomasna goriva“, pri katerih so emisije toplogrednih plinov za 70 % manjše kot pri fosilnih gorivih, in določa posebne podcilje za porabo obnovljivega vodika (50 % skupne porabe vodika za energijo in surovine v industriji do leta 2030 in 2,6 % energije, dobavljene prometnemu sektorju).

Direktiva o energijski učinkovitosti in z njo povezana direktiva o energijski učinkovitosti stavb, vključno s predlogi za njuno spremembo, se prepletata s to pobudo, saj vplivata na raven in strukturo povpraševanja po plinu. Ukrepi za energijsko učinkovitost lahko ublažijo energijsko revščino in zmanjšajo ranljivost odjemalcev. Ker plinasta goriva trenutno prevladujejo pri ogrevanju in hlajenju ter napravah za sproizvodnjo v Evropi, je njihova učinkovita uporaba v središču ukrepov za energijsko učinkovitost. Direktiva o plinu in uredba o plinu sta skladni z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“: odprt in konkurenčen trg EU s cenami, ki bi odražale proizvodne stroške nosilcev energije, stroške ogljika ter zunanje stroške in koristi, bi učinkovito zagotovil čist in varen vodik končnim uporabnikom, ki ga najbolj cenijo.

Namen **uredbe TEN-E**, ki jo je Komisija predlagala decembra 2020, je bolje podpreti posodobitev evropske čezmejne energetske infrastrukture za evropski zeleni dogovor. Infrastrukturo za vodik uvaja kot novo kategorijo infrastrukture za razvoj evropskega omrežja. Ta pobuda dopolnjuje predlagano uredbo TEN-E, saj se osredotoča na uskladitev nacionalnih načrtov z zahtevami vseevropskega desetletnega načrta za razvoj omrežja.

Kot je bilo napovedano v strategiji EU za zmanjšanje emisij metana, bo Komisija predlagala **zakonodajo za zmanjšanje emisij metana v energetskem sektorju**. Namen pobude je izboljšati informacije o vseh emisijah metana iz proizvodnje energije. Ta pobuda jo dopolnjuje, saj je njen namen olajšati prodor obnovljivih in nizkoogljičnih plinov in tako omogočiti prehod z zemeljskega plina.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Sistem trgovanja z emisijami (v nadaljnjem besedilu: ETS) zvišuje ceno uporabe fosilnih goriv v primerjavi z obnovljivimi in nizkoogljičnimi plini ter tako spodbuja povpraševanje po takih plinih in naložbe v proizvodno tehnologijo, povezano z njimi. Komisija je predlagala njeno okrepitev, vključno z okrepitevijo na področjih letalskega sektorja, pomorskega in

cestnega prometa ter stavb, in razširitvijo na ta področja. V to shemo so vključeni vsi obrati za proizvodnjo vodika in elektrolizatorji s proizvodno zmogljivostjo nad 25 ton na dan. Sklad za inovacije, ustanovljen z direktivo o sistemu EU za trgovanje z emisijami (EU ETS) za obdobje 2021–2030, je eden od instrumentov financiranja, ki podpirajo prehod na podnebno nevtrarno Evropo do leta 2050. Sklad za inovacije, ustanovljen z direktivo o EU ETS za obdobje 2021–2030, je eden od instrumentov financiranja, ki podpira prehod na podnebno nevtrarno Evropo do leta 2050.

Namen **revizije direktive o obdavčitvi energije** je uskladiti obdavčitev energetskih proizvodov z energetsko in podnebno politiko EU, spodbujati čiste tehnologije ter odpraviti zastarele izjeme in znižane stopnje, ki trenutno spodbujajo uporabo fosilnih goriv. V skladu z revidirano direktivo so proizvodi, ki jih zajema, uvrščeni v skupine in razvrščeni glede na njihovo okoljsko učinkovitost. V skladu s tem revizija določa preferencialne najnižje stopnje obdavčitve v višini 0,15 EUR/GJ (v primerjavi z 10,75 EUR/GJ za fosilna goriva) za obnovljiva in nizkoogljična vodikova goriva, ki se uporabljajo kot pogonska goriva. Za obnovljiva in nizkoogljična vodikova goriva, ki se uporabljajo kot goriva za ogrevanje, določa preferencialne najnižje stopnje obdavčitve v višini 0,15 EUR/GJ (v primerjavi z 0,6 EUR/GJ za zemeljski plin).

Cilj **revidirane uredbe o infrastrukturi za alternativna goriva**, ki jo je Komisija predlagala julija 2021 in s katero bo razveljavljena Direktiva 2014/94/EU o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva, je obvladati naraščajoče emisije v cestnem prometu in tako podpreti prehod na skoraj brezemisijski vozni park do leta 2050. Uredba od držav članic zahteva, da razširijo svoje omrežje infrastrukture za polnjenje in oskrbo z gorivom v skladu s prodajo avtomobilov brez emisij ter nameščajo polnilna mesta in mesta za oskrbo z gorivom na ustrezni medsebojni razdalji na glavnih avtocestah. V reviziji uredbe o infrastrukturi za alternativna goriva bo do leta 2030 zahtevano po eno oskrbovalno mesto (najmanj 2 t/dan, 700 barov) na vsakih 150 km vzdolž jedrnega omrežja TEN-T in v vsakem mestnem vozlišču; tako bo postavljenih 700 oskrbovalnih mest za vodik vzdolž prometnih vozlišč in 88 oskrbovalnih mest za vodik v urbanih vozliščih.

Cilj **spremembe uredbe o določitvi standardov emisij CO₂ za osebna in kombinirana vozila** je začrtati jasno pot od leta 2025 do brezemisijskega prometa. V Uredbi so zlasti opredeljena brezemisijška vozila kot akumulatorska električna vozila, vozila na gorivne celice in druga vozila na vodikov pogon, določen pa je tudi cilj ničelnih povprečnih emisij novih vozniških parkov do leta 2030.

Cilj **predloga pobude FuelEU za pomorstvo** je povečati delež trajnostnih nizkoogljičnih in brezogljičnih alternativnih goriv v mešanici goriv v mednarodnem pomorskem prometu, med njimi: tekočih biogoriv, e-tekočin, razogljčenega plina (vključno z utekočinjenim biometanom in e-plinom), razogljčenega vodika in razogljčenih goriv, pridobljenih iz vodika (vključno z metanom in amoniakom). Poudarek na gorivih in energetskih tehnologijah bi moral omogočiti znatno in hitro zmanjšanje emisij, pri čemer se bodo v celoti izkoriščale obstoječe tehnologije in infrastruktura skupaj s spodbudami iz ukrepov, ki bodo predlagani. S tem bo tudi lažje opredeliti pot do razogljčenja za celoten pomorski grozd.

Predlog pobude ReFuelEU za letalstvo, katerega cilj je povečati potencial trajnostnih letalskih goriv za zmanjšanje odtisa toplogrednih plinov v letalstvu, je še vedno v veliki meri neizkoriščen. Da bi letalski sektor občutno zmanjšal svoje emisije, bo moral zmanjšati svojo trenutno odvisnost od fosilnih reaktivnih goriv in se v prihodnjih letih vse bolj preusmeriti v uporabo trajnostnih letalskih goriv. Predlog določa najmanj 0,7-odstotni delež „sintetičnih letalskih goriv“ v letalskih gorivih, ki se dobavljajo operatorjem zrakoplovov, če so

„sintetična letalska goriva“ obnovljiva goriva nebiološkega izvora, kot so opredeljena v direktivi o obnovljivih virih energije.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Ciljev te pobude ni mogoče doseči na nacionalni ravni. Namen načrtovanih ukrepov iz te pobude je doseči napredek pri uresničevanju štirih ciljev iz člena 194 Pogodbe o Evropski uniji (PDEU) ter hkrati prispevati k razogljičenju gospodarstva EU. Načrtovani ukrepi bodo sprejeti na podlagi člena 194(2) PDEU v povezavi s členom 114(1) PDEU. EU ima na področju energije deljeno pristojnost v skladu s členom 4(2), točka (i), PDEU.

Ta pobuda izhaja tudi iz celovitega sklopa zakonodajnih aktov, ki so bili sprejeti in posodobljeni v zadnjih dveh desetletjih. Da bi EU vzpostavila notranji trg energije, je med letoma 1996 in 2019 sprejela štiri zaporedne zakonodajne svežnje, katerih glavni namen je povezovanje trgov ter liberalizacija nacionalnih trgov električne energije in plina. Te določbe zajemajo širok spekter vidikov, od dostopa do trga do preglednosti, pravic odjemalcev, boljše likvidnosti trgov plina in neodvisnosti regulativnih organov.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Trenutno na ravni EU ni pravil, ki bi urejala posebna omrežja ali trge za vodik ter nizkoogljični vodik in nizkoogljična goriva. Glede na sedanja prizadevanja na ravni EU in nacionalni ravni za spodbujanje uporabe vodika iz obnovljivih virov kot nadomestila za fosilna goriva bi države članice imele spodbudo za sprejetju pravil o posebne infrastrukture za prenos vodika na nacionalni ravni. S tem nastaja tveganje drobitve regulativnega okolja po vsej EU, ki bi lahko oviralo povezovanje nacionalnih omrežij in trgov za vodik ter s tem preprečilo ali odvrčalo čezmejno trgovanje z vodikom.

Uskladitev pravil za infrastrukturo za vodik v poznejši fazi (tj. po sprejetju nacionalne zakonodaje) bi povzročila večje upravne obremenitve za države članice, višje regulativne stroške in negotovost za podjetja, zlasti v zvezi z dolgoročnimi naložbami v proizvodnjo vodika in infrastrukturo za prenos.

Oblikovanje regulativnega okvira na ravni EU za posebna omrežja in trge za vodik bi spodbudilo integracijo in medsebojno povezovanje nacionalnih trgov in omrežij za vodik. S pravili na ravni EU o načrtovanju, financiranju in delovanju takih posebnih vodikovih omrežij bi dosegli dolgoročno predvidljivost za potencialne vlagatelje v tovrstno dolgoročno infrastrukturo, zlasti za čezmejne povezave (za katere bi sicer lahko veljale različne in morda razhajajoče se nacionalne zakonodaje).

Kar zadeva biometan, bi brez pobude na ravni EU do leta 2030 najbrž še vedno obstajal regulativni mozaik glede dostopa do veleprodajnih trgov, obveznosti priključitve in ukrepov za usklajevanje med operaterji prenosnega sistema (OPS) in operaterji distribucijskega sistema (ODS). Prav tako se bodo proizvajalci obnovljivih in nizkoogljičnih plinov brez določene harmonizacije na ravni EU soočali z zelo različnimi stroški povezave in oddaje v omrežje po vsej EU, kar bo povzročilo neenake konkurenčne pogoje.

Brez nadaljnje zakonodaje na ravni EU bi države članice še naprej uporabljale različne standarde kakovosti plina in pravila o stopnjah mešanja vodika ter tako tvegale omejitve čezmejnega pretoka in segmentacijo trga. Standardi kakovosti plina bi bili še naprej opredeljeni predvsem s parametri kakovosti zemeljskega plina, kar bi omejilo vključevanje plinov iz obnovljivih virov v omrežje.

Vsi ti vidiki bodo verjetno zmanjšali čezmejno trgovino z obnovljivimi in nizkoogljičnimi plini, ki bi se morda nadomeščali z večjim uvozom zemeljskega plina. Uporaba terminalov za UZP in uvoz bi lahko ostala omejena na zemeljski plin, čeprav v primeru, da bi bila na voljo konkurenčni biometan ali sintetični metan iz virov zunaj EU, prilagoditev terminalov za UZP ne bi bila potrebna.

Nacionalno načrtovanje mreže bo treba razviti le v državah članicah, v katerih delujejo certificirani samostojni operaterji prenosnih sistemov (SOPS) in neodvisni operaterji sistemov (NOS). Večina držav članic sicer ima enoten nacionalni razvojni načrt za plin, v okviru katerega sodelujejo operaterji plina, vendar je medsektorsko sodelovanje še vedno omejeno.

Pripravljenost EU na izredne razmere v sedanjem plinskem sektorju se je izkazala za učinkovitejšo kot ukrepanje zgolj na nacionalni ravni.

- **Sorazmernost**

Pobuda je skladna z načelom sorazmernosti. Spada na področje uporabe člena 194 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Pobuda politike je sorazmerna z razsežnostjo in naravo opredeljenih težav ter doseganjem zastavljenih ciljev.

Predlog ne presega tistega, kar je potrebno za doseg splošnega cilja, da bi na konkurenčen način olajšali razogljičenje plinastih goriv z najnižjimi gospodarskimi stroški, hkrati pa zagotovili zanesljivost oskrbe z energijo in postavili odjemalce v središče energetskega trga. Prednostni sklop možnosti se šteje za sorazmernega in v največji možni meri izhaja iz obstoječih pristopov. Ravnovesje med obveznostmi in upoštevanjem različnih zmogljivosti za ukrepanje med državami članicami in zasebnimi subjekti se šteje za ustrezno glede na to, da je nujno doseči podnebno nevtralnost do leta 2050.

- **Izbira instrumenta**

Na podlagi splošne ocene sedanjega regulativnega okvira za trg plina sta izbrana instrumenta direktiva s prenositvijo Direktive 2009/73/ES in uredba s prenositvijo Uredbe št. 715/2009. Z izbiro prenositve teh obstoječih pravnih aktov bo dosežena večja pravna jasnost. Akt o spremembi bi bil lahko nezadosten za obravnavo številnih novih določb. Zaradi izbire instrumentov je zato potrebna revizija že sprejetih in izvedenih pravil kot naraven razvoj sedanje zakonodaje glede na te spremembe. Z uredbo o plinu bo treba spremeniti še nadaljnje akte, kot so: uredba o zanesljivosti oskrbe (Uredba (EU) 2017/1938), uredba o agenciji ACER (Uredba (EU) 2019/942) in uredba REMIT (Uredba (EU) št. 1227/2011).

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Začetek veljavnosti tretjega energetskega svežnja je pozitivno prispeval h konkurenci in uspešnosti notranjih trgov z energijo. Kljub temu se sedanji regulativni okvir za plin osredotoča na zemeljski plin, ki temelji na fosilnih gorivih, in ne predvideva v celoti pojava alternativ za metan (vključno z zemeljskim plinom in biometanom), kot je vodik.

Treba je ponovno preučiti sedanji regulativni okvir za trg plina, kot je bilo napovedano že v sporočilu Evropske komisije o strategiji za vodik za podnebno nevtralno Evropo. Glede na različne možnosti za proizvodnjo vodika iz obnovljivih virov in nizkoogljičnega vodika v državah članicah EU bi lahko primeren tržni okvir omogočil, da bi vodik opravljal svojo vlogo nosilca energije in omogočal povezovanje energetskega sistema.

Na podlagi tega so bili v okviru problemskega področja I ocene učinka določeni štirje glavni dejavniki: (i) razogljičenje bo povzročilo nastanek evropske vrednostne verige vodika, ki bo odvisna od čezmejnega trga vodika; (ii) pomanjkanje naložb v infrastrukturo za vodik ovira razvoj trga; (iii) vodikova infrastruktura bo verjetno predstavljala naravni monopol, kar bo imelo za posledico nekonkurenčne tržne strukture; (iv) različna pravila o kakovosti vodika lahko ovirajo čezmejne pretoke in povzročajo dodatne stroške.

Obstoječa pravila o plinu se osredotočajo na zemeljski plin iz fosilnih goriv, ki se uvaža predvsem iz držav zunaj EU, in ne rešujejo vprašanja posebnih značilnosti decentralizirane proizvodnje obnovljivih in nizkoogljičnih plinov v EU. Poleg tega vse večje količine biometana, vodika in utekočinjenega zemeljskega plina vplivajo na kakovost plina, s tem pa na zasnovo plinske infrastrukture in naprav za končne uporabnike. V oceni učinka se v zvezi s tem problemskim področjem priznava zlasti pet glavnih dejavnikov: (i) omejen dostop do trga in omrežja za lokalne proizvajalce biometana, priključene na distribucijska omrežja, razlike v pravilih glede obveznosti priključitve in stroškov priključitve na omrežje za obnovljive in nizkoogljične pline ter vstopne/izstopne tarife znotraj EU ovirajo vzpostavitev popolnoma integriranega, likvidnega in interoperabilnega notranjega trga plina v EU; (ii) razlike v kakovosti plina in stopnjah mešanja vodika lahko negativno vplivajo na čezmejne tokove in končne uporabnike, sedanja pravila o kakovosti plina pa niso primerna za soočanje s prihodnjim razvojem; (iii) terminali za UZP so opremljeni predvsem za sprejemanje zemeljskega plina, dostop novih plinov do terminalov za UZP je omejen; (iv) dolgoročne pogodbe o dobavi zemeljskega plina brez zajemanja emisij lahko povzročijo vezanost na zemeljski plin in ovirajo oskrbo s plini iz obnovljivih virov do leta 2050; (v) sedanja ureditev energetske varnosti odpravlja le tveganja v zvezi z oskrbo z zemeljskim plinom in ne z obnovljivimi in nizkoogljičnimi plini.

V zvezi z načrtovanjem omrežja se mora sodelovanje med operaterji prenosnih sistemov in regulatorji še bolj razviti. Zaradi vse večjega prodora nestalnih obnovljivih virov energije je treba bolje povezati celoten energetski sistem in povečati medsebojno povezanost infrastrukture na podlagi bolj celostnega in vključujočega pristopa. V oceni učinka so opisani trije glavni dejavniki v zvezi s tem problemskim področjem: (i) načrtovanje omrežja se razlikuje med državami članicami in upravljavci prenosnih omrežij, ločeno je načrtovanje za električno energijo in plin; (ii) ni preglednosti glede možnosti obstoječe infrastrukture za spremembo namembnosti ali razgradnjo; (iii) operaterji distribucijskih sistemov niso izrecno vključeni v načrtovanje operaterjev prenosnih sistemov. Poleg tega bi se z bolj harmonizirano strategijo razvoja sistema še stopnjevale medsebojne povezave med elektroenergetskimi sistemi in sistemi za plin, vključno z vodikom.

Ocena je pokazala, da je treba izboljšati konkurenco ter tako zagotoviti, da se bodo vse koristi povezovanja trgov prenesle na odjemalce v EU. Poleg tega so odjemalci še vedno prikrajšani za potrebna orodja, s katerimi bi se lahko aktivno vključili na trg. Določbe o varstvu odjemalcev v analizirani zakonodaji so se izkazale za le delno primerne svojemu namenu. Zlasti varstvo ranljivih odjemalcev je med državami članicami še vedno neenako, energijska revščina pa je po vsej EU še vedno precejšnja. Skladno s tem so bili v problemskem področju IV določeni trije vzroki težav: (i) neizkoriščene možnosti za konkurenco na maloprodajnih trgih; (ii) premajhna vloga odjemalcev glede zamenjave ponudnika, orodij za primerjavo cen, informacij o obračunu, energetskih skupnosti in dostopa do podatkov ter (iii) neustrezno varstvo odjemalcev, zlasti ranljivih in energijsko revnih.

- **Posvetovanja z deležniki**

Komisija je v skladu s smernicami za boljšo pripravo zakonodaje opravila obsežno in vključujoče posvetovanje z deležniki na podlagi strategije posvetovanj, ki je zajemala vrsto

metod in orodij. Ta strategija naj bi zagotovila upoštevanje vseh ustreznih izsledkov, tudi podatkov o stroških, družbenem vplivu in koristih pobude. Uporabljenih je bilo več orodij za posvetovanje: posvetovanje o začetni oceni učinka (kažipot), spletno javno posvetovanje na podlagi vprašalnika, predstavitev s strani Komisije in povratne informacije deležnikov, vključno z regulativnim forumom za plin, razprave z državami članicami, poslanci Evropskega parlamenta in nacionalnimi regulativnimi organi ter razprave z deležniki na veliki delavnici za deležnike.

Komisija je prejela 263 odzivov na odprto javno posvetovanje. Na splošno so anketiranci potrdili, da se jim zdi potrebno revidirati direktivo o plinu in uredbo o plinu, da bi prispevali k doseganju ciljev razogljičenja. Poleg tega več kot 60 % anketirancev pričakuje, da bi lahko s tehnološkimi in regulativnimi spremembami, potrebnimi za razogljičenje trga plina, do leta 2030 nastala nova delovna mesta.

Kar zadeva razvoj infrastrukture in trgov za vodik, večina anketirancev podpira uvedbo ureditve v zgodnji fazi, da bi tako ustvarili ugodno okolje za dobro delujoč in konkurenčen trg in infrastrukturo za vodik. Anketiranci so se zavzeli za zakonodajni okvir EU, v katerem bi bila opredeljena ključna regulativna načela in uporabljen postopen pristop. Velika večina podpira npr. dostop tretjih strani, pravila za dostop do plinovodov za vodik, uvoznih terminalov in skladišč, zavzema pa se tudi za razvezavo omrežnih dejavnosti. Večina anketirancev je menila, da je pomembno zgodaj opredeliti vlogo zasebnih strank pri razvoju infrastrukture za vodik. Velika večina anketirancev tudi meni, da bi lahko bila obstoječa in prihodnja zasebna omrežja (začasno) izvzeta iz nekaterih regulativnih zahtev, vendar bi bilo treba zagotoviti približevanje enotnemu regulativnemu okviru. Velika večina anketirancev meni, da bi morale biti pravice in zahteve za izdajo dovoljenj za novo infrastrukturo za vodik podobne tistim, ki se danes uporabljajo za plinovode za metan.

Glede spodbujanja dostopa obnovljivih in nizkoogljičnih plinov do obstoječega trga in infrastrukture za plin se deležniki strinjajo, da je treba revidirati sedanji regulativni okvir, da bi pripomogli k doseganju ciljev razogljičenja. Večina deležnikov meni, da je pomembno zagotoviti popoln dostop do trga in olajšati oddajo plinov iz obnovljivih virov in nizkoogljičnih plinov v plinsko omrežje. Veliko anketirancev se zavzema za obveznost operaterjev omrežij, da priključijo proizvajalce plinov iz obnovljivih virov in nizkoogljičnih plinov in uvedejo znižanje pristojbine za oddajo v omrežje. Večina anketirancev podpira tudi izboljšanje okvira preglednosti za terminale za UZP. Obstaja tudi močna podpora harmonizirani uporabi standardov kakovosti plina po vsej EU, okrepljenemu čezmejnemu usklajevanju in večji preglednosti. Glede primešavanja vodika vodika so mnenja anketirancev sicer deljena, vendar se večina strinja, da lahko kljub visokim tehničnim stroškom zagotovi stroškovno učinkovit in hiter prvi korak k razogljičenju energetskega sistema. Le malo deležnikov podpira odpravo čezmejnih tarif znotraj EU. Večina anketirancev meni, da so pomembni varnostni izzivi, specifični za plin, in ukrepi za kibernetsko varnost.

Glede celostnega načrtovanja omrežja večina deležnikov podpira uskladitev rokov iz načrta za razvoj omrežja z desetletnim načrtom za razvoj omrežja in en sam načrt za plin ne glede na izbrani model ločevanja. Večina anketirancev pa je še bolj podprla skupni scenarij za električno energijo in plin. Precejšnje število deležnikov predlaga vključitev projektov na področju vodika v načrt za razvoj omrežja. Večina deležnikov se strinja glede vloge operaterjev distribucijskih omrežij pri zagotavljanju in izmenjavi informacij, več anketirancev pa je podprlo tudi predlog, da bi operaterji distribucijskih omrežij predložili svoj načrt, vključno z optimizacijo sistema v različnih sektorjih. Poleg tega so anketiranci dali skupnemu načrtu za plin in električno energijo prednost pred skupnimi scenariji z ločenima načrtoma. Več deležnikov je opozorilo, da bi bil najprimernejša možnost skupni načrt za metan in vodik z ločenim načrtom za električno energijo.

Glede sodelovanja odjemalcev in varstva na maloprodajnem trgu zelenega plina je večina deležnikov pozvala k višjim ambicijam v določbah, povezanih z državljan/odjemalci, in sicer tako, da bi odražale določbe za trg električne energije. Poleg tega bi morale določbe o energijski revščini pomagati zagotoviti, da stroškov prehoda na možnosti, ki temeljijo na čistem plinu, ne bodo plačali odjemalci. Predstavniki zasebnega sektorja podpirajo načrte za postopno odpravo reguliranih cen, medtem ko bi se nekatere potrošniške organizacije odločile za njihovo ohranitev zaradi zaščite energijsko revnih in ranljivih odjemalcev. Skoraj polovica vseh anketirancev želi, da bi se okrepile določbe o primerljivosti ponudb in dostopnosti podatkov, preglednosti, pametnih merilnih sistemih in zamenjavi. Neregulativnega pristopa ni podprl noben anketiranec.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Predlagana pobuda in ocena učinka, na kateri temelji, temeljita na izsledkih iz prispevkov deležnikov v obsežnem posvetovanju, ki je bilo opravljeno v zvezi s tem, ter pregleda literature in modeliranja. Pregled literature je vključeval rezultate vrste študij, posvečenih ključnim elementom, kot so vloga vodika in razogljčene plinske infrastrukture ter trga in proizvodnje plina, ki so bile opravljene za oceno učinka ali so prispevale k njenemu obsegu, ter ocen, opravljenih za druge ustrezne pobude Komisije. V analizi so bili upoštevani tudi sklepi, sprejeti v okviru več forumov deležnikov, zlasti foruma o regulaciji plina (Madridski forum) in o regulaciji električne energije (Firenški forum). Prav tako so bile upoštevane razprave z državami članicami, poslanci Evropskega parlamenta, nacionalnimi regulativnimi organi, agencijo ACER in razprave z drugimi deležniki.

- **Ocena učinka**

Komisija je v skladu s smernicami za boljšo pripravo zakonodaje opravila oceno učinka za več možnosti politike. K oceni je prispevalo posvetovanje s službami Komisije preko medresorske usmerjevalne skupine.

Komisija je oceno učinka predložila Odboru za regulativni nadzor in z njim o oceni razpravljala. Odbor za regulativni nadzor je podal pozitivno mnenje s pridržkom. Pridržki so bili upoštevani zlasti tako, da: (i) so bili v opis problema vključeni zaključki ocene; (ii) je bila izrecno navedena vloga pobude kot dela omogočitenega okvira svežnja „Pripravljeni na 55“; (iii) je bil pojasnjen izhodiščni scenarij učinka možnosti politike; (iv) je bila bolj izražena razlika med različnimi akterji, zlasti med proizvajalci in odjemalci zemeljskega plina in vodika; (v) je bila podana ocena, kako bi lahko pobuda na MSP učinkovala drugače kot na druga (velika) podjetja, (vi) so bolj upoštevana nasprotna in manjšinska stališča v celotnem poročilu, vključno z opredelitvijo problema, oblikovanjem možnosti, analizo učinkov in izbiro najprimernejše možnosti; (vii) je bil izboljšan opis poročila in (viii) so bile izpolnjene tabele stroškov in koristi v ustrezni obliki.

Pri pripravi ocene učinka je bilo na štirih problemskih področjih preučenih več ukrepov, s katerimi bi rešili ugotovljene probleme in vzroke problemov ter tako dosegli cilje pobude. Po oceni njihove učinkovitosti, uspešnost, doslednosti in sorazmernosti je bil oblikovan sveženj prednostnih možnosti, ki je najprimernejši za prispevanje k zastavljenim ciljem.

Problemno področje I: vodikova infrastruktura in trg vodika

V problemskem področju I so obravnavane naslednje možnosti politike: razpis za pravice za obratovanje vodikovega omrežja (možnost 1); uvedba glavnih regulativnih načel, ki bi se zgledovala po tistih, ki se trenutno uporabljajo za trg zemeljskega plina, vendar bi bila prilagojena fazi razvoja trgov vodika (možnost 2), ter vzpostavitev popolnoma izoblikovanega regulativnega režima za vodik (podobnega tistemu, ki se trenutno uporablja za sektor zemeljskega plina) brez potrebe po prehodu na zrelejši trg vodika (možnost 3). Prednostna

možnost je uvesti ključna regulativna načela od začetka, hkrati pa zagotoviti jasnost glede končne (prihodnje) regulativne ureditve. (Možnost 2b: „Glavna regulativna načela z vizijo“). Ključna prednost te možnosti je, da ustvarja ugodne pogoje za povezovanje trgov, zagotavlja jasnost za vlagatelje, preprečuje nastanek nekonkurenčnih tržnih struktur in stroške naknadnih prilagoditev pravil, ko je trg zrel, vendar dopušča prožnost za prilagoditev uredbe postopnemu zagonu sektorja vodika.

Problemsko področje II: obnovljivi in nizkoogljični plini v obstoječi plinski infrastrukturi in na obstoječih trgih ter energetska varnost.

Problemsko področje II vsebuje možnosti, ki spodbujajo dostop obnovljivih in nizkoogljičnih plinov do obstoječega trga plina in infrastrukture. Vse možnosti vključujejo tudi postopoma rastočo raven posredovanja za reševanje vprašanj energetske varnosti, zlasti z razširitvijo obstoječih orodij, standardov in postopkov na pline iz obnovljivih virov in nizkoogljične pline, učinkovito solidarnostjo in odpravljanjem tveganj v zvezi s kibernetsko varnostjo za sektor plina. Najprimernejša možnost za problemsko področje II je možnost 3: „Omogočanje in spodbujanje popolnega dostopa do trga za obnovljive in nizkoogljične pline“. Ta možnost vsebuje ukrepe za podporo dostopa do obnovljivih in nizkoogljičnih plinov na veleprodajni trg, terminalov za UZP in prenosnega omrežja (ne glede na kraj priključitve), vključno s tarifnimi popusti za oddajo v omrežje in čezmejni promet. Kakovost plina bi urejal harmoniziran pristop EU za čezmejne točke za medomrežno povezovanje, državam članicam pa bi bila prepuščena prožnost. Dovoljena zgornja meja za primešavanje vodika je 5 % za vse čezmejne točke, kar je stroškovno učinkovito v smislu stroškov prilagajanja in zmanjševanja emisij.

Omogočanje in spodbujanje celotnega trga plina iz obnovljivih virov in nizkoemisijskih plinov: Predvideni ukrepi so skladni s prizadevanji Unije za boj proti podnebnim spremembam in potrebni za doseganje ciljev evropskega zelenega dogovora. Ključna prednost je, da bodo ukrepi zmanjšali proizvodne stroške za proizvajalce obnovljivih in nizkoogljičnih plinov, povečali konkurenco, likvidnost in trgovanje s plini iz obnovljivih virov, hkrati pa spodbudili zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. To bo v prid odjemalcem in davkoplačevalcem, saj bi se podpora lahko zmanjšala. S tem se bodo tudi zmanjšala tveganja za energetske varnost, prihranjeni bodo čas in viri, zmanjšala se bo negotovost, izboljšala se bo učinkovitost nujnih ukrepov in okrepile se bodo varnostne zahteve za podjetja na področju plinskega gospodarstva.

Problemsko področje III: načrtovanje omrežja

Problemsko področje III obravnava možnosti v zvezi s celostnim načrtovanjem omrežja. Najprimernejša možnost za problemsko področje III je možnost 2 „Nacionalno načrtovanje na podlagi evropskih scenarijev“. Ta možnost omogoča nacionalno načrtovanje, ki pa mora temeljiti na skupnih scenarijih za plin in električno energijo, usklajenih z desetletnim načrtom za razvoj omrežja in povezanih z ustreznim nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom. Vključuje vse zadevne akterje (operaterje distribucijskih sistemov) in omogoča določitev plinovodov, ki jih je mogoče uporabiti za spremembo namembnosti z metana na H₂, in sicer tako podrobno, kot bi bilo mogoče na evropski ravni le težka doseči.

Vzpostavitev nacionalnega načrtovanja na podlagi evropskih scenarijev: ključna prednost je, da bo to odpravilo tveganje, da bi operaterji prenosnih sistemov za električno energijo in plin načrtovali razvoj svojih sistemov na podlagi nezdružljivih predpostavk. Omogoča povezovanje sektorjev in konceptualni sistemski načrt, hkrati pa ohranja prednosti podrobnejših sektorskih načrtov za razvoj omrežja. Zagotavlja skupno vizijo različnih deležnikov, kar pomeni, da se pri načrtovanju omrežja upoštevajo strategije za razogljičenje

na nacionalni ravni in ravni EU, s čimer se zmanjša tveganje morebitnih vezanosti na vire ali nasedlih naložb.

Problemsko področje IV: nizka stopnja vključenosti odjemalcev in zaščite na maloprodajnem trgu okolju prijaznega plina

Problemsko področje IV vsebuje možnosti, ki predpostavljajo neregulativen pristop k reševanju vprašanj glede konkurence in sodelovanja odjemalcev ali pa namesto tega zahtevajo odpravljanje vzrokov težav z novo zakonodajo, pri čemer je večinoma upoštevano tisto, kar je že uveljavljeno v sektorju električne energije. Glede na analizo je najprimernejša možnost 2 „Prožna zakonodaja“, ki odraža varstvo odjemalcev na trgu električne energije in tudi določbe o krepitvi vloge. Ta možnost bo najverjetneje najuspešnejša, najučinkovitejša in najbolj skladna z drugimi problemskimi področji.

Njena ključna prednost je, da bo nudila velike možnosti za prihranke, pomagala novim dobaviteljem in ponudnikom storitev, da vstopijo na trg in razvijejo inovativne proizvode, kar bo privedlo do večje konkurence, vključevanja odjemalcev in gospodarskih koristi. Poleg tega bi državljanom in skupnostim omogočila večjo družbeno sprejemljivost, pritegnitev zasebnega kapitala in lažjo uporabo obnovljivih in nizkoogljicnih plinov. Zmanjšanje tveganja prevelikih naložb bo imelo pozitiven vpliv na okolje.

• Primernost in poenostavitev ureditve

Predlogi za spremembo obstoječe zakonodaje so oblikovani v skladu s stroškovno najučinkovitejšimi možnostmi politike, pregledanimi v oceni učinka. Pričakuje se, da bodo nekatere prednostne možnosti povečale upravne stroške, stroške izvajanja in izvrševanja za regulatorne organe in udeležence na trgu. Na primer, iz predlaganih ukrepov bi lahko izhajalo več upravne izmenjave med nacionalnimi regulativnimi organi in dobavitelji zemeljskega plina, več prizadevanj za uskladitev med operaterji distribucijskih omrežij in operaterji prenosnih sistemov ter nadaljnja regulativna in izvedbena prizadevanja za države članice in nacionalne organe. Vendar naj bi bili v spremenjenem okviru nižji in bolj gospodarni regulativni stroški.

Poleg tega ocena učinka kaže, da predlagani ukrepi nudijo stroškovno najučinkovitejše regulativne možnosti za doseganje glavnega cilja pobude, in sicer določitev pravil za prenos, distribucijo, dobavo in shranjevanje metana in vodika, ki lahko podpirajo razogljčenje energetskega sistema ob hkratnem zagotavljanju varne in cenovno dostopne energije.

Kratkoročne regulativne stroške, ki bi nastali pri nekaterih prednostnih ukrepih, je treba oceniti glede na stroške in prizadevanja, ki bi jih dolgoročno zahtevala zamuda pri integraciji in razogljčenju energetskega sistema. Koristi, ki naj bi jih te možnosti prinesle v smislu podpore obnovljivim virom energije, povezovanja energetskega sistema, varstva odjemalcev in energetske varnosti, bodo v veliki meri odtehtale neposredne upravne stroške in stroške izvajanja.

Predlog nadalje prispeva k poenostavitvi sedanjega regulativnega okvira s harmonizacijo določb o plinski infrastrukturi in trgu plina z novo regulativno strukturo, ki je bila zasnovana v svežnju o čisti energiji za sektor električne energije. Večja usklajenost med sektorji naj bi koristila številnim regulativnim področjem, zlasti krepitvi vloge odjemalcev in njihovemu varstvu ter upravljanju in regulativnemu nadzoru. Podobni prispevki so predvideni tudi pri zgodnji uvedbi regulativnega okvira za infrastrukturo in trge vodika. Čeprav se bodo s temi pravili verjetno povečali neposredni upravni stroški in regulativno breme za nacionalne organe in udeležence na trgu, naj bi zgodnja harmonizacija regulativnih načel za vodik znatno znižala prihodnje stroške izpolnjevanja obveznosti in preprečila tveganje večjih regulativnih razlik in stroškov izvajanja.

- **Temeljne pravice**

Varovanje vrednot EU ter temeljnih pravic in varnosti državljanov v razvijajočem se zelenem, digitalnem energetske okolju je nadvse pomembno. To je bilo upoštevano pri pripravi predlaganih ukrepov politike za upravljanje podatkov, da bi zagotovili širok dostop do digitalnih tehnologij in storitev, ki temeljijo na podatkih, in njihovo uporabo ter hkrati zagotovili visoko raven pravice do zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov, kot je določeno v členih 7 in 8 Listine EU o temeljnih pravicah ter v splošni uredbi o varstvu podatkov.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Proračunske posledice za proračun EU, povezane s predlogom v okviru tega svežnja, se nanašajo na človeške vire Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) in Generalnega direktorata Evropske komisije za energijo, ki so opisani v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, priloženi predlogu Komisije za prenovitev [uredbe o plinu]. Za nove naloge, ki jih bo izvajala agencija ACER, zlasti v zvezi s pravili, ki bodo omogočila lažji razvoj konkurenčnega sektorja vodika, pa tudi zaradi vse večje zapletenosti trgov plina zaradi vse večjega deleža plinov, ki niso zemeljski plin, bo treba v agenciji ACER od leta 2023 postopoma uvesti 21 dodatnih EPDČ. Za izvajanje predlaganih novih pravil za nov in rastoč sektor, vključevanje novih vrst plinov v infrastrukturo za plin in na trg plina ter uveljavljanje okrepljenih določb o odjemalcih je treba okrepiti tudi človeške vire Generalnega direktorata za energijo s petimi dodatnimi EPDČ.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Spremljanje napredka bo zajemalo dvotirni pristop z letnim poročanjem agencije ACER in oceno s strani Komisije.

Naloga agencije ACER za letno spremljanje in poročanje o uspešnosti trga v letnem poročilu o spremljanju trga (obveznost iz Uredbe (ES) št. 715/2009) bo ohranjena, njeno področje uporabe pa se bo razširilo na vodik. Komisija bo v enem letu po sprejetju predlogov agencijo ACER pozvala, da pregleda in posodobi svoje sedanje kazalnike spremljanja (v sodelovanju z zadevnimi deležniki), da bo zagotovljeno, da bodo še naprej ustrezni za spremljanje napredka pri doseganju ciljev, na katerih temeljijo ti predlogi. Agencija ACER bo še naprej uporabljala že vzpostavljene vire podatkov, ki se uporabljajo za pripravo poročila o spremljanju trga, razširjene z ustreznimi podatki o vodiku.

Letno poročanje agencije ACER bo nadomestilo obveznosti poročanja Komisije, ki še vedno obstajajo na podlagi direktive o plinu. Podrobni predlogi bodo zagotovili, da bo spremljanje s strani agencije ACER dopolnjevalo druge dejavnosti spremljanja (predvsem spremljanje v okviru upravljanja energetske unije in podnebnih ukrepov) ter preprečilo prekrivanje.

Komisija bo do določenega roka po začetku veljavnosti sprejetih ukrepov (okvirno v petih letih) izvedla celovito oceno učinka predlaganih pobud, vključno z uspešnostjo, učinkovitostjo, nadaljnjo skladnostjo in ustreznostjo predlogov. Komisija bo do 31. decembra 2030 Direktivo pregledala in podala poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

V skladu s sodbo Sodišča Evropske unije v zadevi Komisija/Belgija (zadeva C-543/17) morajo države članice uradnim obvestilom o nacionalnih ukrepih za prenos priložiti dovolj jasne in natančne informacije o tem, s katerimi nacionalnimi predpisi se prenašajo katere

določbe direktive. To je treba zagotoviti za vsako obveznost in ne le „na ravni členov“. Če države članice izpolnijo to obveznost, jim načeloma ne bi bilo treba pošiljati obrazložitvenih dokumentov o prenosu Komisiji.

Uredba se bo neposredno in enotno uporabljala v državah članicah, zato zanjo ni potreben obrazložitveni dokument.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Predlagana **revidirana direktiva** vsebuje deset poglavij z 91 členi.

Poglavje 1 – Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

To poglavje določa predmet urejanja in področje uporabe pravil za prenos, distribucijo, dobavo in shranjevanje plinov z uporabo sistema zemeljskega plina ter pravila za prevoz, dobavo in shranjevanje vodika z uporabo sistema za vodik. V njem so tudi opredeljeni glavni pojmi, ki se uporabljajo v predlagani direktivi.

Poglavje 2 – Splošna pravila za organizacijo trgov

To poglavje določa pravila za zagotovitev konkurenčnih, prilagodljivih in nediskriminatornih trgov plina, osredotočenih na odjemalce. Vsebuje določbe o dostopu do trga, kot so prosta izbira dobavitelja, tržne cene dobave, obveznosti javnih storitev, trajnostnost, certificiranje obnovljivih in nizkoogljičnih plinov, spodbujanje regionalnega sodelovanja ter tehnična in postopkovna pravila.

Poglavje 3 – Krepitev vloge odjemalcev, njihovo varstvo in maloprodajni trgi

To poglavje določa zlasti sklop odjemalčevih pravic: podrobneje obravnava osnovne pogodbene pravice, pravice do zamenjave in pristojbine za zamenjavo ter pravila o orodjih za primerjavo, aktivnih odjemalcih in energetskih skupnostih državljanov. Vsebuje tudi določbe o zaračunavanju, pametnih in konvencionalnih števcih ter upravljanju podatkov.

Poleg tega vsebuje določbe o enotnih kontaktnih točkah, pravici do izvensodnega reševanja sporov, ranljivih odjemalcih in maloprodajnih trgih.

Poglavje 4 – Dostop tretjih strani do infrastrukture

To poglavje je razdeljeno na tri oddelke, ki zajemajo: dostop do infrastrukture za zemeljski plin, dostop do infrastrukture za vodik ter zavrnitev dostopa in priključitve.

Poglavje 5 – Pravila za prenos, skladiščenje in systemske operaterje zemeljskega plina

V tem poglavju so podrobneje obravnavane naloge upravljavcev prenosnih omrežij, skladišč in sistemov za UZP, zaupnost in pooblastila za odločanje.

Poglavje 6 – Operaterji distribucijskih sistemov zemeljskega plina

To poglavje določa imenovanje operaterjev distribucijskih sistemov, njihove naloge, pooblastila za odločanje v zvezi s priključitvijo novih proizvodnih obratov za obnovljive in nizkoogljične pline na distribucijski sistem, ločevanje operaterjev distribucijskih sistemov, obveznosti operaterjev distribucijskih sistemov glede zaupnosti ter določbe o zaprtih distribucijskih sistemih in operaterjih kombiniranega sistema.

Poglavje 7 – Pravila, ki se uporabljajo za posebna vodikova omrežja

To poglavje določa zlasti naloge operaterjev omrežja, skladišč in terminalov za vodik, določbe o obstoječih vodikovih omrežjih, geografsko omejenih vodikovih omrežjih, zaprtih sistemih za vodik, povezovalnih plinovodih s tretjimi državami ter zaupnosti za operaterje.

Poglavje 8 – Celostno načrtovanje omrežja

V tem poglavju se podrobneje obravnavajo razvoj omrežja, pooblastila za sprejemanje naložbenih odločitev, poročanje o razvoju vodikovega omrežja ter financiranje nove čezmejne infrastrukture za vodik.

Poglavje 9 – Ločevanje operaterjev prenosnih sistemov

To poglavje je razdeljeno na šest oddelkov, ki zajemajo: ločevanje lastništva, neodvisne operaterje sistemov, neodvisne operaterje prenosnih sistemov, ločevanje operaterjev posebnih vodikovih omrežij, imenovanje in certificiranje operaterjev sistemov zemeljskega plina in vodika ter ločevanje in preglednost računovodskih izkazov.

Poglavje 10 – Regulativni organi

V tem poglavju je poudarek na imenovanju in neodvisnosti regulativnih organov, splošnih ciljih regulativnega organa, njihovih nalogah in pooblastilih, regulativnem režimu za čezmejna vprašanja, skladnostjo s smernicami in omrežnimi kodeksi ter vodenjem evidenc.

Poglavje 11 – Končne določbe

V zadnjem poglavju je poudarek na končnih določbah in vsebuje člene zlasti o zaščitnih ukrepih, enakih konkurenčnih pogojih, tehničnih sporazumih, odstopanjih, postopku pooblastitve, izvajanju prenosa pooblastil, postopku v odboru, poročanju, razveljavitvi, prenosu, začetku veljavnosti in naslovniki.

Priloga I vsebuje minimalne zahteve za obračunavanje in informacije o obračunu.

Priloga II obravnava pametne števec za zemeljski plin.

V Prilogi III so navedeni datum začetka uporabe in roki za prenos razveljavljene direktive in njenih sprememb.

Priloga IV vsebuje korelacijsko tabelo.

Predlagana **revidirana uredba** je sestavljena iz osmih poglavij s skupno 69 členi.

Poglavje 1 – Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

To poglavje določa predmet urejanja in področje uporabe pravil glede ciljev energetske unije, podnebne in energetskega okvira ter odjemalcev. V njem so tudi opredeljeni glavni pojmi, ki se uporabljajo v predlagani uredbi.

Poglavje 2 – Splošna pravila za organizacijo trgov in dostop do infrastrukture

To poglavje določa splošna načela in ločevanje reguliranih osnovnih sredstev, storitev dostopa tretjih strani, ocene trga za obnovljive in nizkoogljive pline, načela mehanizmov za dodeljevanje zmogljivosti in postopka upravljanja prezasedenosti, trgovanje s pravicami do zmogljivosti, pravila za izravnavo in stroške odstopanja, certificiranje in sodelovanje operaterjev prenosnih sistemov.

Poglavje 3 – Dostop do omrežja

V tem poglavju se podrobneje obravnavajo tarife za dostop do omrežij in popusti.

Poglavje 4 – Delovanje sistema za prenos, skladiščenje in UZP ter terminalov za vodik

To poglavje vsebuje določbe o zagotavljeni zmogljivosti za obnovljive in nizkoogljive pline, čezmejnem usklajevanju kakovosti plina, mešanicah vodika, Evropski mreži operaterjev prenosnih sistemov za plin, spremljanju s strani agencije ACER, regulativnih organih, posvetovanjih, stroških, regionalnem sodelovanju, desetletnem načrtu za razvoj omrežja, zahtevah glede preglednosti in vodenju evidenc.

Poglavje 5 – Delovanje distribucijskih sistemov

To poglavje določa pravila o zagotovljeni zmogljivosti za obnovljive in nizkoogljične pline, sodelovanje med operaterji distribucijskih omrežij in operaterji prenosnih omrežij, zahtevo glede preglednosti ter evropsko telo za operaterje distribucijskih sistemov. Vključuje postopke in naloge.

Poglavje 6 – Pravila za dostop do posebnih vodikovih omrežij

V poglavju je poudarek na čezmejnem usklajevanju kakovosti vodika, Evropski mreži operaterjev omrežij za vodik, njenih nalogah, desetletnem načrtu za razvoj omrežja za vodik, stroških, posvetovanju, spremljanju s strani agencije ACER, regionalnem sodelovanju in zahtevah glede preglednosti.

Poglavje 7 – Omrežni kodeksi in smernice

To poglavje vsebuje določbe za sprejetje omrežnih kodeksov in smernic, pripravo omrežnih kodeksov, spremembe omrežnih kodeksov, smernice, pravico držav članic, da določijo podrobnejše ukrepe, zagotavljanje informacij in zaupnost ter kazni. Vsa tri pravila so prilagojena vodik.

Poglavje 8 – Končne določbe

To poglavje se osredotoča na končne določbe in zajema člene zlasti o novi infrastrukturi za zemeljski plin in vodik, postopku v odboru, izjemah, odstopanjih, izvajanju pooblastil, spremembah uredb, spremembi o razširitvi področja uredbe o zanesljivosti oskrbe s plinom na pline iz obnovljivih virov in nizkoogljične pline ter vključitvi ukrepov v zvezi s kibernetsko varnostjo, o solidarnosti, skladiščenju, razveljavitvi in začetku veljavnosti.

Priloga I vsebuje smernice.

Priloga II vsebuje vstavljeno Prilogo IX k Uredbi 2017/1938.

Priloga III vsebuje informacije o razveljavljeni uredbi s seznamom naknadnih sprememb.

Priloga IV vsebuje korelacijsko tabelo.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o notranjem trgu obnovljivih plinov, zemeljskega plina in vodika
(prenovitev)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju ~~Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti~~ ☒ Pogodbe o delovanju
Evropske unije ☒ ter zlasti člena ~~95~~ ☒ 194 (2) ☒ Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij³,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

↓ novo

- (1) Uredba (EU) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ je bila večkrat bistveno spremenjena. Ker so potrebne nove spremembe, bi bilo treba zaradi jasnosti navedeno uredbo prenoviti.

↓ 715/2009 uvodna izjava 1
(prilagojeno)

- (2) Cilj notranjega trga zemeljskega plina, ki se postopoma uvaja od leta 1999, je zagotavljanje resnične izbire vsem ~~potrošnikom~~ ☒ odjemalcem ☒ v ~~Skupnosti~~ ☒ Uniji ☒, bodisi državljanom bodisi podjetjem, novih poslovnih priložnosti in več čezmejnega trgovanja, da bi zagotovili večjo učinkovitost, konkurenčne cene in višje standarde storitev ter prispevali k zanesljivosti oskrbe in trajnosti.

² UL C 211, 19.8.2008, str. 23.

³ UL C 172, 5.7.2008, str. 55.

⁴ Uredba (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 (UL L 211, 14.8.2009, str. 36).

- (3) Evropski zeleni dogovor in podnebna pravila določajo cilj, da EU do leta 2050 postane podnebno nevtralna, in sicer na način, ki prispeva h konkurenčnosti Evrope, gospodarski rasti in ustvarjanju delovnih mest. Za vzpostavitev trga razogljičenega plina in prispevanje k energetskega prehodu so potrebni bistveno večji deleži obnovljivih virov energije v integriranem energetskega sistemu z dejavno udeležbo odjemalcev na konkurenčnih trgih.
- (4) Namen te uredbe je olajšati prodor obnovljivih in nizkoogljičnih plinov v energetskega sistem, s katerim bo omogočen prehod s fosilnega plina, tako da bodo ti novi plini odigrali pomembno vlogo pri doseganju podnebnih ciljev EU za leto 2030 in cilja podnebne nevtralnosti EU do leta 2050. Cilj uredbe je tudi vzpostaviti regulativni okvir, ki bo vsem udeležencem na trgu dal možnost in spodbudo za to, da bodo pri načrtovanju svojih dejavnosti upoštevali prehodno vlogo fosilnega plina, se tako izognili učinkom vezanosti ter zagotovili postopno in pravočasno postopno opuščanje fosilnega plina, zlasti v vseh zadevnih industrijskih sektorjih in za ogrevanje.
- (5) V strategiji EU za vodik se priznava, da ima odprt in konkurenčen trg EU z neovirano čezmejno trgovino pomembne koristi za konkurenco, cenovno dostopnost in zanesljivost oskrbe, saj imajo države članice EU različne možnosti za proizvodnjo obnovljivega vodika. Poleg tega se poudarja, da bi prehod na likvidni trg z borznim trgovanjem z vodikom olajšal vstop novih proizvajalcev in koristil tesnejšemu povezovanju z drugimi nosilci energije. To bi ustvarilo gospodarsko izvedljive cenovne signale za naložbe in operativne odločitve. Pravila iz te uredbe bi zato morala ustvarjati ugodne pogoje za nastanek trgov vodika, borznega trgovanja z vodikom in vozlišč za prosto trgovanje, države članice pa bi morale odpraviti vse neupravičene ovire v zvezi s tem. Pri trgu vodika bi bilo treba ob priznavanju notranjih razlik preučiti obstoječa pravila, razvita za trge električne energije in plinom ter trgovanje z njima, ki so omogočila učinkovite komercialne dejavnosti.

↓ 715/2009 uvodna izjava 2

~~Direktiva 2003/55/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom⁵ in Uredba (ES) št. 1775/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. septembra 2005 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina⁶ sta znatno prispevali k oblikovanju takega notranjega trga z zemeljskim plinom.~~

↓ 715/2009 uvodna izjava 3

~~Izkušnje, pridobljene pri izvajanju in spremljanju prvega sklopa Smernic za dobro prakso, ki jih je sprejel Evropski regulativni forum za plin (Madridski forum) leta 2002, dokazujejo, da je za zagotovitev popolnega izvajanja pravil iz navedenih smernic v vseh državah članicah in minimalnega jamstva za dejansko enake pogoje dostopa na trg treba predvideti pravno obveznost teh smernic.~~

⁵ UL L 176, 15.7.2003, str. 57.

⁶ UL L 211, 14.8.2009, str. 26.

↓ 715/2019 uvodna izjava 4

~~Drugi sklop skupnih pravil z naslovom „Drugi sklop smernic za dobro prakso“ je bil sprejet v okviru zasedanja Madridskega foruma 24. in 25. septembra 2003 in cilj te uredbe je na podlagi navedenega sklopa smernic določiti osnovna načela in pravila glede dostopa do omrežja, storitev za dostop tretjih strani, upravljanja prezasedenosti, preglednosti ter glede izravnave odstopanj in trgovanja s pravicami do zmogljivosti.~~

↓ 715/2009 uvodna izjava 5
(prilagojeno)

- (6) ~~☒ [Prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] ☒ Direktiva 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom⁷ določa možnost kombiniranega operaterja prenosnega in distribucijskega sistema. Pravila, določena v tej uredbi, torej ne spreminjajo organizacije nacionalnih prenosnih in distribucijskih sistemov, ki so skladna z ustreznimi določbami navedene Direktive.~~

↓ 715/2019 uvodna izjava 6

~~Visokotlačni plinovodi, ki povezujejo lokalne distributerje s plinskim omrežjem in ki se v glavnem ne uporabljajo za lokalno distribucijo, so vključeni v področje uporabe te uredbe.~~

↓ 715/2009 uvodna izjava 7
⇒ novo

- (7) Treba je jasno opredeliti merila, s katerimi se določijo tarife za dostop do omrežja, z namenom zagotoviti, da so v celoti skladne z načelom nediskriminacije in s potrebami dobro delujočega notranjega trga ter da v celoti upoštevajo potrebo po celovitosti sistema in odražajo dejansko nastale stroške, kolikor taki stroški ustrezajo stroškom, ki jih ima učinkovit in strukturno primerljiv omrežni operater, in so pregledni, ob zagotavljanju primerne donosnosti naložb ⇒ in omogočanju vključevanja obnovljivih in nizkoogljicnih plinov ⇐ ~~in, če je to primerno, ob upoštevanju primerjalnih analiz tarif, ki jih pripravljajo regulativni organi~~. ⇒ Pravila o tarifah za dostop do omrežja iz te uredbe se dopolnjujejo z dodatnimi pravili o tarifah za dostop do omrežja, zlasti v omrežnih kodeksih in smernicah, sprejetih na podlagi te uredbe, v [uredbi TEN-E, kot je predlagana v dokumentu COM(2020) 824 final], [uredbi o metanu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) xxx], Direktivi (EU) 2018/2001 in [direktiva o energijski učinkovitosti, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) 558 final]. ⇐

↓ novo

- (8) Na splošno je najučinkovitejše financiranje infrastrukture s prihodki od uporabnikov te infrastrukture in preprečevanje navzkrižnega subvencioniranja. Poleg tega bi bilo tako navzkrižno subvencioniranje v primeru reguliranih sredstev nezdržljivo s splošnim načelom tarif, ki odražajo stroške. V izjemnih primerih bi lahko tako navzkrižno

⁷ Glej stran 94 tega Uradnega lista.

subvencioniranje vseeno prineslo družbene koristi, zlasti v zgodnejših fazah razvoja omrežja, kjer je rezervirana zmogljivost v primerjavi s tehnično zmogljivostjo majhna, negotovost glede tega, kdaj se bo prihodnje povpraševanje po zmogljivosti uresničilo, pa je precejšnja. Navzkrižno subvencioniranje bi zato lahko prispevalo k razumnim in predvidljivim tarifam za zgodnje uporabnike omrežja in zmanjšanju tveganja naložb za operaterje omrežij. Navzkrižno subvencioniranje bi tako lahko prispevalo k naložbenemu okolju, ki bi podpiralo cilje Unije na področju razogljichenja. Navzkrižnih subvencij ne bi smeli financirati uporabniki omrežja v drugih državah članicah, ne glede na to, ali bi bilo tako financiranje neposredno ali posredno. Zato je primerno finančna sredstva za navzkrižno subvencioniranje pobirati samo na izstopnih točkah do končnih odjemalcev v isti državi članici. Ker se bo navzkrižno subvencioniranje uporabljala le izjemoma, bi bilo treba poleg tega zagotoviti, da bo sorazmerno, pregledno, časovno omejeno in postavljeno pod regulativni nadzor.

↓ 715/2009 uvodna izjava 8

~~Pri izračunavanju tarif za dostop do omrežij je pomembno upoštevati dejansko nastale stroške, kolikor taki stroški ustrezajo stroškom, ki jih ima učinkovit in strukturno primerljiv omrežni operater, in so pregledni, ter potrebo po zagotavljanju primerne donosnosti naložb in spodbud za gradnjo nove infrastrukture, vključno s posebno regulativno obravnavo za nove naložbe, kakor je določeno v Direktivi 2009/73/ES. V tem smislu in zlasti, če obstaja učinkovita konkurenca med plinovodi, bo primerjalna analiza tarif s strani regulativnih organov primerna obravnavo.~~

↓ 715/2009 uvodna izjava 9
(prilagojeno)
⇒ novo

- (9) Uporaba tržno zasnovanih ureditev za določanje tarif, na primer dražb, mora biti združljiva z določbami ☒ prenovljene direktive o plinu, predlagane v dokumentu COM(2021) xxx ☒ ~~Direktive 2009/73/ES~~ ⇒ in Uredbe Komisije (EU) 2017/459 ☒.

↓ 715/2009 uvodna izjava 10
(prilagojeno)

- (10) Potreben je minimalni skupni sklop storitev za dostop tretjih strani, da bosta zagotovljena dejanski skupni minimalni standard za dostop v celotni ~~Skupnosti~~ ☒ Uniji ☒ in zadostna združljivost storitev za dostop tretjih strani ter da bo omogočeno izkoriščanje prednosti, ki izvirajo iz dobro delujočega notranjega trga ~~z zemeljskim plinom~~ ☒ zemeljskega plina ☒.

↓ 715/2009 uvodna izjava 11
(prilagojeno)

~~Trenutno v Skupnosti obstajajo ovire pri prodaji plina pod enakimi pogoji, brez diskriminacije ali ovir. Predvsem še ne obstaja nediskriminatoren dostop do omrežja in enako učinkovita raven regulativnega nadzora v vseh državah članicah, še vedno pa obstajajo ločeni trgi.~~

- (11) Ureditev dostopa tretjih strani bi morala temeljiti na načelih iz te uredbe. Organizacija sistemov vstopno-izstopnih točk, ki omogočajo brezplačno dodelitev plina na podlagi zagotovljene zmogljivosti, je bila pozdravljena že na XXIV. Madridskem forumu oktobra 2013. Zato bi bilo treba uvesti opredelitev vstopno-izstopnega sistema in zagotoviti vključitev ravni distribucijskega sistema v območje izravnave, kar bi pripomoglo k doseganju enakih konkurenčnih pogojev za obrate za proizvodnjo obnovljivih in nizkoogljičnih plinov, priključene na omrežje na ravni prenosa ali distribucije. Določanje tarif operaterjev distribucijskih sistemov in organizacijo dodeljevanja zmogljivosti za prenosni in distribucijski sistem bi bilo treba prepustiti regulativnim organom na podlagi načel iz [prenovljena direktiva o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) xxx].
- (12) Dostop do sistema vstopno-izstopnih točk bi moral na splošno temeljiti na zagotavljeni zmogljivosti. Od operaterjev omrežij bi bilo treba zahtevati, da sodelujejo tako, da omogočijo čim večjo ponudbo zagotovljene zmogljivosti, kar uporabnikom omrežja omogoča, da prosto dodelijo plin, ki na podlagi zagotovljene zmogljivosti vstopa ali izstopa na kateri koli vstopni ali izstopni točki v istem sistemu vstopno-izstopnih točk.
- (13) Pogojno zmogljivost bi bilo treba ponuditi le, če operaterji omrežij ne morejo ponuditi zagotovljene zmogljivosti. Omrežni operaterji bi morali na pregleden in jasen način opredeliti pogoje za pogojno zmogljivost na podlagi operativnih omejitev. Regulativni organ bi moral zagotoviti, da je število produktov pogojne zmogljivosti omejeno, da bi tako preprečil razdrobljenost trga in zagotovil skladnost z načelom zagotavljanja učinkovitega dostopa tretjih strani.

↓ 715/2009 uvodna izjava 12

- (14) Za vzpostavitev notranjega trga zemeljskega plina bi bilo treba doseči zadostno raven čezmejne povezovalne zmogljivosti za plin in spodbujati povezovanje trgov z zemeljskim plinom.

↓ 715/2009 uvodna izjava 13

~~Komisija je v Sporočilu z dne 10. januarja 2007 z naslovom „Energetska politika za Evropo“ poudarila pomen vzpostavitve notranjega trga z zemeljskim plinom in zagotavljanja enakovrednih pogojev za vse plinske družbe v Skupnosti. Sporočili Komisije z dne 10. januarja 2007 z naslovom „Možnosti za notranji trg s plinom in električno energijo“ ter „Preiskava na podlagi člena 17 Uredbe (ES) št. 1/2003 v panogi plina in elektroenergetski panogi (Končno poročilo)“ sta pokazali, da obstoječa pravila in ukrepi ne zagotavljajo niti potrebnega okvira niti oblikovanja povezovalnih zmogljivosti za doseganje cilja dobro delujočega, učinkovitega in odprtega notranjega trga.~~

↓ 715/2009 uvodna izjava 14

~~Poleg temeljitega izvajanja obstoječega regulativnega okvira bi bilo treba v skladu z navedenimi sporočili prilagoditi regulativni okvir notranjega trga z zemeljskim plinom iz Uredbe (ES) št. 1775/2005.~~

↓ 715/2009 uvodna izjava 15
(prilagojeno)
⇒ novo

- (15) ~~Zlasti je, Potrebno je~~ večje sodelovanje in usklajevanje med operaterji prenosnih ~~in~~, kjer je ustrezno, distribucijskih ~~sistemov~~, da bi oblikovali ~~omrežne~~ ~~kodekse omrežij~~ za zagotavljanje in upravljanje dejanskega in preglednega čezmejnega dostopa do prenosnih omrežij ter da bi zagotovili usklajeno in dovolj v prihodnost usmerjeno načrtovanje in dober tehnični razvoj ~~prenosnega sistema~~ ~~zemeljskega plina~~ v ~~Skupnosti~~ ~~Uniji~~, vključno z oblikovanjem povezovalnih zmogljivosti, z ustreznim upoštevanjem varovanja okolja. ~~Omrežni~~ ~~kodeksi omrežij~~ bi morali biti v skladu z okvirnimi smernicami, ki so po naravi nezavezujoče (okvirne smernice) in ki jih razvije Agencija ~~Evropske unije~~ za sodelovanje energetske regulatorje ~~(ACER)~~, ustanovljena v skladu z Uredbo ~~(EU) 2019/942~~ ~~(ES) št. 713/2009~~ Evropskega parlamenta in Sveta⁸ ~~z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetske regulatorjev~~⁹ ~~(Agencija)~~. Agencija ~~ACER~~ bi morala imeti vlogo pri pregledovanju osnutkov ~~omrežnih~~ ~~kodeksom omrežij~~, ki bi temeljilo na dejanskem stanju, vključno z njihovo usklajenostjo z okvirnimi smernicami, in moralo bi ji biti omogočeno, da jih priporoči v sprejetje Komisiji. Agencija ~~ACER~~ bi morala oceniti predloge sprememb ~~omrežnih~~ ~~kodeksom omrežij~~ in moralo bi ji biti omogočeno, da jih priporoči v sprejetje Komisiji. Operaterji prenosnih sistemov bi morali s svojimi omrežji upravljati v skladu z navedenimi ~~omrežnimi~~ ~~kodeksi omrežij~~.

↓ 715/2009 uvodna izjava 16
(prilagojeno)

- (16) Da bi zagotovili optimalno upravljanje omrežja za prenos plina v ~~Skupnosti~~ ~~Uniji~~, ~~bi bilo treba~~ ~~vzpostaviti~~ ~~Evropsko mrežo operaterjev prenosnih sistemov za plin (ENTSO za plin)~~ ~~ustanoviti~~. Naloge ENTSO za plin bi se morale izvajati v skladu s pravili ~~Skupnosti~~ ~~Unije~~ ki se ~~še naprej~~ uporabljajo za odločitve ENTSO za plin. Naloge ENTSO za plin bi morale biti točno določene, delovne metode pa bi morale zagotavljati, da deluje učinkovito, da je zagotovljena preglednost in reprezentativnost ENTSO za plin. ~~Zs~~ ~~omrežnimi~~ ~~kodeksi omrežij~~, ki jih pripravi ENTSO za plin, naj ne bi nadomestili potrebnih nacionalnih ~~omrežnih~~ ~~kodeksom omrežij~~ za notranja vprašanja. Glede na to, da je s pristopom na regionalni ravni možen učinkovitejši napredek, bi morali operaterji prenosnih sistemov znotraj splošne strukture za sodelovanje vzpostaviti regionalne strukture ter hkrati zagotoviti združljivost rezultatov na regionalni ravni ~~zs~~ ~~omrežnimi~~ ~~kodeksi omrežij~~ in nezavezujočim 10-letnim razvojnim načrtom omrežij na ravni ~~Unije~~ ~~Skupnosti~~. Sodelovanje v okviru takšnih regionalnih struktur predpostavlja dejansko ločevanje dejavnosti omrežja od dejavnosti proizvodnje in dobave. Brez takšnega ločevanja regionalno sodelovanje med operaterji prenosnih sistemov povzroča tveganje

⁸ Uredba (EU) 2019/942 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o ustanovitvi Agencije Evropske unije za sodelovanje energetske regulatorjev.

⁹ Uredba (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetske regulatorjev (UL L 211, 14.8.2009, str. 1)

¹⁰ Glej stran 1 tega Uradnega lista.

protikonkurenčnega ravnanja. Države članice bi morale spodbujati sodelovanje in spremljati učinkovitost delovanja omrežja na regionalni ravni. Sodelovanje na regionalni ravni bi moralo biti združljivo z razvojem konkurenčnega in učinkovitega notranjega trga ~~s plinom~~ ☒ plinov ☒.

↓ 715/2009 uvodna izjava 17
(novo)

~~Vsi udeleženci na trgu so zainteresirani za delo, ki se pričakuje od ENTSO za plin. Zato je učinkovito posvetovanje ključnega pomena, obstoječe strukture, vzpostavljene za spodbujanje in racionalizacijo postopka posvetovanja, kot so na primer Evropska zveza za racionalizacijo energetskih izmenjav, nacionalni regulatorji ali Agencija, pa bi morale igrati pomembno vlogo.~~

↓ 715/2009 uvodna izjava 18
(prilagojeno)
⇒ novo

- (17) Da bi zagotovili večjo preglednost v zvezi z razvojem omrežja za prenos plina v ~~Skupnosti~~ ☒ Uniji ☒, bi morala ENTSO za plin sestaviti, objaviti in redno posodabljeni nezavezujoči 10-letni razvojni načrt omrežja za celotno ~~Skupnost~~ ☒ Unijo ☒ (razvojni načrt omrežja za ~~Skupnost~~ ☒ Unijo ☒) ⇒ na podlagi skupnega scenarija in medsebojno povezanega modela ☐. Vanj bi bilo treba vključiti izvedljiva omrežja za prenos plina in potrebne regionalne povezave, ki so pomembne s poslovnega vidika ~~ali~~ vidika zanesljivosti oskrbe.

↓ 715/2009 uvodna izjava 19
⇒ novo

- (18) Za povečanje konkurenčnosti na likvidnih veleprodajnih trgih s plinom je ključnega pomena, da se s plinom lahko trguje neodvisno od njegove lokacije v sistemu. To je mogoče doseči le tako, da se uporabnikom omrežja omogoči, da neodvisno rezervirajo vhodno in izhodno zmogljivost in s tem prenašajo plin po območjih namesto po pogodbenih poteh. ⇒ Da bi zagotovili prosto rezerviranje zmogljivosti neodvisno na vstopnih in izstopnih točkah, tarife, določene za eno vstopno točko, ne bi smele biti povezane s tarifo, določeno za eno izstopno točko, in bi se obratno morale za te točke nuditi ločeno, vstopna in izstopna pristojbina pa v tarifi ne bi smeli biti združeni v enotno ceno. ☐ ~~Na šestem Madridskem forumu 30. in 31. oktobra 2002 je večina zainteresiranih strani že izrazila naklonjenost vhodno-izhodnim sistemom za lažji razvoj konkurence. Tarife ne bi smele biti odvisne od prenosnih poti. Zato tarifa, določena za eno ali več vstopnih točk, ne bi smela biti povezana s tarifo, določeno za eno ali več izstopnih točk, in obratno.~~

↓ novo

- (19) Uredba Komisije (EU) št. 312/2014 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za izravnavo odstopanj za plin v prenosnih omrežjih sicer določa pravila za določitev tehničnih pravil, ki tvorijo ureditev izravnave, vendar za vsak režim izravnave, ki se uporablja v konkretnem sistemu vstopno-izstopnih točk, dopušča različne možnosti zasnove. S kombinacijo sprejetih odločitev nastane poseben sistem izravnave, ki se uporablja v

konkretnem sistemu vstopno-izstopnih točk, in tako je trenutno na večini ozemelj držav članic.

- (20) Uporabniki omrežja morajo biti odgovorni za uravnoteženje svojih vstopnih količin s svojimi izstopnimi količinami s pomočjo trgovalnih platform, vzpostavljenih za omogočanje lažjega trgovanja s plinom med uporabniki omrežja. Da bi obnovljive in nizkoogljive pline bolje vključili v sistem vstopno-izstopnih točk, bi morale območje izravnave zajemati tudi raven distribucijskega sistema. Virtualno trgovalno točko bi bilo treba uporabljati za izmenjavo plina med izravnalnimi računi uporabnikov omrežja.

↓ 715/2019 uvodna izjava 20

- (21) Sklicevanje na usklajene pogodbe o prenosu v okviru nediskriminatornega dostopa do omrežja s strani operaterjev prenosnih sistemov ne pomeni, da morajo biti pogoji pogodb o prenosu določenega operaterja sistema v eni državi članici enaki kot pogoji drugega operaterja prenosnega sistema v isti državi članici ali drugi državi članici, razen če so določene minimalne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati vse pogodbe o prenosu.

↓ 715/2009 uvodna izjava 21

~~V plinskih omrežjih obstaja obsežna pogodbeni prezasedenost. Načeli razreševanja prezasedenosti in dodeljevanja zmogljivosti za nove ali nedavno dogovorjene pogodbe torej temeljita na sprostitev neizkoriščenih zmogljivosti, tako da se uporabnikom omrežja omogoči, da dajo v podzakup ali ponovno prodajo svoje pogodbene zmogljivosti, operaterji prenosnih sistemov pa so obvezani, da neizkoriščene zmogljivosti ponudijo na trgu vsaj en dan vnaprej in kot prekinljivo zmogljivost. Zaradi velikega deleža obstoječih pogodb in potrebe po ustvarjanju resnično enakovrednih pogojev med uporabniki novih in obstoječih zmogljivosti bi bilo treba ti načeli uporabiti za vse pogodbene zmogljivosti, vključno z obstoječimi pogodbami.~~

↓ 715/2019 uvodna izjava 22

~~Čeprav trenutna fizična prezasedenost omrežij redko predstavlja problem v Skupnosti, lahko v prihodnosti postane problematična. Pomembno je torej določiti temeljno načelo za dodeljevanje prezasedenih zmogljivosti v takšnih okoliščinah.~~

↓ 715/2009 uvodna izjava 23

~~Iz spremljanja trga, ki ga zadnja leta izvajajo nacionalni regulativni organi in Komisija, je razvidno, da trenutno veljavne zahteve po preglednosti in pravila glede dostopa do infrastrukture ne zadostujejo za zagotovitev pravega, dobro delujočega, odprtega in učinkovitega notranjega trga s plinom.~~

↓ 715/2019 uvodna izjava 24
(prilagojeno)

- (22) Da lahko vsi ~~udeleženci na trgu~~ ☒ tržni udeleženci ☒ ocenijo splošno stanje glede povpraševanja in ponudbe ter prepoznajo razloge za gibanje veleprodajnih cen, je

potreben enak dostop do informacij, kar zadeva fizično stanje in učinkovitost sistema. To vključuje podrobnejše informacije o ponudbi in povpraševanju, zmogljivosti omrežja, pretoku in vzdrževanju, izravnavi in razpoložljivosti ter uporabi skladišč. Pomen teh informacij za delovanje trga zahteva zmanjšanje obstoječih omejitev za objavo zaradi zaupnosti.

↓ 715/2009 uvodna izjava 25

- (23) Zahteve glede zaupnosti poslovno občutljivih informacij pa so zlasti pomembne, ko gre za poslovne podatke, ki so strateško pomembni za podjetje, če skladišče uporablja le en uporabnik, ali ko gre za podatke glede izhodnih točk sistema ali podsistema, ki niso povezane z drugim prenosnim ali distribucijskim sistemom, temveč samo enim industrijskim končnim odjemalcem, če bi objava teh podatkov razkrila zaupne informacije o proizvodnem procesu tega odjemalca.

↓ 715/2009 uvodna izjava 26

- (24) Za večje zaupanje v trg se morajo udeleženci zanesti, da so za osebe, ki zagrešijo zlorabe, predvidene učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni. Pristojni organi bi morali imeti pooblastila, da učinkovito raziščejo obtožbe glede tržnih zlorab. V ta namen je potrebno, da imajo pristojni organi dostop do podatkov, ki zagotavljajo informacije o operativnih odločitvah dobaviteljev. Na trgu plina se vse te odločitve sporočajo operaterjem sistemov v obliki rezervacij zmogljivosti, napovedi in realiziranega pretoka. Operaterji sistemov bi morali informacije v zvezi s tem dati na voljo in omogočiti, da so lahko dostopne, pristojnim organom za določeno obdobje. Pristojni organi bi morali tudi redno spremljati, ali operaterji prenosnih sistemov ravna v skladu s pravili.

↓ 715/2009 uvodna izjava 27
⇒ novo

- (25) Dostop do skladišč ⇒ za zemeljski plin ⇐ in obratov za utekočinjeni zemeljski plin („UZP“) v nekaterih državah članicah ni zadosten in je zato treba izboljšati izvajanje obstoječih pravil ⇒, tudi na področju preglednosti. Pri tem izboljšanju bi bilo treba upoštevati možnosti in uvajanje obnovljivih in nizkoogljičnih plinov v teh obratih na notranjem trgu. ⇐ Spremljanje, ki ga je opravila Skupina evropskih regulatorjev za električno energijo in plin, je pokazalo, da se prostovoljne smernice za dobro prakso dostopa tretjih strani za operaterje skladiščnih sistemov, o katerih so se dogovorili vsi deležniki na Madridskem forumu, ne uporabljajo dovolj in morajo zato postati obvezujoče.

↓ 715/2019 uvodna izjava 28
(prilagojeno)
⇒ novo

- (26) Nediskriminatorni in pregledni sistemi izravnave odstopanj za ⇒ zemeljski ⇐ plin, ki jih upravljajo operaterji prenosnih sistemov, so pomembni mehanizmi zlasti za nove ☒ tržne ☒ udeležence na trgu, ki bi utegnili imeti več težav z izravnavo celotnega portfelja prodaj v primerjavi z že uveljavljenimi podjetji na določenem trgu. Treba je torej sprejeti pravila za zagotovitev, da operaterji prenosnih sistemov upravljajo takšne

mehanizme na način, ki je združljiv z nediskriminatornimi, preglednimi in učinkovitimi pogoji za dostop do omrežja.

↓ 715/2009 uvodna izjava 29

~~Trgovanje s primarnimi pravicami do zmogljivosti je pomemben del razvoja konkurenčnega trga in ustvarjanja likvidnosti. S to uredbo bi bilo treba torej določiti osnovna pravila glede takega trgovanja.~~

↓ 715/2019 uvodna izjava 30

⇒ novo

- (27) ~~Nacionalni~~ Regulativni organi bi morali zagotoviti skladnost s pravili iz te uredbe ⇒ , omrežnimi kodeksi in ⇐ smernicami, sprejetimi na podlagi te uredbe.

↓ 715/2009 uvodna izjava 31
(prilagojeno)

⇒ novo

- (28) V smernicah, priloženih k tej uredbi, so ~~na podlagi drugega sklopa Smernic za dobro prakse~~ opredeljena določena podrobn ⌘ ejš ⌘ a ~~izvedbena~~ pravila. Ta pravila ~~se bodo~~ ⇒ bi se morala ⇐ , če bo primerno, sčasoma razvijala ⇒ ti ⇐ , upoštevajoč razlike med nacionalnimi plinskimi sistemi ⇒ in njihovim razvojem ⇐ .

↓ 715/2009 uvodna izjava 32

- (29) Komisija bi morala pri predlaganju sprememb smernic, ki so priložene tej uredbi, zagotoviti predhodno posvetovanje z vsemi zadevnimi stranmi, ki jih predstavljajo strokovna združenja, in z državami članicami v okviru Madridskega foruma.

↓ 715/2009 uvodna izjava 33

- (30) Države članice in pristojni nacionalni organi bi morali Komisiji predložiti ustrezne informacije. Komisija bi morala te informacije obravnavati zaupno.

↓ 715/2019 uvodna izjava 34
(prilagojeno)

⇒ novo

- (31) Ta uredba ⇒ , omrežni kodeksi ⇐ in smernice, sprejete v skladu s to uredbo, ne posegajo v uporabo pravil ~~Skupnosti~~ ⌘ Unije ⌘ o konkurenci.

↓ 715/2009 uvodna izjava 35
(novo)

~~Ukrepe, potrebne za izvajanje te uredbe, bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil¹¹.~~

↓ 715/2009 uvodna izjava 36
(novo)

~~Zlasti bi bilo treba Komisiji podeliti pooblastila za določitev ali sprejetje smernic, potrebnih za izpolnjevanje minimalne stopnje usklajenosti, ki je potrebna za doseganje cilja te uredbe. Ker so ti ukrepi splošnega obsega in so namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe, med drugim z njenim dopolnjevanjem z novimi nebistvenimi določbami, jih je treba sprejeti v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 5a Sklepa 1999/468/ES.~~

↓ novo

- (32) Države članice in pogodbenice Energetske skupnosti bi morale tesno sodelovati pri vseh zadevah v zvezi z razvojem integriranega območja trgovanja s plinom in ne bi smele sprejemati ukrepov, ki bi ogrozili nadaljnje povezovanje trgov zemeljskega plina ali zanesljivost oskrbe držav članic in pogodbenic.
- (33) Operaterjem prenosnih sistemov bi lahko dovolili, da skladišča za zemeljski plin rezervirajo izključno za opravljanje svojih nalog in za namene zanesljivosti oskrbe. Te strateške zaloge bi bilo mogoče napolniti s skupno nabavo preko platforme za trgovanje, kot je navedeno v členu 10 Uredbe Komisije (EU) št. 312/2014, brez poseganja v pravila Unije o konkurenci. Da ne bi posegali v redno delovanje trga, bi moral biti odjem zemeljskega plina iz omrežja možen le zato, da bi operaterji prenosnih sistemov opravljali svoje funkcije, ali v primeru razglašenih izrednih razmer, kot je navedeno v členu 11(1) navedene uredbe.
- (34) Pri regionalnem povezovanju trgov bi morali zadevni operaterji prenosnih sistemov in regulativni organi rešiti vprašanja s čezmejnimi učinkom, kot so tarifne strukture, režim izravnave, zmogljivosti na preostalih čezmejnih točkah, naložbeni načrti ter izpolnjevanje nalog operaterjev prenosnih sistemov in regulativnih organov.
- (35) Za energetski prehod in nadaljnje povezovanje trga plina bo potrebno še več preglednosti glede dovoljenih ali ciljnih prihodkov operaterja prenosnega sistema. Na teh informacijah bo temeljilo veliko odločitev v zvezi z omrežji zemeljskega plina. Na primer, za prenos sredstev za prenos iz omrežja zemeljskega plina v vodikovo omrežje ali uvedbo mehanizma nadomestil med operaterji prenosnih sistemov (ITC) je potrebna večja preglednost od sedanje. Poleg tega je za ocene dolgoročnega razvoja tarif potrebna jasnost tako glede povpraševanja po zemeljskem plinu kot tudi glede napovedi stroškov. Slednjo bi morala omogočiti preglednost glede dovoljenih prihodkov. Regulativni organi bi morali zlasti zagotoviti informacije o metodologiji za izračun prihodkov operaterjev prenosnih sistemov, vrednosti njihovih reguliranih

¹¹ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

osnovnih sredstev in njihove amortizacije skozi čas, vrednosti odhodkov iz poslovanja, stroških kapitala, ki se uporabljajo za operaterje prenosnih sistemov, ter uporabljenih spodbudah in premijah.

- (36) Odhodki operaterjev prenosnih sistemov so večinoma fiksni stroški. Njihov poslovni model in sedanji nacionalni regulativni okviri izhajajo iz predpostavke dolgoročne uporabe njihovih omrežij, kar pomeni dolgo amortizacijsko dobo (30–60 let). V okviru energetskega prehoda bi zato morali imeti regulativni organi možnost predvideti zmanjšanje povpraševanja po plinu, da bi pravočasno spremenili regulativne ureditve in preprečili, da bi zaradi vse večjega razmerja med fiksnimi stroški in povpraševanjem po plinu povračilo stroškov operaterjev prenosnih sistemov s tarifami ogrozilo cenovno dostopnost za odjemalce. Po potrebi bi lahko na primer spremenili amortizacijski profil ali nadomestilo za sredstva za prenos.
- (37) Preglednost dovoljenih ali ciljnih prihodkov operaterjev prenosnih sistemov bi bilo treba povečati, da bi omogočili primerjalno analizo in oceno s strani uporabnikov omrežja. Večja preglednost bi morala omogočiti tudi lažje čezmejno sodelovanje in vzpostavitev mehanizmov ITC med operaterji bodisi za regionalno povezovanje bodisi za uvedbo tarifnih popustov za obnovljive in nizkoogljične pline, kot je določeno v tej uredbi.
- (38) Da bi izkoristili najbolj ekonomične lokacije za proizvodnjo obnovljivih in nizkoogljičnih plinov, bi bilo treba uporabnikom omrežja odobriti popuste pri tarifah za prenos na podlagi zmogljivosti. Med njimi bi moral biti popust za vbrizgavanje iz obratov za proizvodnjo plina iz obnovljivih virov in nizkoogljičnih plinov, popust za tarife na vstopnih točkah iz skladišč in izhodnih točkah v skladišča ter popust na čezmejne tarife na vstopnih točkah iz obratov za UZP. V primeru spremembe vrednosti notranjih popustov mora regulativni organ uravnotežiti interes med uporabniki omrežij in operaterji omrežij ob upoštevanju stabilnih finančnih okvirov, še zlasti za obstoječe naložbe, predvsem za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Po možnosti je treba kazalnike ali pogoje za spremembo popusta zagotoviti dovolj zgodaj, še preden se sprejme kakršna koli odločitev o spremembi popusta. Ta popust ne bi smel vplivati na splošno metodologijo določanja tarif, temveč bi ga bilo treba odobriti naknadno za zadevno tarifo. Da bi uporabniki omrežja lahko dobili popust, bi morali operaterju prenosnega sistema predložiti zahtevane informacije na podlagi certifikata, ki bi bil povezan s podatkovno zbirko Unije.
- (39) Znižanja prihodkov iz uporabe popustov se obravnavajo kot splošna zmanjšanja prihodkov, npr. zaradi zmanjšane prodaje zmogljivosti, in jih je treba pravočasno pokriti s tarifami, na primer z zvišanjem posebnih tarif v skladu s splošnimi pravili iz člena 15 te uredbe. Da bi ublažili strukturna neravnovesja prihodkov operaterjev prenosnih sistemov, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila za spremembo stopenj popustov z delegiranimi akti.
- (40) Da bi povečali učinkovitost distribucijskih omrežij zemeljskega plina v Uniji in zagotovili tesno sodelovanje z operaterji prenosnih sistemov in ENTSO za plin, bi bilo treba ustanoviti telo operaterjev distribucijskih sistemov v Uniji (v nadaljnjem besedilu: telo EU ODS), ki bi vključevalo tudi operaterje distribucijskih sistemov zemeljskega plina. Naloge telesa EU ODS bi morale biti točno določene, delovne metode pa bi morale zagotavljati učinkovitost, preglednost in reprezentativnost operaterjev distribucijskega sistema v Uniji. Telo EU ODS bi moralo tesno sodelovati z ENTSO za plin pri pripravi in izvajanju omrežnih kodeksov, kjer obstajajo, ter si

prizadevati za zagotavljanje smernic za vključevanje, med drugim, distribuirane proizvodnje in drugih področij, povezanih z upravljanjem distribucijskih omrežij.

- (41) Operaterji distribucijskih sistemov imajo pomembno vlogo pri vključevanju obnovljivih in nizkoogljičnih plinov v sistem, saj je na primer približno polovica zmogljivosti za proizvodnjo biometana priključena na distribucijsko omrežje. Za lažjo vključitev teh plinov na veleprodajni trg bi morali imeti proizvodni obrati, priključeni na distribucijsko omrežje v vseh državah članicah, dostop do virtualne trgovalne točke. Poleg tega bi morali operaterji distribucijskih sistemov in operaterji prenosnih sistemov v skladu z določbami te uredbe sodelovati, da bi omogočili povratni tok iz distribucijskega v prenosno omrežje ali zagotovili integracijo distribucijskega sistema z alternativnimi sredstvi, ki imajo enakovreden učinek, ter tako omogočili lažje povezovanje trga obnovljivih in nizkoogljičnih plinov.
- (42) Z vključitvijo vse večjih količin obnovljivih in nizkoogljičnih plinov v evropski sistem zemeljskega plina se bo spremenila kakovost zemeljskega plina, ki se prenaša in porabi v Evropi. Da bi zagotovili neoviran čezmejni pretok zemeljskega plina, ohranili interoperabilnost trgov in omogočili povezovanje trgov, je treba povečati preglednost glede kakovosti plina in stroškov njenega upravljanja, zagotoviti harmoniziran pristop glede vlog in odgovornosti regulativnih organov in operaterjev sistemov ter okrepiti čezmejno usklajevanje. Ob zagotavljanju harmoniziranega pristopa glede kakovosti plina za čezmejne točke za medomrežno povezovanje bi bilo treba ohraniti prožnost držav članic glede uporabe standardov kakovosti plina v njihovih domačih sistemih zemeljskega plina.
- (43) Primešavanje vodika v sistem zemeljskega plina je manj učinkovito od uporabe vodika v čisti obliki in zmanjšuje vrednost vodika. Vpliva tudi na delovanje plinske infrastrukture, vrste uporabe pri končnih uporabnikih in interoperabilnost čezmejnih sistemov. Odločitev držav članic o tem, ali bodo v svojih nacionalnih sistemih zemeljskega plina uporabile primešavanje vodika, bi bilo treba ohraniti. Hkrati bi harmoniziran pristop k primešavanju vodika v sistem zemeljskega plina v obliki dovoljene zgornje meje za celotno Unijo na čezmejnih točkah za medomrežno povezovanje med državami članicami Unije, kjer morajo operaterji prenosnih sistemov sprejeti zemeljski plin z ravno primešanega vodika, ki je pod to zgornjo mejo, omejil tveganje drobljenja trga. Sosednji prenosni sistemi bi se morali še naprej prosto dogovarjati o višjih stopnjah primešavanja vodika za čezmejne točke za medomrežno povezovanje.
- (44) Tesno čezmejno usklajevanje in postopek reševanja sporov med operaterji prenosnih sistemov glede kakovosti plina, tudi biometana in mešanic vodika, je bistvenega pomena za olajšanje učinkovitega prenosa zemeljskega plina po sistemih zemeljskega plina v Uniji in s tem za premik k večjemu povezovanju notranjega trga. Okrepljene zahteve glede preglednosti parametrov kakovosti plina, tudi za zgornjo kurilno vrednost, Wobbejev indeks in vsebnost kisika, ter mešanic vodika in njihovim razvojem skozi čas skupaj z obveznostmi spremljanja in poročanja bi morale prispevati k dobremu delovanju odprtega in učinkovitega notranjega trga zemeljskega plina.
- (45) Za spremembo nebistvenih elementov te uredbe in njeno dopolnitev v zvezi z nebistvenimi elementi nekaterih posebnih področij, ki so bistvena za povezovanje trgov, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, tudi na ravni strokovnjakov, in da

se to posvetovanje opravi v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje¹². Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov bi morala Evropski parlament in Svet zlasti prejeti vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa bi morali imeti možnost, da se sistematično udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

- (46) Uredba Komisije (EU) 2015/703¹³ določa pravila o interoperabilnosti in izmenjavi podatkov za sistem zemeljskega plina, zlasti v zvezi s sporazumi o medomrežnem povezovanju, vključno s pravili za nadzor pretoka, načeli merjenja količine in kakovosti plina, pravili za postopek usklajevanja in dodeljevanja količin plina ter postopki za komunikacijo v primeru izrednih dogodkov; določa tudi skupne enote, kakovost plina, vključno s pravili za upravljanje omejitev čezmejnega trgovanja zaradi razlik v kakovosti plina in zaradi razlik pri dodajanju vonja, kratko- in dolgoročno spremljanje kakovosti plina ter zagotavljanje informacij, izmenjavo podatkov in poročanje o kakovosti plina, preglednost, komunikacijo, zagotavljanje informacij in sodelovanje med zadevnimi udeleženci na trgu.
- (47) Da bi zagotovili optimalno upravljanje omrežja Unije za vodik ter omogočili čezmejno trgovanje in čezmejno oskrbo z vodikom v Uniji, bi bilo treba vzpostaviti evropsko mrežo operaterjev vodikovih omrežij (v nadaljnjem besedilu: ENNOH). Naloge mreže ENNOH bi bilo treba izvajati v skladu s pravili Unije o konkurenci. Naloge mreže ENNOH bi morale biti točno določene, delovne metode pa bi morale zagotavljati, da deluje učinkovito, da je zagotovljena njena preglednost in reprezentativnost. Omrežni kodeksi, ki jih pripravi mreža ENNOH, naj ne bi nadomestili potrebnih nacionalnih omrežnih kodeksov za vprašanja, ki niso čezmejne narave.
- (48) Do ustanovitve mreže ENNOH bi bilo treba pod vodstvom Komisije vzpostaviti začasno platformo, v kateri bi sodelovali agencija ACER in vsi zadevni tržni udeleženci, vključno z ENTSO za plin, ENTSO za električno energijo in telesom EU ODS. Ta platforma bi morala podpirati zgodnje delo pri določanju obsega in obravnavi vprašanj, pomembnih za izgradnjo omrežja in trgov za vodik brez formalnih pristojnosti odločanja. Platformo bi bilo treba po vzpostavitvi mreže ENNOH ukiniti. Do ustanovitve mreže ENNOH bo za pripravo razvojnih načrtov omrežja na ravni Unije, vključno z vodikovimi omrežji, odgovoren ENTSO za plin.
- (49) Za zagotovitev preglednosti v zvezi z razvojem vodikovega omrežja v Uniji bi morala mreža ENNOH pripraviti, objaviti in redno posodabljati nezavezujoč desetletni načrt za razvoj vodikovega omrežja na ravni Unije, usmerjen v potrebe razvijajočih se trgov vodika. Vanj bi bilo treba vključiti izvedljiva omrežja za prenos vodika in potrebne medomrežne povezave, ki so pomembne s poslovnega vidika. Mreža ENNOH bi morala sodelovati pri pripravi analize stroškov in koristi energetskega sistema (vključno z modelom medsebojno povezanega energetskega trga in omrežja, v katerem bodo zajeti tudi infrastruktura za prenos električne energije, plina in vodika ter skladiščenje, UZP in elektrolizatorji), scenarijev za desetletne načrte za razvoj omrežja in poročila o ugotovitvi infrastrukturnih vrzeli iz členov 11, 12 in 13 [uredbe o TEN-E, kot je predlagana v dokumentu COM(2020) 824 final] za pripravo seznamov projektov skupnega interesa. V ta namen bi morala mreža ENNOH tesno sodelovati z

¹² UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

¹³ Uredba Komisije (EU) 2015/703 z dne 30. aprila 2015 o vzpostavitvi kodeksa omrežja s pravili o medobratovalnosti in izmenjavi podatkov (UL L 113, 1.5.2015, str. 13).

ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin, da bi omogočila lažje povezovanje sistemov. Mreža ENNOH bi morala te naloge prvič prevzeti pri pripravi osmega seznama projektov skupnega interesa, če bo delovala in če bo sposobna do leta 2026 zagotoviti potrebne vhodne podatke za desetletni načrt za razvoj omrežja.

- (50) Za delo, ki se pričakuje od mreže ENNOH, so zainteresirani vsi tržni udeleženci. Zato je bistvenega pomena učinkovit postopek posvetovanja. Na splošno bi morala mreža ENNOH pridobivati delovne izkušnje, jih nadgrajevati in jih vključevati svoje delovne izkušnje z načrtovanjem, razvojem in delovanjem infrastrukture v sodelovanju z drugimi zadevnimi tržnimi udeleženci in njihovimi združenji.
- (51) Glede na to, da je s pristopom na regionalni ravni možen učinkovitejši napredek, bi morali operaterji vodikovih omrežij znotraj splošne strukture za sodelovanje vzpostaviti regionalne strukture ter hkrati zagotoviti združljivost rezultatov na regionalni ravni z omrežnimi kodeksi in nezavezujočim desetletnim načrtom za razvoj omrežij na ravni Unije. Države članice bi morale spodbujati sodelovanje in spremljati učinkovitost omrežja na regionalni ravni.
- (52) Zahteve glede preglednosti so potrebne, da bi med udeleženci na trgu vzbudili zaupanje v nastajajoče trge vodika v Uniji. Da bi lahko vsi tržni udeleženci ocenili splošno stanje glede povpraševanja in ponudbe ter prepoznali razloge za gibanje tržnih cen, je potreben enak dostop do informacij, kar zadeva fizično stanje in delovanje sistema. Informacije bi bilo treba vedno razkriti na smisel in lahko dostopen način ter na nediskriminacijski podlagi.
- (53) Mreža ENNOH bo vzpostavila osrednjo spletno platformo za zagotavljanje vseh podatkov, ki so pomembni za tržne udeležence, da bi pridobili učinkovit dostop do omrežja.
- (54) Pogoji za dostop do vodikovih omrežij v zgodnji fazi razvoja trga bi morali uporabnikom omrežja zagotoviti učinkovito obratovanje, nediskriminacijo in preglednost, hkrati pa ohraniti zadostno prožnost za operaterje. Z omejitvijo najdaljšega trajanja pogodb o zmogljivosti bi se moralo zmanjšati tveganje pogodbene prezasedenosti in kopičenja zmogljivosti.
- (55) Da bi uporabnikom omrežja zagotovili nediskriminatoren dostop in preglednost, bi bilo treba določiti splošne pogoje za odobritev dostopa tretjih strani do skladišč za vodik in terminalov za vodik.
- (56) Operaterji vodikovih omrežij bi morali sodelovati pri pripravi omrežnih kodeksov o zagotavljanju in upravljanju preglednega in nediskriminatornega čezmejnega dostopa do omrežij ter zagotavljanju usklajenega razvoja omrežja v Uniji, vključno z vzpostavitvijo zmogljivosti medomrežnega povezovanja. Omrežni kodeksi bi morali biti skladni z nezavezujočimi okvirnimi smernicami, ki jih pripravi agencija ACER. Agencija ACER bi morala imeti vlogo pri pregledovanju osnutkov omrežnih kodeksov, ki bi temeljilo na dejanskem stanju, vključno z njihovo usklajenostjo z okvirnimi smernicami, in moralo bi ji biti omogočeno, da jih priporoči v sprejetje Komisiji. Agencija ACER bi morala oceniti predloge sprememb omrežnih kodeksov in moralo bi ji biti omogočeno, da jih priporoči v sprejetje Komisiji. Operaterji vodikovih omrežij bi morali s svojimi omrežji upravljati v skladu z navedenimi omrežnimi kodeksi.
- (57) Omrežni kodeksi, ki jih pripravi evropska mreža operaterjev vodikovih, naj ne bi nadomestili potrebnih nacionalnih pravil za vprašanja, ki niso čezmejne narave.

- (58) Kakovost vodika, ki se prenaša in porabi v Evropi, se lahko razlikuje glede na tehnologijo njegove proizvodnje in posebnosti prevoza. Zato bi moral harmoniziran pristop k upravljanju kakovosti vodika na čezmejnih povezovalnih plinovodih na ravni Unije voditi k čezmejnemu pretoku vodika in povezovanju trgov.
- (59) Če regulativni organ meni, da je to potrebno, bi bili lahko operaterji vodikovih omrežij zadolženi za upravljanje kakovosti vodika v svojih omrežjih v okviru veljavnih standardov kakovosti vodika, s čimer bi končnim odjemalcem zagotovili zanesljivo in stabilno kakovost vodika.
- (60) Tesno čezmejno usklajevanje in postopek reševanja sporov med operaterji vodikovih sistemov je bistvenega pomena za olajšanje učinkovitega prenosa vodika po vodikovih omrežjih v Uniji in s tem za premik k večjemu povezovanju notranjega trga. Okrepljene zahteve glede preglednosti parametrov kakovosti plina in njihovega razvoja skozi čas skupaj z obveznostmi spremljanja in poročanja bi morale prispevati k dobremu delovanju odprtega in učinkovitega notranjega trga vodika.
- (61) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v skladu s členom 291 PDEU. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴.
- (62) Za zagotovitev učinkovitega delovanja evropskih vodikovih omrežij bi morali biti operaterji vodikovih omrežij odgovorni za obratovanje, vzdrževanje in razvoj omrežja za prenos vodika, pri čemer bi morali tesno sodelovati z drugimi operaterji vodikovih omrežij in drugimi operaterji sistemov, s katerimi so povezana njihova omrežja, tudi za lažjo integracijo energetskega sistema.
- (63) V interesu delovanja notranjega trga je, da so standardi harmonizirani na ravni Unije. Ko je sklic na tak standard objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*, bi morala skladnost z njim ustvariti domnevo o skladnosti z ustreznimi zahtevami, določenimi v izvedbenem ukrepu, ki je bil sprejet na podlagi te uredbe, čeprav bi bilo treba dovoliti tudi druga sredstva za dokazovanje take skladnosti. V skladu s členom 10 Uredbe št. 1025/2012 lahko Evropska komisija od evropskih organizacij za standardizacijo zahteva, da pripravijo tehnične specifikacije, evropske standarde in harmonizirane evropske standarde. Ena od glavnih nalog harmoniziranih standardov bi morala biti pomagati operaterjem pri uporabi izvedbenih ukrepov, sprejetih na podlagi te uredbe in prenovitve direktive o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) xxx.
- (64) Da bi v celoti upoštevali zahteve glede kakovosti končnih uporabnikov vodika, bodo morali biti v tehničnih specifikacijah in standardih za kakovost vodika v vodikovem omrežju upoštevani že obstoječi standardi, ki določajo take zahteve za končne uporabnike (na primer standard EN 17124).
- (65) Upravljalci vodikovih sistemov bi morali ustvariti dovolj čezmejnih zmogljivosti za prenos vodika, ki bi ustrezale vsem ekonomsko razumnim in tehnično izvedljivim zahtevam po taki zmogljivosti, s čimer bi omogočili povezovanje trgov.
- (66) Agencija ACER bi morala objaviti poročilo o spremljanju stanja prezasedenosti.
- (67) Glede na potencial vodika kot nosilca energije in možnost, da bodo države članice trgovale z vodikom s tretjimi državami, je treba pojasniti, da med medvladne

¹⁴ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

sporazume na področju energije v zvezi s plinom, za katere veljajo obveznosti priglasitve v skladu s Sklepom (EU) 2017/684, spadajo tudi medvladni sporazumi v zvezi z vodikom, vključno z vodikovimi spojinami, kot so amoniak in tekoči organski nosilci vodika.

- (68) V odziv na znatno zvišanje cen energije po vsej EU, ki smo mu bili priča jeseni 2021, in njegove negativne učinke je Komisija v sporočilu z dne 13. oktobra 2021 z naslovom „Spopadanje z naraščajočimi cenami energije: nabor orodij za ukrepanje in podporo“ poudarila pomen učinkovitega in dobro delujočega notranjega energetskega trga ter učinkovite uporabe skladišč plina v Evropi na celotnem enotnem trgu. V sporočilu je bilo poudarjeno tudi, da je boljše čezmejno usklajevanje zanesljivosti oskrbe ključnega pomena za odpornost na prihodnje pretrese. Evropski svet je 20. in 21. oktobra 2021 sprejel sklepe, v katerih je Komisijo pozval, da hitro preuči ukrepe za povečanje odpornosti energetskega sistema EU in notranjega energetskega trga, vključno z ukrepi za večjo zanesljivost oskrbe. Da bi prispevali k doslednemu in pravočasnemu odzivu na to krizo in morebitno novo krizo na ravni Unije, bi bilo treba v to uredbo in Uredbo (EU) 2017/1938 vključiti posebna pravila za izboljšanje sodelovanja in odpornosti, zlasti glede boljše usklajenih pravil o shranjevanju in solidarnosti.
- (69) Analiza delovanja skladiščnih zmogljivosti v skupnih regionalnih ocenah tveganja bi morala temeljiti na objektivnih ocenah potreb po zanesljivosti oskrbe, pri čemer bi bilo treba ustrezno upoštevati čezmejno sodelovanje in obveznosti za solidarnost iz te uredbe. V analizi bi bilo treba upoštevati tudi pomen preprečevanja nasedlih naložb pri prehodu na čisto energijo in cilj zmanjšanja odvisnosti Unije od zunanjih dobaviteljev fosilnih goriv. V njej bi morala biti vključena ocena tveganj v zvezi z nadzorom infrastrukture za skladiščenje s strani subjektov iz tretjih držav. V njej bi bilo treba upoštevati možnost uporabe skladišč v drugih državah članicah in možnost, da operaterji prenosnih sistemov vzpostavijo skupno javno naročanje strateških zalog za izredne razmere, če se upoštevajo pogoji iz te uredbe. Skupne regionalne ocene tveganja in nacionalne ocene tveganja bi morale biti medsebojno skladne, da bi ugotovili, kateri ukrepi iz nacionalnih preventivnih načrtov in načrtov za izredne razmere v skladu s to uredbo zagotavljajo, da sprejeti ukrepi ne bodo škodovali zanesljivosti oskrbe drugih držav članic in ne bodo po nepotrebnem ovirali učinkovitega delovanja trga plina. Na primer, ne bi smeli blokirati ali omejevati uporabe čezmejnih prenosnih zmogljivosti.
- (70) Kadar skladiščenje v Uniji ni izvedljivo ali stroškovno učinkovito, bi lahko bilo pri ukrepih v pomoč sodelovanje držav članic s pogodbenicami Pogodbe o ustanovitvi Energetske skupnosti¹⁵, ki imajo na razpolago velike skladiščne zmogljivosti. To lahko vključuje možnost, da bi v ustrezni skupni oceni tveganja preučili uporabo teh skladiščnih zmogljivosti zunaj Unije. Države članice lahko od ustreznih regionalnih rizičnih skupin zahtevajo, da na priložnostne sestanke regionalnih rizičnih skupin povabijo strokovnjake iz tretjih držav, ne da bi ustvarile precedens za redno in polno sodelovanje.
- (71) Skupno javno naročanje strateških zalog s strani več operaterjev prenosnih sistemov iz različnih držav članic bi moralo biti zasnovano tako, da se zaloge lahko uporabijo v primeru izrednih razmer na ravni Unije ali regionalni ravni v okviru ukrepov, ki jih usklajuje Komisija v skladu s členom 12(3) Uredbe (EU) 2017/1938. Operaterji

¹⁵

UL L 198, 20.7.2006, str. 18

prenosnih sistemov, ki sodelujejo pri skupnem javnem naročanju strateških zalog, zagotovijo, da so vsi sporazumi o skupni nabavi skladni s pravili EU o konkurenci in zlasti z zahtevami iz člena 101 PDEU. Priglasitev, opravljena za oceno skladnosti s to uredbo, ne posega v priglasitev morebitnih pomoči, ki so jih dodelile države v skladu s členom 108(3) PDEU.

- (72) Evropski energetske sektor doživlja pomembno spremembo v smeri razogljičenega gospodarstva, hkrati pa zagotavlja zanesljivost oskrbe in konkurenčnost. Čeprav je glede kibernetске varnosti v elektroenergetskem podsektorju že dosežen napredek z omrežnim kodeksom o čezmejnem pretoku električne energije, so za zagotovitev varnosti evropskega energetskega sistema potrebna obvezna sektorska pravila za podsektor plina.
- (73) Kot je pokazala simulacija na ravni Unije v letih 2017 in 2021, so regionalni ukrepi za sodelovanje in solidarnostni ukrepi bistvenega pomena za zagotovitev odpornosti Unije v primeru resnega poslabšanja razmer v oskrbi. S solidarnostnimi ukrepi bi bilo treba v vseh primerih zagotoviti čezmejno oskrbo zaščitenih solidarnostnih odjemalcev, kot so gospodinjstva. Države članice bi morale sprejeti potrebne ukrepe za izvajanje določb v zvezi s solidarnostnim mehanizmom, med drugim tudi tako, da bi se zadevne države članice dogovorile o tehničnih, pravnih in finančnih ureditvah. Države članice bi morale podrobnosti teh ureditev opisati v svojih načrtih za izredne razmere. Za države članice, ki niso sklenile potrebnega dvostranskega sporazuma, bi se morala za zagotovitev tovrstne učinkovite solidarnosti uporabljati privzeta predloga iz te uredbe.
- (74) Zaradi takih ukrepov lahko torej nastane obveznost države članice, da plača odškodnino tistim, ki so jih prizadeli njeni ukrepi. Da bi zagotovili, da bo nadomestilo, ki ga država članica, ki je zaprosila za solidarnostno pomoč, izplača državi članici, ki zagotavlja solidarnostno pomoč, pošteno in razumno, bi moral biti nacionalni regulativni organ za energetiko ali nacionalni organ, pristojen za konkurenco, kot neodvisni organ pooblaščen, da revidira znesek zahtevanega in plačanega nadomestila ter po potrebi zahteva popravek.

↓ 715/2009 uvodna izjava 37
(prilagojeno)

- (75) Ker cilja te uredbe, in sicer oblikovanja pravičnih pravil v zvezi s pogoji za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina, skladišč in obratov za UZP, države članice ne morejo zadovoljivo doseči ~~in~~ ☒, temveč ☒ ta cilj ☒ zaradi obsega ali učinkov takega ukrepa ☒ lažje doseže Skupnost ☒ Unija ☒, Skupnost ☒ Unija ☒ lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe ☒ o Evropski uniji ☒. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenega cilja.

↓ 715/2009 uvodna izjava 38
(prilagojeno)

~~Glede na obseg sprememb Uredbe (ES) št. 1775/2005 v tej uredbi je zaradi jasnosti in racionalnosti zaželeno, da se zadevne določbe prenovijo in z novo uredbo združijo v enotno besedilo.~~

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I

☒ Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov ☒

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

~~Namen te~~ ☒ Ta u ☒ redb ☒ a ☒ je:

- (a) ~~določiti določa~~ nediskriminatorna pravila o pogojih za dostop do ~~prenosnih~~ sistemov za zemeljski plin ⇒ in vodik ⇒ ob upoštevanju posebnosti nacionalnih in regionalnih trgov z namenom zagotovitve pravilnega delovanja notranjega trga ⇒ plinov ⇒ ~~s-plini~~ ⇒ ter ⇒
- (b) ~~določiti nediskriminatorna pravila o pogojih za dostop do obratov UZP in skladišč ob upoštevanju posebnosti nacionalnih in regionalnih trgov; ter~~
- (c) ~~spodbujati~~ ☒ spodbuja ☒ nastanek dobro delujočega in preglednega veleprodajnega trga z visoko stopnjo zanesljivosti oskrbe s ⇒ plini ⇒ ~~plinom~~ in ~~zagotavljati~~ ☒ zagotavlja ☒ mehanizme za ~~uskladitev~~ ☒ harmonizacijo ☒ pravil za dostop do omrežja za čezmejno izmenjavo ⇒ plinov ⇒ ~~plina~~.

Cilji iz prvega pododstavka vključujejo določitev ~~usklajenih~~ ☒ harmoniziranih ☒ načel za tarife za dostop do omrežja ⇒ za zemeljski plin ⇒, vendar ne do skladišč, ali metodologij za njihov izračun, zagotovitev storitev za dostop tretjih strani, določitev ~~usklajenih~~ ☒ harmoniziranih ☒ načel za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti, določitev zahtev po preglednosti, določitev pravil glede izravnave in obračunavanje odstopanj ter spodbujanje trgovanja z zmogljivostmi.

Ta uredba se z izjemo člena ~~3119(54)~~ uporablja samo za skladišča ⇒ zemeljskega plina in vodika ⇒ iz člena ~~2933(3)~~ ali (4) ~~Direktive 2009/73/ES~~ ☒ prenovljene direktive o plinu, predlagane v dokumentu COM(2021) xxx ☒.

Države članice lahko za namene izvajanja ene ali več nalog, navadno dodeljenih operaterju prenosnega sistema ⇒ ali operaterju vodikovega omrežja ⇒, v skladu ~~sz Direktive 2009/73/ES~~ ☒ prenovljeno direktivo o plinu, predlagano v dokumentu COM xxx, ☒ ustanovijo subjekt ali telo, za katero se uporabljajo zahteve iz te uredbe. Za omenjeni subjekt ali telo veljata certificiranje v skladu s členom ~~133~~ te uredbe in imenovanje v skladu s členom ~~6510 of Direktive 2009/73/ES~~ ☒ prenovljene direktive o plinu, predlagane v dokumentu COM(2021) xxx ☒.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

↓ novo

- (1) „regulirana osnovna sredstva“ pomeni vsa omrežna sredstva operaterja omrežja, ki se uporabljajo za zagotavljanje reguliranih omrežnih storitev, ki se upoštevajo pri izračunu prihodkov od storitev, povezanih z omrežjem.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

⇒ novo

- (2) ~~(1)~~ „prenos“ pomeni prenos zemeljskega plina po omrežju, ki v glavnem zajema visokotlačne plinovode, z namenom dostave odjemalcem, vendar ne po pridobivalnem plinovodnem omrežju in ne po delu visokotlačnih plinovodov, ki se uporabljajo predvsem za lokalno distribucijo zemeljskega plina, in ne vključuje dobave;
- (3) ~~(2)~~ „pogodba o prenosu“ pomeni pogodbo, ki jo je operater prenosnega sistema ⇒ ali operater vodikovega omrežja ⇐ sklenil z uporabnikom omrežja z namenom izvajati ⇒ storitve prenosa plinov ⇐ ~~prenos~~;
- (4) ~~(3)~~ „zmogljivost“ pomeni največji možni pretok, izražen v normalnih kubičnih metrih na časovno enoto ali energijskih enotah na časovno enoto, do katerega je upravičen uporabnik omrežja v skladu z določbami pogodbe o prenosu;
- (5) ~~(4)~~ „neizkoriščena zmogljivost“ pomeni zagotovljena zmogljivost, ki jo je uporabnik omrežja sicer pridobil v okviru pogodbe o prenosu, vendar je ni napovedal do poteka roka, določenega s pogodbo;
- (6) ~~(5)~~ „upravljanje prezasedenosti“ pomeni upravljanje portfelja zmogljivosti operaterja prenosnega sistema z namenom doseči optimalno in najučinkovitejšo uporabo tehnične zmogljivosti ter pravočasno odkrivanje prezasedenosti in zasičenosti v prihodnosti;
- (7) ~~(6)~~ „sekundarni trg“ pomeni trg zmogljivosti, s katerimi se trguje drugače kot na primarnem trgu;
- (8) ~~(7)~~ „napoved“ pomeni predhodno poročanje uporabnika omrežja operaterju prenosnega sistema o dejanskem pretoku, s katerim uporabnik omrežja želi oddajati plin v sistem ali ga odjemati iz njega;
- (9) ~~(8)~~ „popravljen napoved“ pomeni naknadno sporočeno popravljeno napoved;
- (10) ~~(9)~~ „celovitost sistema“ pomeni kakršno koli stanje ~~v zvezi s prenosnim omrežjem, vključno s potrebnimi prenosnimi objekti in napravami~~, v katerem ostaneta tlak in kakovost zemeljskega plina ⇒ ali vodika ⇐ znotraj minimalnih in maksimalnih meja ~~, ki jih določi operater prenosnega sistema~~, tako da je s tehničnega stališča zagotovljen prenos zemeljskega plina ⇒ ali vodika ⇐ ;
- (11) ~~(10)~~ „obdobje izravnave ~~odstopanj~~“ pomeni obdobje, v katerem mora vsak uporabnik omrežja v skladu ~~z pogodbo o prenosu ali~~ ~~omrežja~~ ~~izravnati odjem neke količine~~ ~~⇒ plinov ⇐ zemeljskega plina~~, izražene v energijskih enotah, z oddajo enake količine ~~⇒ plinov ⇐ zemeljskega plina v prenosno omrežje~~;
- (12) ~~(11)~~ „uporabnik omrežja“ pomeni odjemalca ali potencialnega odjemalca pri operaterju ~~prenosnega sistema in same operaterje prenosnega sistema~~, v kolikor je to

potrebno, da opravljajo svoje naloge v zvezi s ~~prenosom~~ ⇒ prenosom zemeljskega plina in vodika ⇐ ;

- (13) ~~(12)~~ „prekinljive storitve“ pomenijo storitve, ki jih v zvezi s prekinljivo zmogljivostjo ponuja operater prenosnega sistema ⇒ ali operater vodikovega omrežja ⇐ ;
- (14) ~~(13)~~ „prekinljiva zmogljivost“ pomeni prenosno zmogljivost plina, ki jo operater prenosnega sistema ⇒ ali operater vodikovega omrežja ⇐ lahko prekine v skladu s pogoji, določenimi v pogodbi o prenosu;
- (15) ~~(14)~~ „dolgoročne storitve“ pomenijo storitve, ki jih operater prenosnega sistema ⇒ ali operater vodikovega omrežja ⇐ ponuja za obdobje enega leta ali več;
- (16) ~~(15)~~ „kratkoročne storitve“ pomenijo storitve, ki jih operater prenosnega sistema ⇒ ali operater vodikovega omrežja ⇐ ponuja za manj kot eno leto;
- (17) ~~(16)~~ „zagotovljena zmogljivost“ pomeni prenosno zmogljivost plina, za katero operater prenosnega sistema ⇒ ali operater vodikovega omrežja ⇐ s pogodbo jamči, da se ne prekinja;
- (18) ~~(17)~~ „zagotovljene storitve“ pomenijo storitve, ki jih v zvezi z zagotovljeno zmogljivostjo ponuja operater prenosnega sistema ⇒ ali operater vodikovega omrežja ⇐ ;
- (19) ~~(18)~~ „tehnična zmogljivost“ pomeni največjo zagotovljeno zmogljivost, ki jo ⇒ je mogoče ponuditi ⇐ ~~operater prenosnega sistema lahko ponudi~~ uporabnikom omrežja, pri čemer se upošteva celovitost sistema in obratovalne zahteve prenosnega ⇒ sistema ali vodikovega ⇐ omrežja;
- (20) ~~(19)~~ „pogodbena zmogljivost“ pomeni zmogljivost, ki ~~jo je operater prenosnega sistema~~ ⇒ je bila dodeljena ⇐ v skladu s pogodbo o prenosu ~~dodeli~~ uporabniku omrežja ~~v tem trenutku~~;
- (21) ~~(20)~~ „razpoložljiva zmogljivost“ pomeni tisti del tehnične zmogljivosti, ki ni dodeljena in je v tem trenutku še vedno na razpolago v sistemu;
- (22) ~~(21)~~ „pogodbena prezasedenost“ pomeni stanje, v katerem povpraševanje po zagotovljeni zmogljivosti presega tehnično zmogljivost;
- (23) ~~(22)~~ „primarni trg“ pomeni trg, na katerem operater prenosnega sistema ⇒ ali operater vodikovega omrežja ⇐ trguje neposredno z zmogljivostjo;
- (24) ~~(23)~~ „fizična prezasedenost“ pomeni stanje, v katerem povpraševanje po dejanskih dobavah presega tehnično zmogljivost v nekem trenutku;
- (25) ~~(24)~~ „zmogljivost obrata za UZP“ pomeni zmogljivost terminala za ☒ utekočinjeni zemeljski plin ☒ (UZP) za utekočinjanje zemeljskega plina ali uvoz, raztovarjanje, systemske storitve, prehodna skladišča in ponovno uplinjanje UZP;
- (26) ~~(25)~~ „prostor“ pomeni prostornino plina, ki jo uporabnik skladišča lahko uporabi za skladiščenje plina;
- (27) ~~(26)~~ „zmogljivost odjema“ pomeni stopnjo, po kateri lahko uporabnik skladišča odjema plin iz objekta za skladiščenje;
- (28) ~~(27)~~ „zmogljivost oddaje“ pomeni stopnjo, po kateri lahko uporabnik skladišča oddaja plin v objekt za skladiščenje;

- (29) ~~(28)~~ „zmogljivost skladišča“ pomeni kakršno koli kombinacijo prostora, zmogljivosti oddaje in zmogljivosti odjema;

↓ novo

- (30) „sistem vstopno-izstopnih točk“ pomeni združevanje vseh prenosnih in distribucijskih sistemov ali vseh vodikovih omrežij, za katera se uporablja poseben režim izravnave;
- (31) „območje izravnave“ pomeni sistem vstopno-izstopnih točk, za katerega se uporablja poseben režim izravnave;
- (32) „virtualna trgovalna točka“ pomeni nefizično točko za trgovanje v sistemu vstopno-izstopnih točk, kjer se plini izmenjujejo med prodajalcem in kupcem, ne da bi bilo treba rezervirati prenosne ali distribucijske zmogljivosti;
- (33) „vstopna točka“ pomeni točko, za katero veljajo postopki rezervacije s strani uporabnikov omrežja ali proizvajalcev in ki daje dostop do sistema vstopno-izstopnih točk;
- (34) „izhodna točka“ pomeni točko, za katero veljajo postopki rezervacije s strani uporabnikov omrežja ali končnih odjemalcev in ki omogoča pretok plina iz sistema vstopno-izstopnih točk;
- (35) „pogojna zmogljivost“ pomeni zagotovljeno zmogljivost, za katero veljajo pregledni in vnaprej določeni pogoji za zagotavljanje dostopa od virtualne trgovalne točke in do nje ali omejeno možnost dodelitve;
- (36) „možnost dodelitve“ pomeni poljubno kombinacijo katere koli vstopne zmogljivosti s katero koli izhodno zmogljivostjo ali obratno;
- (37) „dovoljeni prihodki“ pomeni vsoto prihodkov iz prenosnih storitev in prihodkov iz neprenosnih storitev za opravljanje storitev s strani operaterja prenosnega sistema za določeno časovno obdobje v danem regulativnem obdobju, do katerih je tak operater prenosnega sistema upravičen v okviru režima nezamejenih cen in ki so določeni v skladu s členom 75(6)(a) Direktive 2009/73/ES;
- (38) „nova infrastruktura“ pomeni infrastrukturo, ki ni bila dokončana do 4. avgusta 2003.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

2. Brez poseganja v opredelitve pojmov iz odstavka 1 ~~tega člena~~ se uporabljajo tudi ustrezne opredelitve iz člena 2 ~~Direktive 2009/73/ES~~ ☒ prenovljene direktive o plinu, predlagane v dokumentu COM(2021) xxx ☒ ~~razen opredelitve pojma „prenos“ iz točke 3 navedenega člena.~~

Opredelitve v točkah ~~43~~ do ~~2423~~ iz odstavka 1 ~~tega člena~~ glede prenosa se uporabljajo po analogiji za skladišča in obrate za UZP.

Poglavje II

SPLOŠNA PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO ZA SISTEME ZA ZEMELJSKI PLIN IN VODIK

ODDELEK 1

SPLOŠNA PRAVILA ZA ORGANIZACIJO TRGOV IN DOSTOP DO INFRASTRUKTURE

Člen 3

Splošna načela

Države članice, regulativni organi, operaterji prenosnih sistemov, operaterji distribucijskih sistemov, operaterji skladišč, operaterji UZP, operaterji sistemov za vodik in pooblaščen operaterji, kot so operaterji tržnih območij ali operaterji platform za rezervacijo, zagotovijo, da trgi plinov delujejo v skladu z naslednjimi načeli:

- (a) cene plinov se oblikujejo na podlagi povpraševanja in ponudbe;
- (b) operaterji prenosnih in distribucijskih sistemov sodelujejo med seboj, da bi uporabnikom omrežja omogočili, da prosto rezervirajo vstopne in izstopne zmogljivosti. Plin se namesto po pogodbenih poteh prenaša po sistemu vstopno-izstopnih točk;
- (c) tarife, ki se zaračunavajo na vstopnih in izstopnih točkah, so strukturirane tako, da prispevajo k povezovanju trgov, večji zanesljivosti oskrbe in spodbujanju medsebojne povezanosti plinskih omrežij;
- (d) podjetja, ki poslujejo v istem sistemu vstopno-izstopnih točk, si izmenjujejo plin na virtualni trgovalni točki;
- (e) uporabniki omrežja so odgovorni za izravnavo svojih portfeljev za izravnavo, tako da se čim bolj zmanjša potreba operaterjev prenosnih sistemov po izvajanju ukrepov izravnave;
- (f) ukrepi izravnave se izvajajo na podlagi standardiziranih produktov, in sicer na platformi za trgovanje;
- (g) tržna pravila se izogibajo ukrepom, ki onemogočajo oblikovanje cen na podlagi povpraševanja in ponudbe plinov;
- (h) tržna pravila spodbujajo nastanek in delovanje prostega trgovanja s plini ter tako spodbujajo oblikovanje cen in njihovo preglednost;
- (i) tržna pravila omogočajo razogljichenje sistemov za zemeljski plin in vodik, tudi z omogočanjem vključevanja plina iz obnovljivih virov na trg plinov in zagotavljanjem spodbud za energijsko učinkovitost;
- (j) tržna pravila zagotavljajo ustrezne naložbene spodbude, zlasti za dolgoročne naložbe v razogljichen in trajnosten plinski sistem, za shranjevanje energije, energijsko

učinkovitost in prilagajanje odjema, da bi zadostili potrebam trga, ter spodbujajo pošteno konkurenco in zanesljivost oskrbe;

- (k) odpravijo se ovire za čezmejne pretoke plina, če obstajajo, med sistemi vstopno-izstopnih točk;
- (l) tržna pravila omogočajo lažje regionalno sodelovanje in povezovanje.

Člen 4

Ločevanje reguliranih osnovnih sredstev

1. Kadar operater prenosnega sistema ali omrežja opravlja regulirane storitve za plin, vodik in/ali električno energijo, mora izpolnjevati zahtevo po ločevanju računovodskih izkazov iz člena 69 [prenovljena direktiva o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] in člena 56 Direktive (EU) 2019/944 ter ima ločena regulirana osnovna sredstva za plin, električno energijo ali vodik. Ločena regulirana osnovna sredstva zagotovijo, da:
 - (a) se prihodki iz storitev, pridobljeni z opravljanjem določenih reguliranih storitev, lahko uporabijo samo za povrnitev naložb v osnovna sredstva in odhodkov iz poslovanja, povezanih s sredstvi, ki spadajo v regulirana osnovna sredstva, s katerimi so bile opravljene regulirane storitve;
 - (b) se, kadar se sredstva prenesejo med druga regulirana osnovna sredstva, določi njihova vrednost. Za vrednost, določena za preneseno sredstvo, sta potrebni revizija in odobritev pristojnega regulativnega organa. Določena vrednost je taka, da ne pride do navzkrižnega subvencioniranja.
2. Država članica lahko dovoli finančne transferje med reguliranimi storitvami, ki so ločene v smislu prvega odstavka, če:
 - (a) se vsi prihodki, potrebni za finančni prenos, pobirajo kot posebna pristojbina;
 - (b) se posebna pristojbina pobira samo od izhodnih točk h končnim odjemalcem, ki se nahajajo v isti državi članici kot prejemnik finančnega prenosa;
 - (c) posebno pristojbino in finančni prenos ali metodologije, na katerih temelji njihov izračun, pred začetkom njihove veljavnosti odobri regulativni organ iz člena 70;
 - (d) se odobrena posebna dajatev in finančni prenos ter metodologije, če se metodologije odobrijo, objavijo.
3. Regulativni organ lahko odobri finančni prenos in posebno dajatev iz odstavka 2 le, če:
 - (a) se tarife za dostop do omrežja zaračunavajo uporabnikom reguliranih osnovnih sredstev, ki imajo koristi od finančnega prenosa;
 - (b) vsota finančnih prenosov in prihodkov od storitev, zbranih s tarifami za dostop do omrežja, ne more biti večja od dovoljenih prihodkov;
 - (c) se finančni prenos odobri za omejeno časovno obdobje in nikoli ne more biti daljši od tretjine amortizacijske dobe zadevne infrastrukture.
4. Agencija ACER do [datum sprejetja = 1 leto] izda priporočila operaterjem prenosnih omrežij ali omrežnim operaterjem in regulativnim organom o metodologijah za:

- (a) določitev vrednosti sredstev, ki se prenesejo v druga regulirana osnovna sredstva, in namembni račun za morebitne dobičke in izgube, ki bi lahko nastali zaradi tega;
- (b) izračun obsega in najdaljšega trajanja finančnega prenosa in posebne pristojbine;
- (c) merila za dodelitev prispevkov v posebno pristojbino med končnimi odjemalci, ki so povezani z reguliranimi osnovnimi sredstvi.

Agencija ACER priporočila posodobi vsaj enkrat na dve leti.

↓ 715/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

Člen 5~~14~~

Storitve za dostop tretjih strani, ki zadevajo operaterje prenosnih sistemov

1. Operaterji prenosnih sistemov:
 - (a) zagotovijo, da nudijo ⇒ zmogljivost in ⇐ storitve vsem uporabnikom omrežja brez diskriminacije;
 - (b) nudijo zagotavljen~~oe~~ in prekinljive~~ce~~ ⇒ zmogljivost ⇐ storitve za dostop tretjih strani. Cene prekinljive zmogljivosti odražajo verjetnost prekinitve;
 - (c) nudijo uporabnikom omrežja tako dolgoročno~~oe~~ kot kratkoročno~~oe~~ ⇒ zmogljivost ⇐ storitve.

Glede na točko (a) prvega pododstavka, kadar operater prenosnega sistema ponuja enake storitve različnim odjemalcem, to počne pod enakimi pogodbenimi pogoji, bodisi z uporabo ~~usklajenih~~ ☒ harmoniziranih ☒ pogodb o prenosu bodisi s skupnim ☒ omrežnim ☒ kodeksom ~~omrežja~~, potrjenim s strani pristojnega organa v skladu s postopkom iz člena ~~7241~~ ☒ ali 73 ☒ Direktive 2009/73/ES ☒ prenovljene direktive o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) xxx ☒.

2. Pogodbe o prenosu z netipskim začetkom veljavnosti ali sklenjene za krajše obdobje kot tipska enoletna pogodba o prenosu v skladu z načeli iz člena ~~1513~~(1) nimajo za posledico poljubno višjih ali nižjih tarif, ki ne odražajo tržne vrednosti storitve.

↓ novo

3. Kadar ista sosednja sistema vstopno-izstopnih točk povezujeta dve ali več povezovalnih točk, zadevni sosednji operaterji prenosnih sistemov ponudijo razpoložljive zmogljivosti na točkah za medomrežno povezovanje na eni virtualni točki za medomrežno povezovanje. Vsaka pogodbeni zmogljivost na točkah za medomrežno povezovanje se ne glede na datum sklenitve prenese na virtualno točko za medomrežno povezovanje.

Virtualna točka za medomrežno povezovanje se vzpostavi le, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) skupna tehnična zmogljivost na virtualnih povezovalnih točkah je enaka ali večja od vsote tehničnih zmogljivosti na vsaki od povezovalnih točk, ki prispevajo k virtualnim točkam za medomrežno povezovanje;
- (b) virtualna točka za medomrežno povezovanje olajšuje gospodarno in učinkovito uporabo sistema, med drugim tudi glede pravil iz členov 9 in 10 te uredbe.

↓ 715/2009

43. Kadar je primerno, se storitve za dostop tretjih strani odobrijo, če obstajajo ustrezna jamstva s strani uporabnikov omrežja glede njihove kreditne sposobnosti. Takšna jamstva ne predstavljajo neupravičenih ovir za vstop na trg in so nediskriminatorna, pregledna in sorazmerna.

↓ 2009/73/ES člen 32 odstavek 2

52. Operaterji prenosnih sistemov imajo dostop do omrežja drugih operaterjev prenosnih sistemov, če je to potrebno zaradi opravljanja njihovih dejavnosti, tudi v zvezi s čezmejnimi prenosom.

↓ novo

Člen 6

Storitve za dostop tretjih strani, ki zadevajo operaterje vodikovih omrežij

1. Operaterji vodikovih omrežij nudijo storitve vsem uporabnikom omrežja brez diskriminacije; Kadar se ista storitev nudi različnim strankam, se nudi pod enakovrednimi pogodbenimi pogoji. Operaterji vodikovih omrežij na svoji spletni strani objavijo pogodbene pogoje in tarife, ki se zaračunavajo za dostop do omrežja in, če je ustrezno, plačila za izravnavo.
2. Tržnim udeležencem se zagotovi največja možna zmogljivost vodikovega omrežja ob upoštevanju celovitosti sistema in njegovega obratovanja.
3. Najdaljše trajanje pogodb o zmogljivostih je 20 let za infrastrukturo, dokončano do [datum začetka veljavnosti], in 15 let za infrastrukturo, dokončano po tem datumu. Regulativni organi imajo pravico določiti krajše najdaljše trajanje, če je to potrebno za zagotovitev delovanja trga, varstvo konkurence in zagotovitev prihodnjega čezmejnega povezovanja.
4. Operaterji vodikovih omrežij izvajajo in objavljajo nediskriminatorne in pregledne postopke upravljanja prezasedenosti, ki omogočajo tudi lažjo čezmejno izmenjavo vodika na nediskriminatorni podlagi.
5. Operaterji vodikovih omrežij redno ocenjujejo povpraševanje na trgu po novih naložbah, pri čemer upoštevajo zanesljivost oskrbe in učinkovitost končne uporabe vodika.
6. Od 1. januarja 2031 se vodikova omrežja organizirajo kot sistemi vstopno-izstopnih točk.
7. Od 1. januarja 2031 se člen 15 uporablja tudi za tarife za dostop do vodikovih omrežij. V skladu s členom 15 se za dostop do vodikovih omrežij na točkah za

medomrežno povezovanje med državami članicami ne zaračunavajo nobene tarife. Če se država članica odloči, da bo pred 1. januarjem 2031 uporabljala reguliran dostop tretjih strani do vodikovih omrežij v skladu s členom 31 [prenovljena direktiva o plinu], se za tarife za dostop do vodikovih omrežij v tej državi članici uporablja člen 15(1).

8. Od 1. januarja 2031 morajo operaterji vodikovih omrežij pri ponujanju svojih storitev izpolnjevati zahteve za operaterje prenosnih sistemov iz členov 5, 9 in 12 in objaviti tarife za vsako omrežno točko na spletni platformi, ki jo upravlja mreža ENNOH. Dokler ne bo sprejet in ne bo začel veljati omrežni kodeks za dodeljevanje zmogljivosti za vodikova omrežja v skladu s členom 54(2), točka (d), se lahko za tako objavo štejejo povezave na objavo tarif na spletnih straneh operaterjev vodikovih omrežij.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

⇒ novo

Člen ~~715~~

Storitve za dostop tretjih strani v zvezi s skladišči ☒ za zemeljski plin, terminali za vodik, ☒ ~~in~~ obrati za UZP ☒ in skladišči za vodik ☒

1. Operaterji ⇒ obratov za UZP in terminalov za vodik, operaterji skladišč za vodik ter operaterji ⇐ skladiščnega sistema ⇒ za zemeljski plin ⇐ ~~in sistema za UZP~~:
 - (a) vsem uporabnikom omrežja brez diskriminacije nudijo storitve, ki ustrezajo tržnemu povpraševanju. Zlasti kadar operater ⇒ obrata za UZP ali terminala za vodik, skladišča za vodik ali ⇐ skladiščnega sistema ⇒ za zemeljski plin ⇐ ~~ali sistema za UZP~~ ponuja enake storitve različnim odjemalcem, to počne pod enakimi pogodbenimi pogoji;
 - (b) nudijo storitve, ki so skladne z uporabo povezanih prenosnih sistemov za ⇒ zemeljski ⇐ plin ⇒ in vodik ⇐ in ki omogočajo dostop prek sodelovanja z operaterjem prenosnega sistema ⇒ ali operaterjem vodikovega omrežja ⇐ ; ter
 - (c) objavijo zadevne informacije, zlasti podatke o uporabi in razpoložljivosti storitev v časovnem okviru, ki je združljiv z razumnimi tržnimi potrebami uporabnikov obratov za UZP ali skladišč, ⇒ terminalov za vodik ali skladišč za vodik, ⇐ ob upoštevanju, da objavo teh informacij spremlja ~~nacionalni~~ regulativni organ.
2. Vsak operater skladiščnega sistema:
 - (a) nudi zagotovljene in prekinljive storitve za dostop tretjih strani; cene prekinljive zmogljivosti odražajo verjetnost prekinitve;
 - (b) nudi uporabnikom skladišč tako dolgoročne kot kratkoročne storitve; ~~ter~~
 - (c) nudi uporabnikom skladišč tako povezane kot ločene storitve skladiščnega prostora, zmogljivosti oddaje in zmogljivosti odjema.

↓ novo

3. Vsak operater sistema za UZP uporabnikom obrata za UZP nudi združene in ločene storitve v obratu za UZP glede na potrebe, ki jih izrazijo uporabniki obrata za UZP.
-

↓ 715/2009

⇒ novo

- ~~43.~~ Pogodbe o obratih za UZP in skladiščih ⇒ za zemeljski plin ⇐ nimajo za posledico poljubno višjih ali nižjih tarif v primerih, ko so:

- (a) podpisane izven leta zemeljskega plina z netipskim začetkom veljavnosti, ali
 - (b) sklenjene za krajše obdobje kot tipska pogodba o obratih za UZP in skladiščih na letni osnovi.
-

↓ novo

Pogodbe o skladiščih za vodik in terminalih za vodik, katerih trajanje je krajše od tipske pogodbe o obratih za UZP in skladišča na letni ravni, ne smejo povzročiti poljubnega zvišanja tarif.

↓ 715/2009

⇒ novo

- ~~54.~~ Kadar je primerno, se storitve za dostop tretjih straniodobrijo, če obstajajo ustrezna jamstva s strani uporabnikov omrežja glede njihove kreditne sposobnosti. Takšna jamstva ne predstavljajo neupravičenih ovir za vstop na trg in so nediskriminatorna, pregledna in sorazmerna.

- ~~65.~~ Pogodbene omejitve na zahtevano najmanjšo velikost zmogljivosti obratov za UZP ⇒ ali terminalov za vodik ⇐ in skladišč ⇒ za zemeljski plin ali vodik ⇐ se utemeljijo na podlagi tehničnih omejitev in omogočajo manjšim uporabnikom skladišč dostop do storitev skladiščenja.
-

↓ novo

Člen 8

Ocena trga za obnovljive in nizkoogljične pline s strani operaterjev sistemov za UZP in skladišč

Operaterji sistemov za UZP in skladišč vsaj vsaki dve leti ocenijo povpraševanje na trgu po novih naložbah, ki omogočajo uporabo obnovljivih in nizkoogljičnih plinov v obratih. Operaterji sistemov za UZP in skladišč tržno povpraševanje ocenijo pri načrtovanju novih naložb, pri čemer upoštevajo zanesljivost oskrbe. Operaterji sistemov za UZP in skladišč objavijo vse načrte v zvezi z novimi naložbami, ki omogočajo uporabo obnovljivih in nizkoogljičnih plinov v njihovih obratih.

Člen 916

Načela mehanizmov za dodeljevanje zmogljivosti in postopki upravljanja prezasedenosti, ki zadevajo operaterje prenosnih sistemov

1. Udeležencem na trgu se zagotovi največja možna zmogljivost na vseh relevantnih točkah iz člena ~~3018~~(3), pri tem pa se upošteva celovitost sistema in učinkovito obratovanje omrežja.
2. Operater prenosnega sistema izvaja in objavi nediskriminatorne in pregledne mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti, ki:
 - (a) zagotavljajo ustrezne ekonomske signale za učinkovito in največjo možno izrabo tehničnih zmogljivosti ter spodbujajo naložbe v novo infrastrukturo in čezmejno izmenjavo zemeljskega plina;
 - (b) so združljivi s tržnimi mehanizmi, ki vključujejo fizične trge (spot markets) in trgovalna vozlišča (trading hubs), hkrati pa so prožni in sposobni prilagoditve spreminjajočim se tržnim razmeram, ter
 - (c) so združljivi s sistemi držav članic za dostop do omrežja.
3. Operater prenosnega sistema izvaja in objavi nediskriminatorne in pregledne postopke upravljanja prezasedenosti, ki spodbujajo čezmejno izmenjavo zemeljskega plina na nediskriminatorni osnovi in temeljijo na naslednjih načelih:
 - (a) v primeru pogodbene prezasedenosti operater prenosnega sistema nudi neizkoriščeno zmogljivost na primarnem trgu, in sicer vsaj en dan vnaprej in kot prekinljivo zmogljivost, in
 - (b) uporabniki omrežja, ki želijo ponovno prodati ali dati v zakup neizrabljeno, pogodbeno zmogljivost na sekundarnem trgu, imajo pravico to storiti.

Glede na ~~točko (b) prvega pododstavka~~ ☒ prvi pododstavek, točka (a) ☒, države članice od uporabnikov omrežja lahko zahtevajo, da o tem obvestijo operaterja prenosnega sistema.

↓ novo

4. Operaterji prenosnih sistemov redno ocenjujejo povpraševanje na trgu po novih naložbah, pri čemer upoštevajo skupni scenarij, pripravljen za načrt za razvoj integriranega omrežja na podlagi člena 51 [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx], in zanesljivost oskrbe.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

⇒ novo

4. ~~V primeru fizične prezasedenosti operater prenosnega sistema ali po potrebi regulativni organi uporabijo nediskriminatorne in pregledne mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti.~~

~~5. Operaterji prenosnih sistemov redno ocenjujejo tržno povpraševanje zaradi novih naložb. Operaterji prenosnih sistemov tržno povpraševanje ocenijo pri načrtovanju novih naložb in upoštevajo zanesljivost oskrbe.~~

Člen 10~~17~~

Načela mehanizmov za dodeljevanje zmogljivosti in postopkov upravljanja prezasedenosti za skladišča ~~in~~ za zemeljski plin ~~in~~ , terminale za vodik, skladišča za vodik ~~in~~ in obrate za UZP

1. Tržnim udeležencem se zagotovi največja možna zmogljivost skladišča ~~in~~ za zemeljski plin ~~in~~ in obrata za UZP ali ~~in~~ skladišča za vodik in ~~in~~ terminalov za vodik ~~in~~ ob upoštevanju celovitosti sistema in njegovega obratovanja.
2. Operater sistema za UZP ~~in~~ , skladišč za vodik, terminalov za vodik ~~in~~ in skladiščnega sistema ~~in~~ za zemeljski plin ~~in~~ izvaja in objavi nediskriminatorne in pregledne mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti, ki:
 - (a) zagotavljajo ustrezne ekonomske signale za učinkovito in največjo možno izrabo zmogljivosti ter spodbujajo naložbe v novo infrastrukturo;
 - (b) so združljivi s tržnimi mehanizmi, ki vključujejo fizične trge (spot markets) in trgovalna vozlišča (trading hubs), hkrati pa so prožni in sposobni prilagoditve spreminjajočim se tržnim razmeram; ~~ter~~
 - (c) so združljivi s priključenimi sistemi za dostop do omrežja.
3. Pogodbe o ~~obratih~~ ~~in~~ terminalih za ~~in~~ UZP ~~in~~ skladiščih ~~in~~ , terminalih za vodik ter skladiščih za vodik in zemeljski plin ~~in~~ vključujejo ukrepe za preprečevanje kopičenja zmogljivosti z upoštevanjem naslednjih načel, ki se uporabijo v primeru pogodbene prezasedenosti:
 - (a) operater sistema ~~mora~~ brez odlašanja ponuditi neuporabljene zmogljivosti obrata za UZP ~~in~~ , terminala za vodik ~~in~~ ~~in~~ skladišča na primarnem trgu; za skladišča se ~~mora to storiti~~ ~~in~~ to stori ~~in~~ vsaj en dan vnaprej in kot prekinljivo zmogljivost;
 - (b) uporabniki obratov za UZP ~~in~~ , terminalov za vodik ~~in~~ in skladišč, ki želijo ponovno prodati pogodbeno zmogljivost na sekundarnem trgu, ~~morajo imeti~~ ~~in~~ imajo ~~in~~ pravico to storiti; ~~in~~ operaterji obratov za UZP, terminalov za vodik in skladiščnih sistemov posamično ali regionalno zagotovijo pregledno in nediskriminatorno platformo za rezervacijo, na kateri lahko uporabniki obratov za UZP, terminalov za vodik in skladiščnih objektov ponovno prodajajo svoje pogodbene zmogljivosti na sekundarnem trgu, najpozneje 18 mesecev po [začetku veljavnosti te uredbe]. ~~in~~

Člen 11~~22~~

Trgovanje s pravicami do zmogljivosti

Vsak operater prenosnega sistema, operater skladiščnega sistema, ~~in~~ sistema za UZP ~~in~~ in vodik ~~in~~ sprejme razumne ukrepe, da omogoči in na pregleden in nediskriminatoren način spodbudi prosto trgovanje s pravicami do zmogljivosti. Vsak tak operater pripravi ~~usklajene~~ ~~in~~ harmonizirane ~~in~~ pogodbe ~~in~~ in postopke za ~~in~~ prenos, obrate ~~in~~ za UZP, ~~in~~ terminale za vodik ~~in~~ ter ~~in~~ skladišča za zemeljski plin in vodik ~~in~~ na primarnem trgu z namenom

spodbujati sekundarno trgovanje z zmogljivostmi in prizna prenos primarnih pravic do zmogljivosti, v primeru, da je o tem obveščen s strani uporabnikov sistema.

Regulativne organe se obvesti o ~~usklajenih~~ ☒ harmoniziranih ☒ pogodbah ~~o prenosu, obratih za UZP in skladiščih ter~~ in postopkih.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 12~~24~~

Pravila za izravnavo in obračunavanje odstopanj

1. Pravila za izravnavo odstopanj se oblikujejo na pošten, nediskriminatoren in pregleden način ter temeljijo na objektivnih merilih. Pravila za izravnavo odstopanj odražajo dejanske potrebe sistema, upoštevajoč vire, ki so na voljo operaterju prenosnega sistema. Pravila za izravnavo odstopanj so tržno zasnovana.

2. Operater prenosnega sistema na spletu zagotovi zadostne, pravočasne in zanesljive informacije o stanju izravnave odstopanj uporabnika omrežja, da lahko uporabniki omrežja pravočasno sprejmejo ukrepe za izravnavo odstopanj.

Zagotovljene informacije ustrezajo informacijam, ki so na voljo operaterju prenosnega sistema, in vključujejo obračunsko obdobje, za katero se obračunajo odstopanja.

Zagotavljanje informacij iz tega odstavka je brezplačno.

3. Obračunavanje odstopanj po najboljših možnostih odraža stroške, obenem pa uporabnikom omrežja zagotavlja ustrezne spodbude za izravnavo predaje in prevzema plina. Obračunavanje odstopanj preprečuje navzkrižno subvencioniranje med uporabniki omrežja in ne sme ovirati vstopa novih udeležencev na trgu.

Pristojni organi ali po potrebi operater prenosnega sistema objavijo vse metodologije za obračunavanje odstopanj in končne tarife.

4. Države članice zagotovijo, da si operaterji prenosnih sistemov prizadevajo ☒ harmonizirati ☒ uskladiti ureditve za izravnavo odstopanj ter racionalizirati strukture in ravni plačila za izravnavo odstopanj, da bi se tako spodbudilo trgovanje s plinom ⇒ na virtualni trgovalni točki ⇐.

Člen 13~~3~~

Certificiranje operaterjev prenosnih sistemov ☒ in operaterjev vodikovih omrežij ☒

1. Komisija preuči vsako obvestilo o odločitvi o certificiranju operaterja prenosnega sistema ⇒ ali operaterja vodikovega omrežja ⇐ v skladu s členom ~~6510~~(6) ☒ [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021)xxx] ☒ ~~Direktive 2009/73/ES~~ takoj, ko ga prejme. Komisija v dveh mesecih po prejemu takšnega obvestila zadevnemu ~~nacionalnemu~~ regulativnemu organu izda mnenje glede skladnosti s členom ~~6510~~(2) ali členom ~~6611~~ ter členom ~~549~~ ~~Direktive 2009/73/ES~~ ☒ prenovljene direktive o plinu ☒ ⇒ za operaterje prenosnih sistemov ter členom 65 navedene direktive za operaterje vodikovih omrežij ⇐.

Komisija lahko pri pripravi mnenja iz prvega pododstavka od ☒ agencije ACER ☒ ~~Agencije~~ zahteva, da poda svoje mnenje o odločitvi ~~nacionalnega~~ regulativnega

organa o certifikaciji. V tem primeru se dvomesečni rok iz prvega pododstavka podaljša za nadaljnja dva meseca.

Če Komisija v roku iz prvega ali drugega pododstavka ne izda mnenja, se šteje, da odločitvi regulativnega organa ne nasprotuje.

2. V dveh mesecih po prejemu mnenja Komisije ~~nacionalni~~ regulativni organ sprejme končno odločitev o certificiranju operaterja prenosnega sistema $\Rightarrow$ ali vodikovega omrežja $\Leftarrow$, pri čemer v čim večji meri upošteva mnenje Komisije. Odločitev regulativnega organa in mnenje Komisije se objavita skupaj.
3. Regulativni organi ~~in~~/ali Komisija lahko v kateri koli fazi postopka od operaterja prenosnega sistema $\Rightarrow$, operaterja vodikovega omrežja $\Leftarrow$ in/ali podjetja, ki opravlja katero koli dejavnost proizvodnje ali dobave, zahtevajo vse informacije, ki jih potrebujejo za izpolnjevanje svojih nalog iz tega člena.
4. Regulativni organi in Komisija poskrbijo za zaupnost poslovno občutljivih informacij.
5. Komisija ~~lahko sprejme~~ $\Rightarrow$ je pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 63 o določitvi $\Leftarrow$ ~~smernice~~, v katerih je podrobno določen postopek za uporabo odstavkov 1 in 2 tega člena. ~~Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju ne bistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 28(2).~~
6. Če Komisija prejme obvestilo o certificiranju operaterja prenosnega sistema v skladu s členom ~~549~~(10) ~~Direktive 2009/73/ES~~ $\Rightarrow$ prenovljene direktive o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) xxx $\Leftarrow$, sprejme odločitev o certificiranju. Regulativni organ ravna v skladu z odločitvijo Komisije.

$\Downarrow$ novo

Člen 14

Sodelovanje operaterjev prenosnih sistemov

1. Operaterji prenosnih sistemov sodelujejo z drugimi operaterji prenosnih sistemov in infrastrukture pri usklajevanju vzdrževanja lastnih omrežij z namenom kar najbolj zmanjšati vsakršne motnje prenosnih storitev za uporabnike omrežja in operaterje prenosnih sistemov na drugih območjih.
2. Operaterji prenosnih sistemov sodelujejo med seboj in z drugimi operaterji infrastrukture, da bi čim bolj povečali tehnično zmogljivost znotraj sistema vstopno-izstopnih točk in čim bolj zmanjšali uporabo kurilnega plina.

ODDELEK 2

DOSTOP DO OMREŽJA

↓ 715/2009 (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 15~~13~~

Tarife za dostop do omrežij

1. Tarife ali metodologije za izračun tarif, ki jih uporabljajo operaterji prenosnih sistemov in so v skladu s členom ~~7241(67)~~ ~~Direktive 2009/73/ES~~ ~~☒~~ prenovljene direktive o plinu ~~☒~~ potrjene s strani regulativnih organov, ter tarife, objavljene v skladu s členom ~~2732~~(1) navedene direktive, so pregledne, upoštevajo potrebo po celovitosti sistema in njenem izboljšanju ter odražajo dejansko nastale stroške, kolikor ti stroški ustrezajo stroškom učinkovitega in strukturno primerljivega operaterja omrežja ter so pregledni, hkrati pa vključujejo ustrezno donosnost naložb, ~~in po potrebi upoštevajo primerjalno analizo tarif s strani regulativnih organov.~~ Tarife ali metodologije za izračun tarif se uporabljajo na nediskriminatoren način.

~~Države članice lahko določijo, da je~~ Tarife je mogoče določiti z na trgu temelječimi mehanizmi, na primer z dražbami, pod pogojem, da takšno ureditev in nastale prihodke odobri regulativni organ.

Tarife ali metodologije za izračun tarif spodbujajo učinkovito trgovanje s plinom in konkurenco, istočasno pa preprečujejo navzkrižno subvencioniranje med uporabniki omrežij in zagotavljajo spodbude za naložbe ter vzdržujejo ali vzpostavljajo medobratovalnost prenosnih omrežij.

Tarife za uporabnike omrežja so nediskriminatorne in se določijo ločeno glede na vsako vstopno točko v prenosni sistem ali izstopno točko iz prenosnega sistema. Mehanizme za razporeditev stroškov in metodologijo za določitev stopenj v zvezi z vstopnimi in izstopnimi točkami potrdijo ~~nacionalni~~ regulativni organi. Države članice ~~do 3. septembra 2011~~ zagotovijo, da se ~~po izteku prehodnega obdobja~~ omrežnine ne obračunavajo na podlagi pogodbenih poti.

2. Tarife za dostop do omrežja ne omejujejo likvidnosti trga niti ne izkrivljajo čezmejnega trgovanja različnih prenosnih sistemov. Če razlike v tarifnih strukturah ~~ali mehanizmih za izravnave odstopenj~~ ovirajo trgovanje preko prenosnih sistemov, se operaterji prenosnih sistemov brez poseganja v člen ~~7241(67)~~ ~~Direktive 2009/73/ES~~ ~~☒~~ prenovljene direktive o plinu ~~☒~~ v tesnem sodelovanju z zadevnimi nacionalnimi organi aktivno zavzemajo za zbliževanje tarifnih struktur in načel zaračunavanja, ~~tudi glede izravnave odstopenj.~~

↓ novo

Člen 16

Tarifni popusti za obnovljive in nizkoogljčne pline

1. Pri določanju tarif se za obnovljive in nizkoogljične pline uporablja popust za:
 - (a) vstopne točke iz obratov za proizvodnjo iz obnovljivih virov in nizkoogljično proizvodnjo. 75-odstotni popust se uporabi za zadevne tarife na podlagi zmogljivosti za povečanje oddajanja obnovljivih in nizkoogljičnih plinov v omrežje;
 - (b) tarife za prenos na podlagi zmogljivosti na vstopnih točkah iz skladišč in izhodnih točkah v skladišča, razen če je skladišče priključeno na več kot eno prenosno ali distribucijsko omrežje in se uporablja za konkuriranje točki za medomrežno povezovanje. Tak popust se določi v višini 75 % v državah članicah, v katerih je bil obnovljivi in nizkoogljični plin najprej vključen v sistem.
2. Regulativni organi lahko določijo nižje diskontne stopnje od tistih iz odstavka 1 tega člena, če je popust v skladu s splošnimi tarifnimi načeli iz člena 15 in zlasti z načelom odražanja stroškov, pri čemer se upošteva potreba po stabilnih finančnih okvirih za obstoječe naložbe, kadar je primerno, ter napredek pri uvajanju obnovljivih in nizkoogljičnih plinov v zadevni državi članici.
3. Popusti, odobreni v skladu z odstavkom 1, se lahko podrobneje določijo v omrežnem kodeksu za tarifne strukture iz člena 52(1), točka (e).
4. Komisija [5 let po začetku veljavnosti Uredbe] ponovno preuči znižanja tarif v skladu z odstavkom 1. Izda poročilo s pregledom njihovega izvajanja in oceni, ali je raven zmanjšanja iz odstavka 1 glede na najnovejši razvoj trga še vedno ustrezna. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 63 za spremembo stopenj popustov iz odstavka 1.
5. Od 1. januarja v letu po sprejetju uporabniki omrežja prejmejo 100-odstotni popust na regulirano tarifo od operaterja prenosnega sistema na vseh točkah za medomrežno povezovanje, vključno z vstopnimi točkami iz tretjih držav in izstopnimi točkami v tretje države ter vstopnimi točkami iz terminalov za UZP za obnovljive in nizkoogljične pline, potem ko zadevnemu operaterju prenosnega sistema predložijo dokazilo o trajnostnosti na podlagi veljavnega trajnostnega certifikata v skladu s členoma 29 in 30 Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶, ki je registrirano v podatkovni zbirki Unije.

V zvezi s tem popustom:

- (a) operaterji prenosnih sistemov popust zagotovijo le za najkrajšo možno pot v smislu prehodov meje med krajem, kjer je bilo konkretno dokazilo o trajnostnosti, ki temelji na trajnostnem certifikatu, najprej zabeleženo v podatkovni zbirki Unije, in krajem, kjer je bilo preklicano kot porabljeno. Popust ne zajema morebitne premije za dražbo;
- (b) operaterji prenosnih sistemov dajo zadevnemu regulativnemu organu na razpolago informacije o dejanskih in pričakovanih količinah obnovljivih in nizkoogljičnih plinov ter o učinku tarifnega popusta na njihove prihodke. Regulativni organi spremljajo in ocenjujejo vpliv popusta na stabilnost tarif;
- (c) ko se prihodki operaterja prenosnega sistema iz teh posebnih tarif zaradi uporabe popusta zmanjšajo za 10 %, se morajo prizadeti in vsi sosednji

¹⁶ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82)

operaterji prenosnih sistemov s pogajanjem dogovoriti o mehanizmu nadomestil med operaterji prenosnih sistemov. Zadevni sistemski operaterji dosežejo dogovor v treh letih. Če dogovor v tem obdobju ni dosežen, se udeleženi regulativni organi v dveh letih skupaj odločijo o ustreznem mehanizmu nadomestil med operaterji prenosnih sistemov. Če regulativni organi ne dosežejo dogovora, se uporablja člen 6 uredbe o agenciji ACER. Če regulativni organi ne morejo doseči dogovora v dveh letih ali na njihovo skupno zahtevo, agencija ACER sprejme odločitev v skladu z drugim pododstavkom člena 6(10) Uredbe (EU) 2019/942;

- (d) dodatne podrobnosti, potrebne za izvajanje popusta za obnovljive in nizkoogljične pline, kot so izračun upravičene zmogljivosti, za katero velja popust, in zahtevani postopki, se določijo v omrežnem kodeksu, pripravljenem na podlagi člena 53 te uredbe.

Člen 17

Prihodki operaterjev prenosnih sistemov za plin

1. Ustrezni regulativni organ od [1 leto po prenosu] zagotovi preglednost glede metodologij, parametrov in vrednosti, ki se uporabljajo za določanje dovoljenih ali ciljnih prihodkov operaterjev prenosnih sistemov. Regulativni organ objavi informacije iz Priloge I ali zahteva od zadevnega operaterja prenosnega sistema, da jih objavi. Te informacije so na voljo v uporabniku prijazni obliki in po možnosti v enem ali več splošno razumljivih jezikih.
2. Glede stroškov operaterja prenosnega sistema se opravi primerjava učinkovitosti med operaterji prenosnih sistemov Unije, ki jo ustrezno opredeli agencija ACER. Agencija ACER [3 leta po prenosu] in nato vsaka štiri leta objavi študijo, v kateri primerja učinkovitost stroškov operaterjev prenosnih sistemov v Uniji. Ustrezni regulativni organi in operaterji prenosnih sistemov agenciji ACER zagotovijo vse podatke, potrebne za to primerjavo. Ustrezni regulativni organi rezultate take primerjave, skupaj z nacionalnimi okoliščinami, upoštevajo pri rednem določanju dovoljenih ali ciljnih prihodkov operaterjev prenosnih sistemov.
3. Ustrezni regulativni organi ocenijo dolgoročni razvoj tarif za prenos na podlagi pričakovanih sprememb njihovih dovoljenih ali ciljnih prihodkov in povpraševanja po plinu do leta 2050. V izvedbo te ocene regulativni organ vključi informacije o strategiji, opisani v nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih zadevne države članice, in scenarije, na katerih temelji načrt za razvoj integriranega omrežja, pripravljen v skladu s členom 51 [prenovljena direktiva o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021)xxx].

ODDELEK 3

DELOVANJE SISTEMA ZA PRENOS, SKLADIŠČENJE IN UZP TER TERMINALOV ZA VODIK

Člen 18

Zagotovljena zmogljivost za obnovljive in nizkoogljične pline v prenosnem sistemu

1. Operaterji prenosnih sistemov zagotovijo zagotovljeno zmogljivost za dostop proizvodnih obratov za obnovljive in nizkoogljične pline, priključenih na njihovo

omrežje. V ta namen operaterji prenosnih sistemov v sodelovanju z operaterji distribucijskih sistemov pripravijo postopke in ureditve, vključno z naložbami, za zagotovitev povratnega toka iz distribucijskega v prenosno omrežje.

2. Odstavek 1 ne posega v možnost operaterjev prenosnih sistemov, da pripravijo alternative naložbam v povratni tok, npr. rešitve pametnih omrežij ali priključitev na druge operaterje omrežij. Za zagotovitev ekonomske učinkovitosti se zanesljiv dostop lahko omeji le na ponujanje zmogljivosti, za katere veljajo operativne omejitve. Regulativni organ zagotovi, da se omejitve zagotovljene zmogljivosti ali operativne omejitve uvedejo na podlagi preglednih in nediskriminatornih postopkov ter da ne ustvarjajo nepotrebnih ovir za vstop na trg. Če stroške, povezane z zagotavljanjem zagotovljene zmogljivosti, krije proizvodni obrat, se omejitve ne uporabljajo.

Člen 19

Čezmejno usklajevanje glede kakovosti plina

1. Operaterji prenosnih sistemov sodelujejo, da bi preprečili omejitve čezmejnih pretokov zaradi razlik v kakovosti plina na povezovalnih točkah med državami članicami Unije.
2. Če zadevni operaterji prenosnih sistemov pri običajnem obratovanju ne morejo preprečiti omejitve čezmejnega pretoka zaradi razlik v kakovosti plina, o tem nemudoma obvestijo zadevne regulativne organe. To obvestilo vključuje opis in utemeljeno obrazložitev vseh ukrepov, ki so jih operaterji prenosnih sistemov že sprejeli.
3. Zadevni regulativni organi se v šestih mesecih dogovorijo, ali bodo omejitev priznali.
4. Če zadevni regulativni organi priznajo omejitev, od zadevnih operaterjev prenosnih sistemov zahtevajo, da v 12 mesecih od priznanja izvedejo naslednje zaporedne ukrepe:
 - (a) sodelujejo in razvijejo tehnično izvedljive možnosti, vendar brez spreminjanja specifikacij kakovosti plina, kar lahko vključuje obveznosti glede pretoka in obdelavo plina, da bi odpravili priznano omejitev;
 - (b) skupaj izvedejo analizo stroškov in koristi v zvezi s tehnično izvedljivimi možnostmi, da bi opredelili ekonomsko učinkovite rešitve, v analizi pa se navede razčlenitev stroškov in koristi med kategorijami prizadetih strani;
 - (c) pripravijo oceno časa izvajanja za vsako možnost, ki bi prišla v poštev;
 - (d) opravijo javno posvetovanje o ugotovljenih izvedljivih rešitvah in upoštevajo rezultate posvetovanja;
 - (e) na podlagi analize stroškov in koristi ter rezultatov javnega posvetovanja predložijo svojim regulativnim organom v odobritev, drugim pristojnim nacionalnim organom vsake vključene države članice pa v vednost, skupni predlog rešitve za odpravo priznane omejitve, vključno z rokom izvedbe.
5. Če zadevni operaterji prenosnih sistemov ne dosežejo dogovora o rešitvi, vsak operater prenosnega sistema o tem nemudoma obvesti svoj regulativni organ.
6. Zadevni regulativni organi sprejmejo skupno usklajeno odločitev o odpravi priznane omejitve ob upoštevanju analize stroškov in koristi, ki jo pripravijo zadevni

operaterji prenosnih sistemov, in rezultatov javnega posvetovanja v šestih mesecih, kot je določeno v členu 6(10) Uredbe (EU) 2019/942.

7. Skupna usklajena odločitev zadevnih regulativnih organov vključuje odločitev o razporeditvi stroškov naložbe, ki jih za izvedbo dogovorjene rešitve krije vsak operater prenosnega sistema, ter njihovo vključitev v tarife, pri čemer se upoštevajo gospodarski, družbeni in okoljski stroški in koristi rešitve v zadevnih državah članicah.
8. Agencija ACER lahko regulativnim organom da priporočila glede podrobnosti takih odločitev o razporeditvi stroškov iz odstavka 7.
9. Če zadevni regulativni organi ne morejo doseči dogovora iz odstavka 3, agencija ACER o omejitvi odloči po postopku iz člena 6(10) Uredbe (EU) 2019/942. Če agencija ACER prizna omejitev, od zadevnih operaterjev prenosnih sistemov zahteva, da v 12 mesecih zaporedno izvedejo ukrepe iz odstavka 4, točke od (a) do (e).
10. Kadar zadevni regulativni organi ne morejo sprejeti skupnih usklajenih odločitev iz odstavkov 6 in 7, o rešitvi za odpravo priznane omejitve in razporeditvi naložbenih stroškov, ki jih za izvedbo dogovorjene rešitve krije vsak operater prenosnega sistema, odloči agencija ACER po postopku iz člena 6(10) Uredbe (EU) 2019/942.
11. Dodatne podrobnosti, potrebne za izvajanje elementov tega člena, tudi o analizi stroškov in koristi, se določijo v omrežnem kodeksu, pripravljenem na podlagi člena 53 te uredbe.

Člen 20

Mešanice vodika na točkah za medomrežno povezovanje med državami članicami Unije v sistemu zemeljskega plina

1. Operaterji prenosnih sistemov od 1. oktobra 2025 po postopku iz člena 19 te uredbe na točkah za medomrežno povezovanje med državami članicami Unije v sistemu zemeljskega plina sprejmejo pretok plina z vsebnostjo vodika do 5 vol. %.
2. Če vsebnost vodika, primešanega v sistemu za zemeljski plin, presega 5 vol. %, se postopek iz člena 19 te uredbe ne uporablja.
3. Države članice primešavanja vodika v sistemu zemeljskega plina ne uporabljajo za omejevanje čezmejnih pretokov plina.

↓ 715/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

Člen 21~~4~~

Evropska mreža operaterjev prenosnih sistemov za plin

Vsi operaterji prenosnih sistemov sodelujejo na ravni ☒ Unije ☒ ~~Skupnosti~~ prek ☒ Evropske mreže operaterjev prenosnih sistemov za plin ☒ (ENTSO za plin), da bi spodbudili dokončno oblikovanje in delovanje notranjega trga za zemeljski plin in čezmejne trgovine ter zagotovili optimalno upravljanje, usklajeno delovanje in dober tehnični razvoj omrežja za prenos zemeljskega plina.

Člen 225

~~Ustanovitev~~ ☒ Organizacija ☒ ENTSO za plin

1. ~~Operaterji prenosnih sistemov za plin~~ ☒ ENTSO ☒ ~~do 3. marca 2011~~ predložijo Komisiji in ~~a~~Agenciji ☒ ACER ☒ osnutek statuta ~~bodoče~~ ENTSO za plin, seznam članov in osnutek poslovnika, vključno s pravilnikom za posvetovanje z drugimi ~~zainteresiranimi stranmi~~ ☒ deležniki ☒ ⇒ v primeru sprememb teh dokumentov ali na obrazloženo zahtevo Komisije ali agencije ACER ⇐ .
2. V štirih mesecih po prejemu ☒ agencija ACER ☒ ~~Agencija~~ po uradnem posvetovanju z organizacijami, ki zastopajo vse ~~zainteresirane strani~~ ☒ deležnike ☒ , zlasti uporabnike sistema, vključno z odjemalci, Komisiji predloži mnenje o osnutku statuta, seznamu članov in osnutku poslovnika.
3. Komisija poda mnenje o osnutku statuta, seznamu članov in osnutku poslovnika, ob upoštevanju mnenja ~~a~~Agencije ☒ ACER ☒ iz odstavka 2 v treh mesecih po prejemu mnenja ~~a~~Agencije ☒ ACER ☒.
4. ~~Operaterji prenosnih sistemov v treh mesecih po prejemu mnenja Komisije ustanovijo~~ ENTSO za plin; sprejme ☒ revidirani ☒ statut in poslovnik ☒ ENTSO za plin ☒ ter ju objavi.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

Člen 238

Naloge ENTSO za plin

1. ENTSO za plin na zahtevo Komisije v skladu s členom ~~53(9)(c)~~ oblikuje ☒ omrežne ☒ kodekse ~~omrežij~~ za področja iz odstavka 6 tega člena.
2. ENTSO za plin lahko oblikuje ☒ omrežne ☒ kodekse ~~omrežij~~ za področja iz odstavka 6, da bi dosegli cilje, določene v členu 214, če se ti kodeksi ne nanašajo na področja, za katera je Komisija nanjo naslovila zahtevo. Ti ☒ omrežni ☒ kodeksi ~~omrežij~~ se predložijo v mnenje ☒ agenciji ACER ☒ ~~Agenciji~~. ENTSO za plin to mnenje ustrezno upošteva.
3. ENTSO za plin sprejme:
 - (a) skupne instrumente za upravljanje omrežij, da se zagotovi uskladitev upravljanja omrežij v običajnih in izrednih razmerah, vključno s skupno lestvico za razvrščanje incidentov, in načrte raziskav;
 - (b) nezavezujoč 10-letni razvojni načrt omrežja za celotno ~~Skupnost~~ ☒ Unijo ☒ (razvojni načrt omrežja za ~~Skupnost~~ ☒ Unijo ☒), vključno z napovedjo glede zadostnosti evropske ponudbe, in sicer vsako drugo leto;
 - (c) priporočila za usklajevanje tehničnega sodelovanja med operaterji prenosnih sistemov ~~Skupnosti~~ ☒ Unije ☒ in tretjih držav;
 - (d) letni delovni program;
 - (e) letno poročilo;
 - (f) letno zimsko in poletno napoved glede ponudbe; ☒ ; ter ☒

↓ novo

- (g) poročilo o spremljanju kakovosti plina najpozneje do 15. maja 2024 in nato vsaki dve leti; poročilo vključuje spremembe parametrov kakovosti plina, spremembe ravni in prostornine vodika, primešanega v sistem zemeljskega plina, napoved pričakovane spremembe parametrov kakovosti plina in količine vodika, primešanega v sistem zemeljskega plina, vpliv primešavanja vodika na čezmejne pretoke ter podatke o primerih, povezanih z razlikami v specifikacijah kakovosti plina ali specifikacijah ravni primešavanja, in kako so bili taki primeri rešeni;
- (g) poročilo o spremljanju kakovosti plina zajema tudi razvoj na področjih iz točke (g), kolikor je to pomembno za distribucijsko omrežje, na podlagi informacij, ki jih da na razpolago Evropsko telo za operaterje distribucijskih sistemov (v nadaljnjem besedilu: telo EU ODS).

↓ 715/2009

4. V napovedi glede zadostnosti evropske ponudbe iz ~~točke (b)~~ odstavka 3, ~~točka (b)~~, je zajeta skupna zadostnost plinskega sistema glede tekočega in napovedanega povpraševanja po plinu v naslednjih petih letih in v obdobju med petimi in desetimi leti po datumu te napovedi. Napoved glede zadostnosti evropske ponudbe temelji na nacionalnih napovedih glede ponudbe, ki jih pripravijo posamezni operaterji prenosnih sistemov.

↓ novo

Razvojni načrt omrežja za Unijo iz odstavka 3, točka (b), vključuje modeliranje integriranega omrežja, vključno z vodikovimi omrežji, razvoj scenarija, napoved glede zadostnosti evropske ponudbe ter oceno odpornosti sistema.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

5. Letni delovni program iz ~~točke (d)~~ odstavka 3, ~~točka (d)~~, vsebuje seznam in opis ☒ omrežnih ☒ kodeksov ~~omrežij~~, ki jih je treba pripraviti, načrt usklajevanja za obratovanje omrežja, dejavnosti raziskav in razvoja, ki jih je treba izvesti v zadevnem letu, in okvirni časovni raspored.
6. ☒ Omrežni ☒ ~~kodeksi omrežij~~ iz odstavkov 1 in 2 urejajo naslednja področja, pri čemer se po potrebi upoštevajo regionalne posebnosti:
- (a) pravila glede varnosti in zanesljivosti omrežja;
 - (b) pravila o priključevanju na omrežje;
 - (c) pravila za dostop tretjih strani;
 - (d) pravila glede izmenjave podatkov in poravnave;
 - (e) pravila glede medobratovalnosti;
 - (f) operativne postopke v izrednih razmerah;
 - (g) pravila za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti;

- (h) pravila glede trgovanja, povezana s tehničnim in operativnim zagotavljanjem storitev za dostop do omrežja ter z izravnavo odstopanj;
- (i) pravila glede preglednosti;
- (j) pravila glede izravnave, tudi z omrežjem povezana pravila glede postopkov napovedi, obračunavanja odstopanj in operativne izravnave med sistemi operaterjev prenosnih sistemov;
- (k) pravila glede ~~usklajenih~~ ☒ harmoniziranih ☒ tarifnih struktur za prenos; ~~ter~~
- (l) ~~energetska~~ ☒ energijska ☒ učinkovitost plinskih omrežij.

↓ novo

(m) kibernetika varnost v zvezi s plinskimi omrežji.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

⇒ novo

7. ☒ Omrežni ☒ ~~kodeksi omrežij~~ se pripravijo v zvezi z vprašanji čezmejnih omrežij in vprašanji povezovanja trgov ter ne posegajo v pravico držav članic, da sprejmejo nacionalne ☒ omrežne ☒ kodekse ~~omrežij~~, ki ne vplivajo na čezmejno trgovino.
8. ENTSO za plin spremlja in analizira izvajanje ☒ omrežnih ☒ kodeksov ~~omrežij~~ in smernic, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom ~~53(13)~~ ~~6(11)~~ ☒ ali 56 ☒ , in njihov vpliv na usklajevanje veljavnih pravil glede spodbujanja povezovanja trgov. ENTSO za plin o svojih ugotovitvah poroča Agenciji, rezultate analize pa vključi v letno poročilo iz ~~točke (e)~~ odstavka 3, točka (e), tega člena.
9. ENTSO za plin da na voljo vse informacije, ki jih zahteva ☒ agencija ACER ☒ ~~Agencija~~ za izvajanje nalog iz člena ~~249~~(1).
10. ~~11~~ ☒ Agencija ACER ☒ ~~Agencija~~ pregleda svoje 10-letne ~~razvojne~~ načrte ☒ za razvoj ☒ omrežja, da oceni njihovo skladnost z 10-letnim ~~razvojnim~~ načrtom ☒ za razvoj ☒ omrežja za ~~Skupnost~~ ☒ Unijo ☒. Če ☒ agencija ACER ☒ ~~Agencija~~ opazi neskladnosti med nacionalnim 10-letnim ~~razvojnim~~ načrtom ☒ za razvoj ☒ omrežja in ~~razvojnem~~ načrtom ☒ za razvoj ☒ omrežja za ~~Skupnost~~ ☒ Unijo ☒ , predlaga ustrezno spremembo nacionalnega 10-letnega ~~razvojnega~~ načrta ☒ za razvoj ☒ omrežja ali ~~razvojnega~~ načrta ☒ za razvoj ☒ omrežja za ~~Skupnost~~ ☒ Unijo ☒. Če je tak nacionalni 10-letni ~~razvojni~~ načrt ☒ za razvoj ☒ omrežja oblikovan v skladu s členom ~~5123~~ ~~Direktive 2009/73/ES~~ ☒ [prenovljene Direktive, kakor je bil Directive predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] ☒ , ☒ agencija ACER ☒ ~~Agencija~~ pristojnemu nacionalnemu regulativnemu organu predlaga spremembo nacionalnega 10-letnega ~~razvojnega~~ načrta ☒ za razvoj ☒ omrežja v skladu s členom ~~5122~~ ~~(57)~~ navedene direktive in o tem obvesti Komisijo.
11. ~~12~~ ENTSO za plin Komisiji na njeno zahtevo predloži mnenje v zvezi s sprejetjem smernic iz člena ~~5622~~.

Člen ~~249~~

Spremljanje s strani ☒ agencije ACER ☒ ~~Agencije~~

1. ~~Agencija ACER~~ ~~Agencija~~ spremlja izvajanje nalog ENTSO za plin iz člena ~~238~~(1), (2) in (3) ter poroča Komisiji.
~~Agencija ACER~~ ~~Agencija~~ spremlja, kako ENTSO za plin izvaja ~~omrežne~~ ~~kodekse omrežij~~ iz člena ~~238~~(2) in ~~omrežne~~ ~~kodekse omrežij~~, ki so bili oblikovani v skladu s členom ~~536~~(1) do ~~(1240)~~, vendar jih Komisija ni sprejela v skladu s členom ~~536~~(~~1344~~). Če ENTSO za plin ne izvaja ~~omrežnih~~ ~~kodeksov omrežij~~, ~~agencija ACER~~ ~~Agencija~~ od ENTSO za plin zahteva, da predloži ustrezno utemeljeno razlago, zakaj tega ni storila. ~~Agencija ACER~~ ~~Agencija~~ o tej razlagi obvesti Komisijo in poda svoje mnenje o njej.
~~Agencija ACER~~ ~~Agencija~~ spremlja in analizira izvajanje ~~omrežnih~~ ~~kodeksov omrežij~~ in smernic, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom ~~526~~(~~144~~) ~~53~~, 55 in 56 ~~53~~, ter njihov vpliv na usklajevanje veljavnih pravil za spodbujanje povezovanja trgov ter na nediskriminacijo, učinkovito konkurenco in uspešno delovanje trga, ter o tem poroča Komisiji.
2. ENTSO za plin ~~agenciji ACER~~ ~~Agenciji~~ ~~v mnenje~~ predloži osnutek razvojnega načrta omrežja za ~~Skupnost~~ ~~Unijo~~ ~~Unijo~~, osnutek letnega delovnega programa, vključno z informacijami o postopku posvetovanja in drugimi dokumenti iz člena ~~238~~(3), da o njih poda mnenje.
~~Agencija ACER~~ ~~Agencija~~ v dveh mesecih od prejema dokumentov predloži ustrezno utemeljeno mnenje ter ENTSO za plin in Komisiji predloži priporočila, če meni, da osnutek letnega delovnega programa ali osnutek ~~razvojnega~~ načrta ~~za razvoj~~ ~~omrežja za Skupnost~~ ~~Unijo~~ ~~Unijo~~, ki ju je predložila ENTSO za plin, ne prispevata k nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci, učinkovitemu delovanju trga ali k zadostnim čezmejnimi povezavam, ki so na voljo tretjim stranem.

Člen 2524

Regulativni organi

Regulativni organi držav članic pri izvajanju svojih nalog v okviru te uredbe zagotovijo skladnost s to uredbo ~~in~~ $\Rightarrow$, omrežnimi kodeksi in $\Leftarrow$ smernicami, sprejetimi na podlagi členov ~~52 do 56~~ ~~23~~.

Po potrebi sodelujejo med seboj, s Komisijo in ~~agencijo~~ ~~ACER~~ ~~ACER~~ v skladu s poglavjem ~~VIII Direktive 2009/73/ES~~ ~~prenovljene direktive o plinu~~.

Člen 2640

Posvetovanja

1. Pri pripravi ~~omrežnih~~ ~~kodeksov omrežij~~, osnutka ~~razvojnega~~ načrta ~~za razvoj~~ ~~omrežja za Skupnost~~ ~~Unijo~~ ~~Unijo~~ in letnega delovnega programa iz člena ~~238~~(1), (2) in (3) se ENTSO za plin v skladu s poslovnikom iz člena ~~225~~(1) v zgodnji fazi obsežno posvetuje na odprt in pregleden način z vsemi zadevnimi ~~tržnimi~~ udeleženci ~~na trgu~~, zlasti pa z organizacijami, ki zastopajo vse ~~zainteresirane strani~~ ~~deležnike~~. V posvetovanje so vključeni tudi ~~nacionalni~~ regulativni organi in drugi nacionalni organi, podjetja, ki se ukvarjajo z dobavo in proizvodnjo, uporabniki omrežja, vključno z odjemalci, operaterji distribucijskih sistemov, vključno z ustreznimi panožnimi združenji, tehničnimi organi in ~~združenji~~.

~~zainteresiranih strani~~ ☒ platformami deležnikov ☒ . Cilj posvetovanja je pridobiti mnenja in predloge vseh zadevnih strani v postopku odločanja.

2. Vsi dokumenti in zapisniki sestankov v zvezi s posvetovanji iz odstavka 1 se objavijo.
3. Pred sprejetjem letnega delovnega programa in ☒ omrežnih ☒ kodeksov ~~omrežij~~ iz člena ~~238~~(1), (2) in (3) ENTSO za plin navede, kako je upoštevala pripombe, ki jih je prejela med posvetovanjem. Če pripomb ni upoštevala, to utemelji.

↓ 347/2013 člen 22.2
(prilagojeno)
⇒ novo

Člen 27~~44~~

Stroški

Stroške, povezane z dejavnostmi ENTSO za plin iz členov ~~214 do 238~~~~412~~ ⇒ , 52 in ⇐ 53 te uredbe ter iz člena 11 Uredbe (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷, krijejo operaterji prenosnega sistema; stroški se upoštevajo pri izračunu tarif. Regulativni organi stroške odobrijo le, če so razumni in sorazmerni.

↓ 715/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

Člen 28~~42~~

Regionalno sodelovanje operaterjev prenosnih sistemov

1. Operaterji prenosnih sistemov znotraj ENTSO za plin vzpostavijo regionalno sodelovanje, da bi prispevali k nalogam iz člena ~~238~~(1), (2) in (3). ~~Zlasti vsaki dve leti objavijo regionalni naložbeni načrt, na podlagi katerega se lahko odločajo glede naložb.~~
2. Za zagotovitev optimalnega upravljanja omrežja operaterji prenosnih sistemov spodbujajo operativne dogovore, prav tako spodbujajo razvoj izmenjave energije, usklajeno dodeljevanje čezmejnih zmogljivosti, in sicer z nediskriminatornimi tržnimi rešitvami in ob ustreznem upoštevanju konkretnih koristi implicitnih dražb za kratkoročne dodelitve, ter povezovanje mehanizmov izravnave.
3. Za namene doseganja ciljev iz odstavkov 1 in 2, ⇒ se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 63 glede ⇐ ☒ opredelitve ☒ geografskega območja, na katerega se nanašajo posamezne strukture regionalnega sodelovanja, ob upoštevanju obstoječih struktur regionalnega sodelovanja. Vsaka država članica lahko spodbuja sodelovanje na več kot enem gospodarskem območju. ~~Ukrep iz prvega stavka, namenjeni spreminjanju ne bistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 28(2).~~

¹⁷ Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo (UL L 115, 25.4.2013, str. 39).

Komisija se v ta namen posvetuje z ☒ agencijo ACER ☒ Agencije in ENTSO za plin.

Člen 29

☒ Desetletni načrt za razvoj omrežja ☒

↓ 715/2009 (prilagojeno)

ENTSO za plin vsaki dve leti sprejme in objavi ~~razvojni~~ načrt ☒ za razvoj ☒ omrežja za ~~Skupnost~~ ☒ Unijo ☒ iz ☒ člena 23 ☒ ~~točke (b)~~ odstavka 3, točka (b). ~~Razvojni Načrt~~ ☒ za razvoj ☒ omrežja za ~~Skupnost~~ ☒ Unijo ☒ vključuje modeliranje integriranega omrežja, ☒ razvoj ☒ scenarij ~~ae razvoja~~, napoved glede zadostnosti evropske ponudbe ter oceno ~~prožnosti~~ ☒ odpornosti ☒ sistema.

~~Razvojni Načrt~~ ☒ za razvoj ☒ omrežja za ~~Skupnost~~ ☒ Unijo ☒ zlasti:

↓ 347/2013 člen 22.1

⇒ novo

- (a) temelji na nacionalnih naložbenih načrtih ☒ in poglavju IV Uredbe (EU) št. 347/2013 ☒ ~~ob upoštevanju regionalnih naložbenih načrtov iz člena 12(1) in po potrebi vidikov Unije za načrtovanje omrežij, kot je to določeno v Uredbi (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo¹⁸; izvede se analiza stroškov in koristi načrta z uporabo metodologije, določene v členu 11 te uredbe;~~

↓ 715/2009 člen (prilagojeno)

⇒ novo

- (b) glede čezmejnih povezav temelji tudi na razumnih potrebah različnih uporabnikov omrežja in vključuje dolgoročne obveznosti vlagateljev iz členov ~~5614~~ in ~~5222~~ ~~Direktive 2009/73/ES~~ ☒ [prenovljene direktive o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021)xxx] ☒ , ter
- (c) prepozna naložbene vrzeli, zlasti v zvezi s čezmejnimi zmogljivostmi.

Glede na ~~točko (e) drugega pododstavka, točka (c)~~, se razvojnemu načrtu omrežja za ☒ Unijo ☒ ~~Skupnost~~ lahko priloži pregled ovir za povečanje čezmejnih zmogljivosti omrežja, nastalih zaradi različnih postopkov ali praks za odobritev.

Člen ~~3018~~

Zahteve po preglednosti za operaterje prenosnih sistemov

1. Operaterji prenosnih sistemov objavijo podrobne informacije glede ☒ zmogljivosti in ☒ storitev, ki jih ponujajo, in glede relevantnih pogojev, ki jih uporabljajo, skupaj s tehničnimi informacijami, ki jih uporabniki omrežja potrebujejo za pridobitev dejanskega dostopa do omrežja.

¹⁸

~~UL L 115, 25.4.2013, str. 39.~~

2. Za zagotovitev preglednih, objektivnih in nediskriminatornih tarif ter za spodbujanje učinkovite uporabe plinskega omrežja ~~objavijo~~ operaterji prenosnih sistemov ali zadevni nacionalni organi objavijo primerne in dovolj podrobne informacije o oblikovanju, metodologiji in strukturi tarif.
 3. Vsak operater prenosnega sistema za ponujene storitve objavi številčne informacije o tehničnih, pogodbenih in razpoložljivih zmogljivostih za vse relevantne točke, vključno za vstopne in izstopne točke, in sicer redno in nepretrgano ter na uporabniku prijazen standardiziran način ⇨, kot je podrobno pojasnjeno v Prilogi I ⇨.
 4. Relevantne točke prenosnega sistema, informacije o katerih se objavijo, potrdijo pristojni organi po posvetovanju z uporabniki omrežja.
 5. Operater prenosnega sistema vedno razkrije informacije, zahtevane s to uredbo, na ~~smiselni~~, količinsko jasn, zlahka dostopen in nediskriminatoren način.
 6. Operater prenosnega sistema objavi predhodne in naknadne informacije o ponudbi in povpraševanju na podlagi napovedi ⇨, dodelitev ⇨ in realiziranega pretoka v sistem in iz njega sistema. Nacionalni Regulatorni organ zagotovi, da se vse take informacije objavijo. Objavljene informacije so tako podrobne kot informacije, ki so na voljo operaterju prenosnega sistema.
- Operater prenosnega sistema objavi sprejete ukrepe ter nastale stroške in prihodke za izravnava sistema.
- Zadevni udeleženci na trgu operaterjem prenosnih sistemov zagotovijo podatke iz tega člena.

⇩ novo

7. Operaterji prenosnih sistemov na podlagi členov 16 in 17 Uredbe Komisije (EU) 2015/703 objavijo podrobne informacije, pomembne za uporabnike omrežja, o kakovosti plinov, ki se prenašajo v njihovem omrežju.

⇩ 715/2009 (prilagojeno)

⇨ novo

Člen ~~31~~⁴⁹

Zahteve po preglednosti za skladišča ☒ za zemeljski plin in vodik ☒, in obrate za UZP ☒ in terminale za vodik ☒

1. Operaterji sistemov za UZP ⇨, skladišč za vodik in ⇨ in skladiščnih sistemov ⇨ za zemeljski plin ⇨ ⇨ ter operaterji terminalov za vodik ⇨ objavijo podrobne informacije glede ⇨ vseh ⇨ storitev, ki jih ponujajo, in relevantnih pogojev, ki jih uporabljajo, skupaj s tehničnimi informacijami, ki jih uporabniki skladišč in obratov za UZP ⇨ in vodik ⇨ ⇨ ter terminalov za vodik ⇨ potrebujejo za pridobitev dejanskega dostopa do skladišč in obratov za UZP in ⇨ vodik ⇨ ⇨ ter terminalov za vodik ⇨. ⇨ Regulatorni organi lahko od teh operaterjev zahtevajo, da objavijo vse dodatne informacije, ki so pomembne za uporabnike sistema. ⇨

↓ novo

2. Operaterji sistemov za UZP dajo na razpolago uporabniku prijazne instrumente za izračun tarif za razpoložljive storitve.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

⇒ novo

3. ~~2.~~ Operaterji sistemov za UZP, ~~⇒ skladišč za vodik~~ in skladiščnih sistemov ~~⇒ za zemeljski plin~~ objavljajo za ponujene storitve številčne informacije o pogodbenih in razpoložljivih zmogljivostih skladišč in obratov za UZP, ~~⇒ skladišč za vodik~~ ~~⇒ ter terminalov za vodik~~, in sicer redno in nepretrgano ter na uporabniku prijazen standardiziran način.
4. ~~3.~~ Operaterji sistemov za UZP, ~~⇒ skladišč za vodik~~ in ~~⇒ skladiščnih sistemov~~ ~~⇒ za zemeljski plin~~ vedno razkrijejo informacije, zahtevane s to uredbo, na smiselno, količinsko jasn, zlahka dostopen in nediskriminatoren način.
5. ~~4.~~ Operaterji sistemov za UZP in skladiščnih sistemov ~~⇒ ter operaterji skladišč za vodik in terminalov za vodik~~ objavijo količino plina v posameznem skladišču ali obratu za UZP ~~⇒ in terminalu za vodik~~ oziroma skupini skladišč, če se uporabnikom sistema dostop zagotavlja na ta način, pritok in odtok ter razpoložljive zmogljivosti skladišč ~~⇒ za zemeljski plin in vodik~~ ~~⇒ obratov za UZP~~ ~~⇒ ter terminalov za vodik~~, tudi za obrate, ki so izvzeti iz dostopa tretjih strani. Te informacije sporočijo tudi operaterju prenosnega sistema ~~⇒ oziroma, če gre za shranjevanje vodika in terminale za vodik, operaterju vodikovega omrežja~~, ki jih objavi na zbirni ravni po sistemih ali podsistemih, opredeljenih z zadevnimi točkami. Informacije se posodablajo najmanj enkrat na dan.

Če je uporabnik skladiščnega sistema ~~⇒ za zemeljski plin ali vodik~~ edini uporabnik skladišča ~~⇒ za zemeljski plin ali vodik~~, lahko uporabnik skladiščnega sistema ~~⇒ za zemeljski plin ali vodik~~ ~~nacionalnemu~~ regulativnemu organu predloži obrazloženo zahtevo za zaupno obravnavo podatkov iz prvega pododstavka. Če ~~nacionalni~~ regulativni organ presodi, da je takšna zahteva upravičena, zlasti ob upoštevanju potrebe po uskladitvi interesa do legitimne zaščite poslovnih skrivnosti, katerih razkritje bi negativno vplivalo na celotno poslovno strategijo uporabnika skladišča, s ciljem vzpostavitve konkurenčnega notranjega trga ~~z zemeljskim plinom~~ ~~☒~~ zemeljskega plina ~~☒~~, lahko operaterju skladiščnega sistema dovoli, da največ eno leto ne objavlja podatkov iz prvega pododstavka.

Drugi pododstavek se uporablja brez poseganja v obveznosti objavljanja in sporočanja iz prvega pododstavka, ki so naložene operaterju prenosnega sistema, razen če so združeni podatki enaki kot podatki o posameznem skladiščnem sistemu ~~⇒ za zemeljski plin ali vodik~~, za katerega je ~~nacionalni~~ regulativni organ odobril, da se podatki ne objavijo.

6. ~~5.~~ Za zagotovitev preglednih, objektivnih in nediskriminatornih tarif ter za spodbujanje učinkovite uporabe infrastrukture operaterji obratov za UZP in skladišč ~~⇒ za zemeljski plin ali vodik~~ ali ustrezni regulativni organi objavijo dovolj podrobne informacije o oblikovanju, metodologiji in strukturi tarif za infrastrukturo na podlagi reguliranega dostopa tretjih strani; ~~⇒ Obrati za UZP, za katere je bilo odobreno izvzetje v skladu s členom 22 Direktive 2003/55/ES in členom 36~~

Direktive 2009/73/ES ter členom 60 te uredbe, in operaterji skladišč zemeljskega plina v okviru dogovorjenega režima dostopa tretjih strani objavijo tarife za infrastrukturo, da bi zagotovili zadostno stopnjo preglednosti. ↩

↓ novo

Upravljavci sistemov za UZP oziroma skladišč v 18 mesecih od [datum začetka veljavnosti Uredbe] vzpostavijo po eno enotno evropsko platformo, na kateri se pregledno in uporabniku prijazno objavljajo informacije iz tega člena.

↓ 715/2009

Člen ~~32~~20

Vodenje evidenc operaterjev sistemov

Operaterji prenosnih sistemov, operaterji skladiščnih sistemov in sistemov za UZP pet let hranijo vse informacije iz členov ~~30~~18 in ~~31~~19 ter dela 3 Priloge I in jih dajo na razpolago nacionalnim organom, vključno ~~nacionalnemu~~ regulativnemu organu, nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, in Komisiji.

↓ novo

ODDELEK 4

OBRATOVANJE DISTRIBUCIJSKIH SISTEMOV

Člen 33

Zagotovljena zmogljivost za obnovljive in nizkoogljične pline v distribucijskem sistemu

1. Operaterji distribucijskih omrežij zagotovijo zagotovljeno zmogljivost za dostop proizvodnih obratov za obnovljive in nizkoogljične pline, priključenih na njihovo omrežje. V tem obsegu operaterji prenosnih sistemov v sodelovanju z operaterji prenosnih sistemov pripravijo postopke in ureditve, vključno z naložbami, za zagotovitev povratnega toka iz distribucijskega v prenosno omrežje.
2. Odstavek 1 ne posega v možnost operaterjev distribucijskih sistemov, da pripravijo alternative naložbam v povratni tok, kot so rešitve pametnih omrežij ali priključitev na druge operaterje omrežij. Za zagotovitev ekonomske učinkovitosti se zanesljiv dostop lahko omeji le na ponujanje zmogljivosti, za katere veljajo operativne omejitve. Regulativni organ zagotovi, da se kakršne koli omejitve zagotovljene zmogljivosti ali operativne omejitve uvedejo na podlagi preglednih in nediskriminatornih postopkov ter da ne ustvarjajo nepotrebnih ovir za vstop na trg. Če stroške, povezane z zagotavljanjem zagotovljene zmogljivosti, krije proizvodni obrat, se omejitve ne uporabljajo.

Člen 34

Sodelovanje med operaterji distribucijskih sistemov in operaterji prenosnih sistemov

Operaterji distribucijskih sistemov sodelujejo z drugimi operaterji distribucijskih sistemov in operaterji prenosnih sistemov pri usklajevanju vzdrževanja, razvoja sistema, novih povezav in obratovanja sistema, da bi zagotovili celovitost sistema ter čim bolj povečali zmogljivost in čim bolj zmanjšali uporabo kurilnega plina.

Člen 35

Zahteve po preglednosti za operaterje distribucijskih sistemov

Če so operaterji distribucijskih sistemov odgovorni za upravljanje kakovosti plina v svojih omrežjih, na podlagi členov 16 in 17 Uredbe Komisije (EU) 2015/703 objavijo podrobne informacije, pomembne za uporabnike omrežja, o kakovosti plinov, ki se prenašajo v njihovem omrežju.

Člen 36

Evropsko telo za operaterje distribucijskih sistemov

Operaterji distribucijskih sistemov, ki upravljajo sistem zemeljskega plina, sodelujejo na ravni Unije preko Evropskega telesa za operaterje distribucijskih sistemov (v nadaljnjem besedilu: telo EU ODS), ustanovljenega v skladu s členi 52–57 Uredbe (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹, da bi spodbudili dokončno vzpostavitev in delovanje notranjega trga zemeljskega plina ter najboljše možno upravljanje in usklajeno delovanje distribucijskih in prenosnih sistemov.

Registrirani člani lahko sodelujejo v telesu EU ODS neposredno ali pa jih zastopa nacionalno združenje, ki ga imenuje država članica, ali združenje na ravni Unije.

Stroške, povezane z dejavnostmi telesa EU ODS, krijejo operaterji distribucijskih sistemov, ki so registrirani člani, ti stroški pa se upoštevajo pri izračunu tarif. Regulativni organi stroške odobrijo le, če so razumni in sorazmerni.

Člen 37

Sprememba glavnih pravil in postopkov telesa EU ODS

1. Pravila in postopki za sodelovanje operaterjev distribucijskih sistemov v telesu EU ODS v skladu s členom 54 Uredbe (EU) 2019/942 se uporabljajo tudi za operaterje distribucijskih sistemov, ki upravljajo sistem zemeljskega plina.
2. Strateško svetovalno skupino v skladu s členom 54(2), točka (f), Uredbe (EU) 2019/942 sestavljajo tudi predstavniki združenj, ki predstavljajo evropske operaterje distribucijskih sistemov, ki upravljajo samo sistem zemeljskega plina.
3. Telo EU ODS do [eno leto po začetku veljavnosti] Komisiji in agenciji ACER predloži osnutek posodobljenega statuta, vključno s kodeksom ravnanja, seznam registriranih članov, osnutek posodobljenega poslovnika, vključno s poslovníkom o posvetovanju z ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin in drugimi deležniki, ter osnutek posodobljenih pravil financiranja.

¹⁹ Uredba (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o notranjem trgu električne energije (UL L 158, 14.6.2019, str. 54).

Osnutek posodobljenega poslovnika telesa EU ODS zagotavlja uravnoteženo zastopanost vseh sodelujočih operaterjev distribucijskih sistemov, tudi tistih, ki imajo v lasti ali upravljajo samo sisteme zemeljskega plina.

4. Agencija ACER poda Komisiji mnenje v štirih mesecih od prejema dokumentov v skladu z odstavkom 3 po posvetovanju z organizacijami, ki zastopajo vse deležnike, zlasti uporabnike distribucijskega sistema.
5. Komisija v treh mesecih po prejemu mnenja agencije ACER poda mnenje o dokumentih, predloženih v skladu z odstavkom 3, pri čemer upošteva mnenje agencije ACER iz odstavka 3.
6. Operaterji distribucijskih sistemov v treh mesecih od prejema pozitivnega mnenja Komisije sprejmejo in objavijo svoje posodobljene statute, poslovnike in pravila financiranja.
7. Dokumenti iz odstavka 3 se predložijo Komisiji in agenciji ACER v primeru sprememb ali na utemeljeno zahtevo katere koli od njiju. Komisija in agencija ACER lahko podata mnenje po postopku iz odstavkov 3, 4 in 5.

Člen 38

Dodatne naloge telesa EU ODS

1. Telo EU ODS izvaja naloge iz člena 55(1), točke (a)–(e), Uredbe (EU) 2019/943 in izvaja dejavnosti iz člena 55(2), točke (c)–(e), navedene uredbe tudi glede distribucijskih omrežij, ki so del sistema zemeljskega plina.
2. Telo EU ODS poleg nalog iz člena 55(1) Uredbe (EU) 2019/943 sodeluje pri pripravi omrežnih kodeksov, ki so pomembni za obratovanje in načrtovanje distribucijskih omrežij ter usklajeno obratovanje prenosnih omrežij in distribucijskih omrežij v skladu s to uredbo, ter prispevajo k zmanjšanju ubežnih emisij metana iz sistema zemeljskega plina.

Kadar telo EU ODS sodeluje pri pripravi novih omrežnih kodeksov v skladu s členom 53, mora izpolnjevati zahteve glede posvetovanja iz člena 56 Uredbe (EU) 2019/943.
3. Telo EU ODS poleg dejavnosti iz člena 55(2) Uredbe (EU) 2019/943:
 - (a) sodeluje z ENTSO za plin pri spremljanju izvajanja omrežnih kodeksov in smernic, sprejetih v skladu s to uredbo, ki so pomembni za obratovanje in načrtovanje distribucijskih omrežij ter usklajeno obratovanje prenosnih in distribucijskih omrežij;
 - (b) v sodelovanju z ENTSO za plin sprejema dobre prakse usklajenega delovanja in načrtovanja prenosnih in distribucijskih sistemov, vključno z vprašanji, kot sta izmenjava podatkov med operaterji in usklajevanje distribuiranih virov energije;
 - (c) skuša ugotoviti dobre prakse uvajanja rezultatov ocen v skladu s členom 23(1a) [predlog direktive o obnovljivih virih energije [predlog direktive o obnovljivih virih energije (RED III)]] in členom 23 [predlog revidirane direktive o energijski učinkovitosti] ter za sodelovanje med operaterji distribucijskih omrežij električne energije, distribucijskih omrežij zemeljskega plina ter sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja, tudi za namene ocen v skladu s členom 24(8) [predlog direktive o obnovljivih virih energije (RED III)].

4. Telo EU ODS zagotavlja ENTSO za plin vhodne podatke za poročanje o kakovosti plina v zvezi z distribucijskimi omrežji, v katerih so za upravljanje kakovosti plina odgovorni operaterji distribucijskih sistemov, kot določa člen 23(3).

Poglavje III

PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO ZA POSEBNA VODIKOVA OMREŽJA

Člen 39

Čezmejno usklajevanje glede kakovosti vodika

1. Operaterji vodikovih omrežij sodelujejo, da bi preprečili omejitve čezmejnega pretoka vodika zaradi razlik v kakovosti vodika.
2. Če zadevni operaterji vodikovih omrežij pri običajnem obratovanju ne morejo preprečiti omejitve čezmejnega pretoka zaradi razlik v kakovosti vodika, o tem nemudoma obvestijo zadevne regulativne organe. To obvestilo vključuje opis in utemeljeno obrazložitev vseh ukrepov, ki so jih operaterji vodikovih omrežij že sprejeli.
3. Zadevni regulativni organi se v šestih mesecih dogovorijo, ali bodo omejitev priznali.
4. Če zadevni regulativni organi priznajo omejitev, od zadevnih operaterjev vodikovih omrežij zahtevajo, da v 12 mesecih izvedejo naslednje zaporedne ukrepe:
 - (a) v medsebojnem sodelovanju razvijajo tehnično izvedljive možnosti za odpravo priznane omejitve;
 - (b) skupaj izvedejo analizo stroškov in koristi tehnično izvedljivih možnosti, da bi tako opredelili ekonomsko učinkovite rešitve, v analizi pa se navede razčlenitev stroškov in koristi med kategorijami prizadetih strani;
 - (c) pripravijo oceno časa izvajanja za vsako možnost, ki bi prišla v poštev;
 - (d) opravijo javno posvetovanje o ugotovljenih izvedljivih rešitvah in upoštevajo rezultate posvetovanja;
 - (e) na podlagi analize stroškov in koristi ter rezultatov javnega posvetovanja predložijo svojim regulativnim organom v odobritev, drugim pristojnim nacionalnim organom vsake vključene države članice pa v vednost, skupni predlog rešitve za odpravo priznane omejitve, vključno z rokom izvedbe.
5. Če zadevni operaterji vodikovih omrežij v 12 mesecih ne dosežejo dogovora o rešitvi, vsak operater vodikovega omrežja o tem nemudoma obvesti svoj regulativni organ.
6. Zadevni regulativni organi sprejmejo skupno usklajeno odločitev o odpravi priznane omejitve ob upoštevanju analize stroškov in koristi, ki jo pripravijo zadevni operaterji prenosnih sistemov, in rezultatov javnega posvetovanja v šestih mesecih, kot je določeno v členu 6(10) Uredbe (EU) 2019/942.
7. Skupna usklajena odločitev zadevnih regulativnih organov vključuje odločitev o razporeditvi stroškov naložbe, ki jih za izvedbo dogovorjene rešitve krije vsak operater vodikovega omrežja, ter njihovo vključitev v tarife po 1. januarju 2031, pri

čemer se upoštevajo gospodarski, družbeni in okoljski stroški ter koristi rešitve v zadevnih državah članicah.

8. Agencija ACER lahko regulativnim organom da priporočila o podrobnostih takih odločitev o razporeditvi stroškov iz odstavka 7.
9. Če zadevni regulativni organi ne morejo doseči dogovora iz odstavka 3 tega člena, agencija ACER o omejitvi odloči po postopku iz člena 6(10) Uredbe (EU) 2019/942. Če agencija ACER prizna omejitev, od zadevnih operaterjev vodikovih omrežij zahteva, da v 12 mesecih zaporedno izvedejo ukrepe iz odstavka 4, točke od (a) do (e).
10. Kadar zadevni regulativni organi ne morejo sprejeti skupnih usklajenih odločitev iz odstavkov 6 in 7 tega člena, o rešitvi za odpravo priznane omejitve in o razporeditvi naložbenih stroškov, ki jih za izvedbo dogovorjene rešitve krije vsak operater sistema, odloči agencija ACER v skladu s postopkom iz člena 6(10) Uredbe (EU) 2019/942.
11. Dodatne podrobnosti, potrebne za izvajanje tega člena, vključno s podrobnostmi o skupni zavezujoči specifikaciji kakovosti vodika za čezmejne povezovalne plinovode za vodik, analizami stroškov in koristi za odpravo omejitev čezmejnega pretoka zaradi razlik v kakovosti vodika, pravili interoperabilnosti za čezmejno infrastrukturo za vodik, vključno z obravnavo sporazumov o medomrežnem povezovanju, enot, izmenjave podatkov, sporočanja in zagotavljanja informacij med zadevnimi udeleženci na trgu, se določijo v omrežnem kodeksu, pripravljenem v skladu s točko (b) člena 54(2).

Člen 40

Evropska mreža operaterjev vodikovih omrežij

1. Operaterji vodikovih omrežij sodelujejo na ravni Skupnosti preko Evropske mreže operaterjev vodikovih omrežij (ENNOH), da bi spodbudili dokončno oblikovanje in delovanje notranjega trga vodika in čezmejnega trgovanja ter zagotovili optimalno upravljanje, usklajeno delovanje in dober tehnični razvoj evropskega vodikovega omrežja.
2. Mreža ENNOH pri opravljanju svojih nalog v skladu s pravom Unije deluje z namenom vzpostavitve dobro delujočega in integriranega notranjega trga vodika ter prispeva k učinkovitemu in trajnostnemu doseganju ciljev iz okvira podnebne in energetske politike, zlasti s prispevanjem k učinkovitemu vključevanju vodika, proizvedenega iz obnovljivih virov energije, in k povečanju energijske učinkovitosti ob hkratnem ohranjanju varnosti sistema. Mreža ENNOH mora imeti na razpolago ustrezne človeške in finančne vire za opravljanje svojih nalog.
3. Operaterji vodikovih omrežij do 1. septembra 2024 predložijo Komisiji in agenciji ACER osnutek statuta, seznam članov in osnutek poslovnika mreže ENNOH v ustanavljanju, vključno s pravilnikom za posvetovanje z deležniki.
4. Operaterji vodikovih omrežij Komisiji in agenciji ACER predložijo morebitne osnutke sprememb statuta, seznama članov ali poslovnika mreže ENNOH.
5. Agencija ACER v štirih mesecih po prejemu osnutkov in osnutkov sprememb statuta, seznama članov ali poslovnika po posvetovanju z organizacijami, ki zastopajo vse deležnike, zlasti uporabnike sistema, vključno z odjemalci, Komisiji

predloži mnenje o teh osnutkih ali osnutkih sprememb statuta, seznamu članov ali poslovnika.

6. Komisija ob upoštevanju mnenja agencije ACER iz odstavka 5 in v treh mesecih od prejema mnenja agencije ACER poda mnenje o osnutkih statuta, seznamu članov ali poslovnika ter osnutkih njihovih sprememb.
7. Operaterji vodikovih omrežij v treh mesecih od prejema pozitivnega mnenja Komisije sprejmejo in objavijo svoj posodobljen statut, poslovnik in pravila financiranja.
8. Dokumenti iz odstavka 3 se predložijo Komisiji in agenciji ACER v primeru sprememb ali na utemeljeno zahtevo katere koli od njiju. Komisija in agencija ACER podata mnenje v skladu z odstavki 5, 6 in 7.

Člen 41

Prehod na mrežo ENNOH

1. Dokler mreža ENNOH ne bo ustanovljena v skladu s členom 40, bo Komisija vzpostavila začasno platformo, ki bo vključevala agencijo ACER in vse zadevne tržne udeležence, vključno z ENTSO za plin, ENTSO za električno energijo in telesom EU ODS, ter zagotavljala njeno upravno podporo. Ta platforma bo spodbujala delo pri določanju obsega in obravnavi vprašanj, pomembnih za izgradnjo vodikovega omrežja in trgov vodika. Platforma bo po ustanovitvi mreže ENNOH ukinjena.
2. Do ustanovitve mreže ENNOH bo za pripravo razvojnih načrtov omrežja za plin in vodik na ravni Unije odgovoren ENTSO za plin. ENTSO za plin pri izvajanju te naloge zagotovi učinkovito posvetovanje in vključitev vseh tržnih udeležencev, tudi udeležencev na trgu vodika.

Člen 42

Naloge mreže ENNOH

1. Mreža ENNOH:
 - (a) pripravi omrežne kodekse za področja iz člena 54 z namenom doseganja ciljev iz člena 40;
 - (b) vsaki dve leti sprejme in objavi nezavezujoč desetletni načrt za razvoj omrežja za Unijo, vključno z evropskimi obeti glede zadostnosti ponudbe;
 - (c) sodeluje z ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin;
 - (d) pripravi priporočila za usklajevanje tehničnega sodelovanja med operaterji prenosnih in distribucijskih omrežij plina ter operaterji vodikovih omrežij v Uniji;
 - (e) pripravi priporočila za usklajevanje tehničnega sodelovanja med operaterji prenosnih sistemov Unije in tretjih strani;
 - (f) sprejema letni delovni program;
 - (g) sprejema letno poročilo;
 - (h) sprejema letne napovedi oskrbe z vodikom za države članice, v katerih se vodik uporablja za proizvodnjo električne energije ali oskrbo gospodinjstev;

- (i) najpozneje do 15. maja 2026 in nato vsaki dve leti sprejme poročilo o spremljanju kakovosti vodika, vključno s spremembami in napovedmi pričakovanih sprememb parametrov kakovosti vodika ter informacijami o primerih, povezanih z razlikami v specifikacijah kakovosti vodika, in o tem, kako so bili taki primeri rešeni;
 - (j) v sodelovanju z ustreznimi organi in reguliranimi subjekti spodbuja kibernetno varnost in varstvo podatkov.
- 2. Mreža ENNOH spremlja in analizira izvajanje omrežnih kodeksov in smernic, ki jih sprejme Komisija v skladu s členi 54, 55 in 56, ter njihov vpliv na harmonizacijo veljavnih pravil za spodbujanje razvoja in povezovanja trgov. Evropska mreža operaterjev vodikovih omrežij o svojih ugotovitvah poroča agenciji ACER, rezultate analize pa vključi v letno poročilo iz odstavka 1, točka (f), tega člena.
 - 3. Mreža ENNOH objavlja zapisnike svojih sej skupščine, sej upravnega odbora in sej odborov ter javnosti redno zagotavlja informacije o svojem odločanju in dejavnostih.
 - 4. Letni delovni program iz točke odstavka 1, točka (f), vsebuje seznam in opis omrežnih kodeksov, ki jih je treba pripraviti, načrt usklajevanja obratovanja omrežja, dejavnosti raziskav in razvoja, ki jih je treba izvesti v zadevnem letu, in okvirni časovni raspored.
 - 5. Mreža ENNOH agenciji ACER zagotovi informacije, ki jih agencija ACER potrebuje za izpolnitev nalog iz člena 46. Da bi lahko mreža ENNOH izpolnila to zahtevo, upravljavci vodikovega omrežja mreži ENNOH dajo na razpolago zahtevane informacije.
 - 6. Mreža ENNOH Komisiji na njeno zahtevo predloži mnenje v zvezi s sprejetjem smernic iz člena 56.

Člen 43

Desetletni načrt za razvoj omrežja za vodik

- 1. Desetletni načrt za razvoj omrežja za Unijo iz člena 42 vključuje modeliranje integriranega omrežja, razvoj scenarija in oceno odpornosti sistema.

Desetletni načrt za razvoj omrežja za Unijo zlasti:

- (a) temelji na nacionalnih poročilih o razvoju vodikovega omrežja v skladu s členom 52 prenovljene direktive o plinu, če so na voljo, in na poglavju IV Uredbe (EU) xxx [uredba TEN-E];
- (b) glede čezmejnih povezav temelji tudi na razumnih potrebah različnih uporabnikov omrežja in vključuje dolgoročne obveznosti vlagateljev iz člena 55 in poglavja IX, oddelek 3, prenovljene direktive o plinu;
- (c) prepozna naložbene vrzeli, zlasti v zvezi s čezmejnimi zmogljivostmi.

Glede na drugi pododstavek, točka (c), se načrtu za razvoj omrežja za Unijo lahko priloži pregled ovir za povečanje čezmejnih zmogljivosti omrežja, ki izvirajo iz različnih postopkov ali praks za odobritev.

- 2. Agencija ACER po potrebi predloži mnenje o nacionalnih poročilih o razvoju vodikovega omrežja, da bi ocenila njihovo skladnost z načrtom za razvoj omrežja za Unijo. Če agencija ACER opazi neskladnosti med nacionalnim poročilom o razvoju vodikovega omrežja in načrtom za razvoj omrežja za Unijo, predlaga ustrezno

spremembo nacionalnega poročila o razvoju vodikovega omrežja oziroma načrta za razvoj omrežja za Unijo.

3. Mreža ENNOH pri pripravi desetletnega načrta za razvoj omrežja za celotno Unijo iz člena 42 sodeluje z ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin, zlasti pri pripravi analize stroškov in koristi celotnega energetskega sistema ter modela medsebojno povezanega energetskega trga in omrežja, vključno z infrastrukturo za prenos električne energije, plina in vodika ter skladiščenjem, terminali za UZP in vodik ter elektrolizatorji iz člena 11 [revizija uredbe TEN-E], scenariji za desetletne načrte za razvoj omrežja iz člena 12 [revizija TEN-E] in ugotovitvi infrastrukturnih vrzeli iz člena 13 [revizija TEN-E].

Člen 44

Stroški

Stroške, povezane z dejavnostmi mreže ENNOH iz člena 42 te uredbe, krijejo operaterji vodikovih omrežij in se upoštevajo pri izračunu tarif. Regulativni organi stroške odobrijo le, če so razumni in sorazmerni.

Člen 45

Posvetovanje

1. Pri pripravi predlogov v skladu z nalogami iz člena 42 se mreža ENNOH v skladu s poslovnikom iz člena 40 te uredbe v zgodnji fazi na odprt in pregleden način obsežno posvetuje z vsemi zadevnimi tržnimi udeleženci, zlasti pa z organizacijami, ki zastopajo vse deležnike. V postopku posvetovanja se pripombe deležnikov upoštevajo pred končnim sprejetjem predloga, da bi ugotovili, kakšni so mnenja in predlogi vseh zadevnih strani med postopkom odločanja. V posvetovanju sodelujejo tudi regulativni in drugi nacionalni organi, proizvajalci, uporabniki omrežja, vključno z odjemalci, tehnični organi in platforme deležnikov.
2. Vsi dokumenti in zapisniki sestankov v zvezi s posvetovanji se objavijo.
3. Mreža ENNOH pred sprejetjem predlogov iz člena 42 navede, kako je upoštevala pripombe, ki jih je prejela med posvetovanjem. Če pripomb ni upoštevala, to utemelji.

Člen 46

Spremljanje, ki ga izvaja agencija ACER

1. Agencija ACER spremlja izvajanje nalog mreže ENNOH iz člena 42 in o svojih ugotovitvah poroča Komisiji.
2. Agencija ACER spremlja, kako mreža ENNOH izvaja omrežne kodekse in smernice, ki jih sprejme Komisija, v skladu s členi 54, 55 in 56. Če mreža ENNOH ne izvaja omrežnih kodeksov ali smernic, agencija ACER od nje zahteva, da predloži ustrezno utemeljeno razlago, zakaj tega ni storila. Agencija ACER o tej razlagi obvesti Komisijo in poda svoje mnenje o njej.
3. Mreža ENNOH agenciji ACER v mnenje predloži osnutek načrta za razvoj omrežja za Unijo, osnutek letnega delovnega programa, vključno z informacijami o postopku posvetovanja in drugimi dokumenti iz člena 42, da o njih poda mnenje.

Če agencija ACER meni, da osnutek letnega delovnega programa ali osnutek načrta za razvoj omrežja na ravni Unije, ki ga je predložila mreža ENNOH, ne prispevata k nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci, učinkovitemu delovanju trga ali zadostni ravni čezmejnih povezav, v dveh mesecih po predložitvi programa ali načrta mreži ENNOH in Komisiji poda ustrezno obrazloženo mnenje in priporočila.

Člen 47

Regionalno sodelovanje operaterjev vodikovih omrežij

1. Operaterji vodikovih omrežij znotraj mreže ENNOH vzpostavijo regionalno sodelovanje, da bi prispevali k nalogam iz člena 42.
2. Za zagotovitev optimalnega upravljanja omrežja operaterji vodikovih omrežij spodbujajo operativne dogovore ter zagotavljajo interoperabilnost medsebojno povezanega sistema Unije za vodik, da bi omogočili lažje komercialno in operativno sodelovanje med sosednjimi operaterji vodikovih omrežij.

Člen 48

Zahteve po preglednosti za operaterje vodikovih omrežij

1. Operaterji vodikovih omrežij objavijo podrobne informacije glede storitev, ki jih ponujajo, in glede relevantnih pogojev, ki jih uporabljajo, skupaj s tehničnimi informacijami, ki jih uporabniki vodikovega omrežja potrebujejo za pridobitev dejanskega dostopa do omrežja.
2. Da bi zagotovili pregledne, objektivne in nediskriminatorne tarife ter spodbujali učinkovito uporabo vodikovega omrežja, operaterji vodikovih omrežij ali ustrezni organi od 1. januarja 2031 objavljajo celotne informacije o oblikovanju, metodologiji in strukturi tarif.
3. Operaterji vodikovih omrežij objavijo podrobne informacije, pomembne za uporabnike omrežja, o kakovosti vodika, ki se prenaša v njihovem omrežju.
4. Relevantne točke vodikovega omrežja, informacije o katerih se objavijo, potrdijo pristojni organi po posvetovanju z uporabniki vodikovega omrežja.
5. Operaterji vodikovih omrežij vedno razkrijejo informacije, zahtevane s to uredbo, na smisel, količinsko jasen, zlahka dostopen in nediskriminatoren način.
6. Operaterji vodikovih omrežij objavijo predhodne in naknadne informacije o ponudbi in povpraševanju, vključno z redno napovedjo in zabeleženimi informacijami. Regulativni organ zagotovi, da se vse take informacije objavijo. Objavljene informacije so tako podrobne kot informacije, ki so na voljo operaterjem vodikovih omrežij.
7. Zadevni tržni udeleženci operaterjem vodikovih omrežij zagotovijo podatke iz tega člena.
8. Dodatne podrobnosti, potrebne za izvajanje zahtev po preglednosti za operaterje vodikovih omrežij, vključno z dodatnimi podrobnostmi o vsebini, pogostosti in obliki zagotavljanja informacij s strani operaterjev vodikovih omrežij, se določijo v omrežnem kodeksu, pripravljenem v skladu s členom 54(1) te uredbe.

Člen 49

Vodenje evidenc v sistemu za vodik

Operaterji vodikovih omrežij, operaterji skladišč za vodik in operaterji terminalov za vodik pet let hranijo vse informacije iz členov 31 in 48 ter dela 4 Priloge I in jih dajo na razpolago nacionalnim organom, vključno z regulativnim organom, nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, in Komisiji.

Člen 50

Domneva o skladnosti s harmoniziranimi standardi

1. Za harmonizirane standarde ali njihove dele, sklici na katere so bili objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije*, se domneva, da so skladni z zahtevami iz delegiranih aktov, izdanih na podlagi člena 54(2), točka (b), te uredbe, ali izvedbenih aktov, izdanih v skladu s členom 51.
2. Komisija obvesti zadevni evropski organ za standardizacijo in po potrebi podeli novo pooblastilo za revizijo zadevnih harmoniziranih standardov.

Člen 51

Skupne specifikacije

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi skupnih specifikacij za zahteve iz člena 46 [prenovljene direktive o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) xxx], te specifikacije pa lahko določi v omrežnem kodeksu v skladu s členom 54(2), točka (b), te uredbe, kadar:

- (a) te zahteve niso zajete v harmoniziranih standardih ali njihovih delih, sklici na katere so bili objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije*, ali
- (b) Komisija opazi neupravičene zamude pri sprejemanju zahtevanih harmoniziranih standardov ali meni, da zadevni harmonizirani standardi ne zadostujejo; ali
- (c) se Komisija v skladu s postopkom iz člena 11(5) Uredbe (EU) št. 1025/2012 odloči, da bo z omejitvijo ohranila ali umaknila sklice na harmonizirane standarde ali njihove dele, ki veljajo za navedene zahteve.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 61(3).

Poglavje IV

OMREŽNI KODEKSI IN SMERNICE

Člen 52

Sprejetje omrežnih kodeksov in smernic

1. Komisija lahko v okviru pooblastil iz členov 53–56 sprejme izvedbene ali delegirane akte. Taki akti se lahko sprejmejo kot omrežni kodeksi na podlagi pismenih predlogov, ki jih pripravi ENTSO za plin ali mreža ENNOH, ali, če je tako določeno na prednostnem seznamu v skladu s členom 53(3), telo EU ODS, po potrebi v

sodelovanju z ENTSO za električno energijo, mrežo ENNOH in agencijo ACER, v skladu s postopkom iz členov 52–55, ali kot smernice po postopku iz člena 56.

2. Omrežni kodeksi in smernice:

- (a) zagotavljajo minimalno raven harmonizacije, potrebne za doseganje cilja te uredbe;
- (b) po potrebi upoštevajo regionalne posebnosti;
- (c) ne presegajo tistega, kar je potrebno za namene iz točke (a); in
- (d) se uporabljajo za vse povezovalne točke v Uniji, vstopne točke iz tretjih držav in izstopne točke v tretje države.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

Člen ~~53~~

Oblikovanje ☒ omrežnih ☒ kodeksov ~~omrežij~~

↓ novo

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o pripravi omrežnih kodeksov na naslednjih področjih:

- (a) pravila o izmenjavi podatkov in poravnavi za izvajanje členov 21 in 22 [prenovljena direktiva o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] v zvezi z interoperabilnostjo in izmenjavo podatkov ter harmonizirana pravila za obratovanje sistemov za prenos plina, platform za rezervacijo zmogljivosti in postopkov IT, pomembnih za delovanje notranjega trga;
- (b) pravila o interoperabilnosti za sistem zemeljskega plina, s katerimi se izvajata člena 9 in 46 [prenovljena direktiva o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) xxx], vključno z obravnavanjem sporazumov o medsebojnih povezavah, pravila o nadzoru pretoka in načelih merjenja količine in kakovosti plina, pravila o dodeljevanju in usklajevanju; skupni nabori enot, izmenjava podatkov, kakovost plina, vključno s pravili o upravljanju čezmejnih omejitev zaradi razlik v kakovosti plina ali razlik v praksah dodajanja vonja ali zaradi razlik v količini vodika, primešanega v sistemu zemeljskega plina, analize stroškov in koristi za odpravo omejitev čezmejnega pretoka, klasifikacija Wobbejevega indeksa, blažilni ukrepi, minimalna raven sprejemljivosti za parametre kakovosti plina, ki so pomembni za zagotavljanje neoviranega čezmejnega pretoka biometana (npr. vsebnost kisika), kratkoročno in dolgoročno spremljanje kakovosti plina, zagotavljanje informacij in sodelovanje med zadevnimi tržnimi udeleženci, poročanje o kakovosti plina, preglednost in komunikacijski postopki, tudi v primeru izrednih dogodkov;
- (c) pravila o dodeljevanju zmogljivosti in upravljanju prezasedenosti za izvajanje člena 29 [prenovljena direktiva o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] in členov 7–10 te uredbe, vključno s pravili o sodelovanju pri postopkih vzdrževanja in izračuna zmogljivosti, ki vplivajo na dodeljevanje zmogljivosti, standardizacija produktov zmogljivosti in enot, vključno z združevanjem zmogljivosti, metodologija dodeljevanja, vključno z dražbenimi

algoritmi; zaporedje in postopek za obstoječo, razširitevno, trdno in prekinljivo zmogljivost, platforme za rezervacijo zmogljivosti, programi za presežni zakup in ponovni odkup, sheme za kratko- in dolgoročno uporabo po načelu „uporabi ali izgubi“ ali katera koli druga shema upravljanja prezasedenosti, ki preprečuje kopičenje zmogljivosti;

- (d) pravila o izravnavanju, vključno s pravili o postopku napovedi v zvezi z omrežjem, pravila za obračunavanje odstopanj in pravila za operativno izravnavo med sistemi operaterjev prenosnih sistemov, s katerimi se izvajajo člen 35(5) [prenovljena direktiva o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] in členi 7–10 te uredbe, vključno s pravili, povezanimi z omrežjem; postopki napovedi, obračunavanje odstopanj, postopki poravnave, povezani z zaračunavanjem dnevnega odstopanja, in operativna izravnava med omrežji operaterjev prenosnih sistemov.
- (e) pravila o harmoniziranih tarifnih strukturah za prenos, s katerimi se izvajajo člen 72(7) [prenovljena direktiva o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] in člena 15 in 16 te uredbe, pravila o harmoniziranih tarifnih strukturah za prenos plina, vključno s pravili o uporabi metodologije referenčnih cen, s tem povezane zahteve glede posvetovanja in objave ter izračun pridržanih cen za standardne produkte zmogljivosti, popusti za UZP in skladišča, dovoljeni prihodki, postopki za dajanje popusta za obnovljive in nizkoogljične pline, vključno s skupnimi načeli za mehanizme nadomestil med operaterji prenosnih sistemov.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 61(3).

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 63 o pripravi omrežnih kodeksov za naslednja področja:

- (a) pravila o varnosti in zanesljivosti omrežja, vključno s pravili za obratovalno varnost omrežja in pravili o zanesljivosti, ki zagotavljajo kakovost storitev omrežja;
- (b) pravila za priključitev na omrežje, vključno s pravili o priključitvi obratov za proizvodnjo obnovljivega in nizkoogljičnega plina, postopki za zahteve za priključitev;
- (c) operativni postopki v izrednih razmerah, vključno z načrti za ohranitev sistema, načrti za ponovno vzpostavitev sistema, tržnimi interakcijami, izmenjavo informacij in obveščanjem ter orodji in napravami;
- (d) pravila glede trgovanja, povezana s tehničnim in operativnim zagotavljanjem storitev za dostop do omrežja ter z izravnavo odstopanj;
- (e) energijska učinkovitost plinskih omrežij in njihovih sestavnih delov ter energijska učinkovitost pri načrtovanju omrežij in naložbah, ki omogočajo energijsko najučinkovitejšo rešitev z vidika sistema;
- (f) vidiki kibernetske varnosti pri čezmejnih pretokih zemeljskega plina, vključno s pravili o skupnih minimalnih zahtevah, načrtovanju, spremljanju, poročanju in kriznem upravljanju.

3. Komisija po posvetovanju z agencijo ACER, ENTSO za plin, mrežo ENNOH, telesom EU DSO in drugimi ustreznimi deležniki vsaka tri leta pripravi seznam prednostnih nalog, v katerem so navedena področja iz odstavkov 1 in 2, ki jih je treba vključiti v oblikovanje omrežnih kodeksov. Če je predmet urejanja omrežnega

kodeksa neposredno povezan z delovanjem distribucijskega sistema in ni v prvi vrsti pomemben za prenosni sistem, lahko Komisija od telesa EU ODS v sodelovanju z ENTSO za plin zahteva, da skliče pripravljalni odbor in agenciji ACER predloži predlog omrežnega kodeksa.

4. Komisija od agencije ACER zahteva, da ji v razumnem roku, ki ni daljši od šestih mesecev od prejema zahteve Komisije, predloži nezavezujoče okvirne smernice, v katerih so določena jasna in objektivna načela za pripravo omrežnih kodeksov za področja s prednostnega seznama. V zahtevi Komisije so lahko vključeni pogoji, ki jih obravnavajo okvirne smernice. Vsaka okvirna smernica prispeva k povezovanju trgov, nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci in uspešnemu delovanju trga. Komisija lahko ta rok na utemeljeno zahtevo agencije ACER podaljša.
5. Agencija ACER se o okvirnih smernicah v roku, ki ni krajši od dveh mesecev, na odprt in pregleden način posvetuje z ENTSO za plin, mrežo ENNOH, telesom EU DSO in drugimi ustreznimi deležniki.
6. Agencija ACER Komisiji predloži nezavezujočo okvirno smernico, če se to zahteva v skladu z odstavkom 4.
7. Če Komisija meni, da okvirna smernica ne prispeva k povezovanju trgov, nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci in uspešnemu delovanju trga, lahko od agencije ACER zahteva, da okvirno smernico v razumnem roku pregleda in ponovno predloži Komisiji.
8. Če agencija ACER v roku, ki ga določi Komisija na podlagi odstavka 4 ali 7, okvirne smernice ne predloži ali je ne predloži ponovno, zadevno okvirno smernico pripravi Komisija.
9. Komisija od ENTSO za plin ali, kadar je tako določeno na prednostnem seznamu iz odstavka 3, od telesa EU ODS v sodelovanju z ENTSO za plin zahteva, da agenciji ACER v razumnem roku, ki ni daljši od 12 mesecev od prejema zahteve Komisije, predloži predlog omrežnega kodeksa v skladu z ustrezno okvirno smernico.
10. ENTSO za plin ali, kadar je tako določeno na prednostnem seznamu iz odstavka 3, telo EU ODS v sodelovanju z ENTSO za plin skliče pripravljalni odbor, da ga podpre pri pripravi omrežnega kodeksa. Pripravljalni odbor sestavljajo predstavniki agencije ACER, ENTSO za plin, mreže ENNOH, po potrebi telesa EU ODS, in omejeno število glavnih zadevnih deležnikov. ENTSO za plin ali, kadar je tako določeno na prednostnem seznamu v skladu z odstavkom 3, telo EU ODS v sodelovanju z ENTSO za plin pripravi predloge za omrežne kodekse za področja iz odstavkov 1 in 2, če tako zahteva Komisija v skladu z odstavkom 9.
11. Agencija ACER predlagani omrežni kodeks pregleda, da bi zagotovila, da je skladen z ustreznimi okvirnimi smernicami in prispeva k povezovanju trga, nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci in učinkovitemu delovanju trga, ter v šestih mesecih od prejema predloga Komisiji predloži revidiran omrežni kodeks. Agencija ACER v predlogu, ki ga predloži Komisiji, upošteva stališča, ki so jih med pripravo predloga pod vodstvom ENTSO za plin ali telesa EU ODS podale vse udeležene strani, in se z ustreznimi deležniki posvetuje o različici omrežnega kodeksa, ki bo predložena Komisiji.
12. Če ENTSO za plin ali telo EU ODS omrežnega kodeksa ne pripravi v roku, ki ga določi Komisija v skladu z odstavkom 9, lahko Komisija od agencije ACER zahteva, da pripravi osnutek omrežnega kodeksa na podlagi ustrezne okvirne smernice. Agencija ACER lahko začne nadaljnje posvetovanje. Agencija ACER osnutek

omrežnega kodeksa, pripravljen na podlagi tega odstavka, predloži Komisiji in ga lahko priporoči v sprejetje.

13. Če ENTSO za plin ali telo EU ODS ne pripravi omrežnega kodeksa ali agencija ACER ne pripravi osnutka iz odstavka 12 ali če tako predlaga agencija ACER v skladu z odstavkom 11, lahko Komisija na lastno pobudo sprejme enega ali več omrežnih kodeksov za področja iz odstavkov 1 in 2.
14. Če Komisija predlaga sprejetje omrežnega kodeksa na lastno pobudo, se v roku, ki ni krajši od dveh mesecev, o osnutku omrežnega kodeksa posvetuje z agencijo ACER, ENTSO za plin in drugimi ustreznimi deležniki.
15. Ta člen ne posega v pravico Komisije, da sprejema in spreminja smernice iz člena 56. Ne posega v možnost, da ENTSO za plin pripravi nezavezujoče smernice za področja iz odstavkov 1 in 2, če se te smernice ne nanašajo na področja iz zahteve, ki jo Komisija naslovi na ENTSO za plin. ENTSO za plin take smernice predloži agenciji ACER v mnenje in to mnenje ustrezno upošteva.

↓ 715/2009 (novo)

- ~~1. Komisija po posvetovanju z Agencijo, ENTSO za plin in drugimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi pripravi letni seznam prednostnih nalog, v katerem so navedena področja iz člena 8(6), ki jih je treba vključiti v oblikovanje kodeksov omrežij.~~
- ~~2. Komisija od Agencije zahteva, da v razumnem roku, ki ni daljši od šestih mesecev, predloži nezavezujočo okvirno smernico (okvirna smernica), v kateri so v skladu s členom 8(7) določena jasna in objektivna načela za pripravo kodeksov omrežij za področja iz prednostnega seznama. Vsaka okvirna smernica prispeva k nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci in uspešnemu delovanju trga. Komisija lahko ta rok na utemeljeno zahtevo Agencije podaljša.~~
- ~~3. Agencija se v roku, ki ni krajši od dveh mesecev, o okvirni smernici na odprt in pregleden način formalno posvetuje z ENTSO za plin in drugimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi.~~
- ~~4. Če Komisija meni, da okvirna smernica ne prispeva k nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci in uspešnemu delovanju trga, lahko od Agencije zahteva, da okvirno smernico v razumnem roku ponovno pregleda in predloži Komisiji.~~
- ~~5. Če Agencija v roku, ki ga določi Komisija na podlagi odstavkov 2 ali 4, okvirne smernice ne predloži ali je ne predloži ponovno, zadevno okvirno smernico pripravi Komisija.~~
- ~~6. Komisija od ENTSO za plin zahteva, da v razumnem roku, ki ni daljši od 12 mesecev, Agenciji predloži kodeks omrežja, ki je v skladu z ustrezno okvirno smernico.~~
- ~~7. Agencija pošlje ENTSO za plin utemeljeno mnenje o kodeksu omrežja v treh mesecih po njegovem prejemu, v tem roku pa se lahko Agencija uradno posvetuje z ustreznimi zainteresiranimi stranmi.~~
- ~~8. ENTSO za plin lahko kodeks omrežja spremeni v skladu z mnenjem Agencije in ga ponovno predloži Agenciji.~~

- ~~9. Ko se Agencija prepriča, da je kodeks omrežja v skladu z ustrezno okvirno smernico, ga predloži Komisiji in ga lahko priporoči v sprejetje v razumnem roku. Če Komisija navedenega kodeksa omrežja ne sprejme, navede razloge za to.~~
- ~~10. Če ENTSO za plin kodeksa omrežja ne pripravi v roku, ki ga določi Komisija v skladu z odstavkom 6, lahko Komisija od Agencije zahteva, da pripravi osnutek kodeksa omrežja na podlagi ustrezne okvirne smernice. Agencija se lahko med pripravo osnutka kodeksa omrežja v skladu s tem odstavkom še dodatno posvetuje. Agencija osnutek kodeksa omrežja, pripravljen na podlagi tega odstavka, predloži Komisiji in ga lahko priporoči v sprejetje.~~
- ~~11. Komisija lahko na lastno pobudo, če ENTSO za plin ni pripravila kodeksa omrežja ali če Agencija ni pripravila osnutka kodeksa omrežja iz odstavka 10 tega člena ali na priporočilo Agencije po odstavku 9 tega člena sprejme enega ali več kodeksov omrežja za področja, naštetih v členu 8(6).~~
- ~~Če Komisija predlaga sprejetje kodeksa omrežja na lastno pobudo, se v roku, ki ni krajši od dveh mesecev, o osnutku kodeksa omrežja posvetuje z Agencijo, ENTSO za plin in drugimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 28(2).~~
- ~~12. Ta člen ne posega v pravico Komisije, da sprejema in spreminja smernice iz člena 23.~~

↓ novo

Člen 54

Priprava omrežnih kodeksov za vodik

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe s pripravo omrežnih kodeksov za področje pravil o preglednosti, s katerimi se izvaja člen 48 te uredbe, vključno z dodatnimi podrobnostmi o vsebini, pogostosti in obliki zagotavljanja informacij s strani operaterjev vodikovih omrežij ter izvajanjem Priloge I, točka 4, k tej uredbi, vključno s podrobnostmi o obliki in vsebini informacij, ki jih uporabniki omrežja potrebujejo za učinkovit dostop do omrežja, informacijami, ki se objavijo na ustreznih točkah, in podrobnostmi o časovnih razporedih.
- Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 61(2).
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 63 o dopolnitvi te uredbe glede priprave omrežnih kodeksov za naslednja področja:
- (a) energijska učinkovitost vodikovih omrežij in njihovih sestavnih delov ter energijska učinkovitost pri načrtovanju omrežij in naložbah, ki omogočajo energijsko najučinkovitejšo rešitev z vidika sistema;
 - (b) pravila o interoperabilnosti vodikovega omrežja, vključno z obravnavanjem sporazumov o medomrežnem povezovanju, enot, izmenjave podatkov, preglednosti, komunikacije, obveščanja in sodelovanja med zadevnimi tržnimi udeleženci, pa tudi kakovosti vodika, vključno s skupnimi specifikacijami in standardizacijo, dodajanjem vonja, analizami stroškov in koristi za odpravo

omejitev čezmejnih tokov zaradi razlik v kakovosti vodika in poročanjem o kakovosti vodika;

- (c) pravila za sistem finančnih nadomestil za čezmejno infrastrukturo za vodik;
- (d) pravila o dodeljevanju zmogljivosti in upravljanju prezasedenosti, vključno s pravili o sodelovanju pri postopkih vzdrževanja in izračuna zmogljivosti, ki vplivajo na dodeljevanje zmogljivosti, standardizacija produktov zmogljivosti in enot, vključno z združevanjem zmogljivosti, metodologija dodeljevanja, vključno z dražbenimi algoritmi, zaporedjem in postopkom za obstoječo, razširitevno, trdno in prekinljivo zmogljivost, platforme za rezervacijo zmogljivosti, sheme za presežni zakup in ponovni odkup, sheme za kratkoročno in dolgoročno uporabo po načelu „uporabi ali izgubi“ ali katera koli druga shema upravljanja prezasedenosti, ki preprečuje kopičenje zmogljivosti;
- (e) pravila v zvezi s harmoniziranimi tarifnimi strukturami za dostop do vodikovega omrežja, vključno s pravili o uporabi metodologije referenčnih cen, s tem povezanimi zahtevami glede posvetovanja in objave ter izračunom pridržanih cen za standardne produkte zmogljivosti in dovoljenimi prihodki;
- (f) pravila za določanje vrednosti prenesenih sredstev in posebne pristojbine;
- (g) pravila o izravnavanju, vključno s pravili o postopku napovedi v zvezi z omrežjem, pravila za obračunavanje odstopanj in pravila za operativno izravnavo med sistemi operaterjev vodikovih omrežij, vključno s pravili, povezanimi z omrežjem, o postopkih napovedi, obračunavanju odstopanj, postopkih poravnave, povezanih z zaračunavanjem dnevnega odstopanja, in operativni izravnavi med omrežji operaterjev prenosnih sistemov;
- (h) vidiki kibernetске varnosti pri čezmejnem pretoku vodika, vključno s pravili o skupnih minimalnih zahtevah, načrtovanju, spremljanju, poročanju in kriznem upravljanju.

3. Komisija po posvetovanju z agencijo ACER, mrežo ENNOH, ENTSO za plin, telesom EU DSO in drugimi ustreznimi deležniki vsaka tri leta pripravi seznam prednostnih nalog, v katerem so navedena področja iz odstavkov 1 in 2, ki jih je treba vključiti v pripravo omrežnih kodeksov.
4. Komisija od agencije ACER zahteva, da ji v razumnem roku, ki ni daljši od šestih mesecev od prejema zahteve Komisije, predloži nezavezujoče okvirne smernice, v katerih so določena jasna in objektivna načela za pripravo omrežnih kodeksov za področja s prednostnega seznama. V zahtevi Komisije so lahko vključeni pogoji, ki jih obravnava okvirna smernica. Vsaka okvirna smernica prispeva k povezovanju trgov, nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci in uspešnemu delovanju trga. Komisija lahko ta rok na utemeljeno zahtevo agencije ACER podaljša.
5. Agencija ACER se v roku, ki ni krajši od dveh mesecev, o okvirni smernici na odprt in pregleden način formalno posvetuje z mrežo ENNOH, ENTSO za plin in drugimi ustreznimi deležniki.
6. Agencija ACER Komisiji predloži nezavezujočo okvirno smernico, če se to zahteva v skladu z odstavkom 4.
7. Če Komisija meni, da okvirna smernica ne prispeva k povezovanju trgov, nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci in uspešnemu delovanju trga, lahko od

agencije ACER zahteva, da okvirno smernico v razumnem roku pregleda in ponovno predloži Komisiji.

8. Če agencija ACER v roku, ki ga določi Komisija na podlagi odstavka 4 ali 6, okvirne smernice ne predloži ali je ne predloži ponovno, zadevno okvirno smernico pripravi Komisija.
9. Komisija od mreže ENNOH zahteva, da agenciji ACER v razumnem roku, ki ni daljši od 12 mesecev od prejema zahteve Komisije, predloži predlog omrežnega kodeksa v skladu z ustrezno okvirno smernico.
10. Mreža ENNOH skliče pripravljalni odbor, ki ji pomaga pri pripravi omrežnega kodeksa. Pripravljalni odbor sestavljajo predstavniki agencije ACER, ENTSO za plin, ENTSO za električno energijo, po potrebi telesa EU ODS in omejeno število glavnih zadevnih deležnikov. Evropska mreža operaterjev omrežij za vodik pripravi predloge za omrežne kodekse na področjih iz odstavkov 1 in 2.
11. Agencija ACER predlagani omrežni kodeks revidira, da bi zagotovila, da je skladen z ustreznimi okvirnimi smernicami in prispeva k povezovanju trga, nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci in učinkovitemu delovanju trga, ter revidirani omrežni kodeks v šestih mesecih od prejema predloga predloži Komisiji. Agencija ACER v revidiranem omrežnem kodeksu upošteva stališča, ki so jih med pripravo predloga pod vodstvom Evropske mreže operaterjev omrežij za vodik podale vse udeležene strani, in se posvetuje z ustreznimi deležniki o revidirani različici, ki bo predložena Komisiji.
12. Če mreža ENNOH omrežnega kodeksa ne pripravi v roku, ki ga določi Komisija v skladu z odstavkom 9, lahko Komisija od agencije ACER zahteva, da pripravi osnutek omrežnega kodeksa na podlagi ustrezne okvirne smernice. Agencija ACER se lahko med pripravo osnutka omrežnega kodeksa v skladu s tem odstavkom še dodatno posvetuje. Agencija ACER osnutek omrežnega kodeksa, pripravljen na podlagi tega odstavka, predloži Komisiji in ga lahko priporoči v sprejetje.
13. Če Evropska mreža operaterjev omrežja za vodik ni pripravila omrežnega kodeksa ali agencija ACER ni pripravila osnutka omrežnega kodeksa iz odstavka 12, lahko Komisija na lastno pobudo ali na predlog agencije ACER v skladu z odstavkom 11 sprejme enega ali več omrežnih kodeksov za področja iz odstavkov 1 in 2.
14. Če Komisija predlaga sprejetje omrežnega kodeksa na lastno pobudo, se v roku, ki ni krajši od dveh mesecev, o osnutku omrežnega kodeksa posvetuje z agencijo ACER, mrežo ENNOH, ENTSO za plin in drugimi ustreznimi deležniki.
15. Ta člen ne posega v pravico Komisije, da sprejema in spreminja smernice iz člena 56. Ne posega v možnost, da mreža ENNOH pripravi nezavezujoče smernice za področja iz odstavkov 1 in 2, če se te smernice ne nanašajo na področja iz zahteve, ki jo Komisija naslovi na mrežo ENNOH. Mreža ENNOH za plin take smernice predloži agenciji ACER v mnenje in to mnenje ustrezno upošteva.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

⇒ novo

Člen ~~55~~

Spremembe ☒ omrežnih ☒ kodeksov ~~omrežij~~

1. ~~Osnutek sprememb kodeksov omrežij, sprejetih v skladu s členom 6, lahko Agenciji predlagajo osebe, pri katerih obstaja verjetnost interesa za zadevni kodeks omrežja, vključno z ENTSO za plin, operaterji prenosnih sistemov, uporabniki omrežja in odjemalci. Agencija lahko predlaga spremembe tudi na lastno pobudo.~~
2. ~~Agencija se posvetuje z vsemi zainteresiranimi stranmi v skladu s členom 10 Uredbe (ES) št. 713/2009. Po končanem postopku lahko Agencija Komisiji predloži utemeljene predloge sprememb s pojasnilom o tem, kako so ti predlogi skladni s cilji kodeksov omrežij iz člena 6(2) te uredbe.~~
3. ~~Komisija lahko ob upoštevanju predlogov Agencije sprejme spremembe kodeksov omrežij, sprejetih v skladu s členom 6. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 28(2).~~
4. ~~Obravnava predlogov sprememb v skladu s postopkom iz člena 28(2) je omejena na obravnavo vidikov v zvezi s predlaganimi spremembami. Te predlagane spremembe ne posegajo v druge spremembe, ki jih lahko predlaga Komisija.~~

↓ novo

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za spremembo omrežnih kodeksov na področjih iz člena 53(1) in (2) ter člena 54(1) in (2) po ustreznem postopku iz navedenih členov.
2. Subjekti, ki bodo verjetno zainteresirani za omrežni kodeks, sprejet v skladu s členi 52–55, med njimi ENTSO za plin, Evropska mreža operaterjev vodikovih omrežij, telesom EU ODS, regulativni organi, operaterji prenosnih sistemov, operaterji distribucijskih sistemov, uporabniki sistema in odjemalci, lahko agenciji ACER predlagajo osnutke sprememb tega omrežnega kodeksa. Agencija ACER lahko predlaga spremembe tudi na lastno pobudo.
3. Po končanem postopku lahko agencija ACER Komisiji poda utemeljene predloge sprememb s pojasnilom o tem, kako so ti predlogi skladni s cilji omrežnih kodeksov iz člena 52 te uredbe. Kadar agencija ACER meni, da je predlog spremembe dopusten, in kadar predlaga spremembe na lastno pobudo, se posvetuje z vsemi deležniki v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2019/942.

↓ 715/2009

Člen ~~56~~23

Smernice

1. ~~Smernice za zagotavljanje minimalne ravni usklajenosti, potrebne za doseganje cilja te uredbe, po potrebi določajo.~~

↓ novo

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje zavezujočih smernic za področja, navedena v tem členu.

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje smernic za področja, na katerih bi bilo mogoče take akte pripraviti tudi v okviru postopka za omrežni kodeks v skladu s členoma 53 in 54. Navedene smernice se sprejmejo v obliki delegiranih ali izvedbenih aktov, odvisno od ustreznega pooblastila iz te uredbe.
3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 63 o dopolnitvi te uredbe glede priprave smernic za naslednja področja:

↓ 715/2009 (prilagojeno)

⇒ novo

- (a) podrobnosti o storitvah za dostop tretjih strani v skladu s členoma ~~14 in 15~~ ☒ 5–7 ☒ ~~14 in 15~~, vključno z vrsto, trajanjem in drugimi zahtevami teh storitev;
- (b) podrobnosti o načelih mehanizmov za dodeljevanje zmogljivosti in uporabi postopkov za upravljanje prezasedenosti v primeru pogodbene prezasedenosti v skladu s členoma ~~946~~ in ~~1017~~;
- (c) podrobnosti o zagotavljanju informacij in opredelitvi tehničnih informacij, ki jih uporabniki omrežja potrebujejo za pridobitev dejanskega dostopa do sistema, in opredelitvi vseh relevantnih točk za potrebe zahtev po preglednosti v skladu s členoma ~~3018~~ in ~~3149~~, vključno z informacijami za objavo na vseh relevantnih točkah in časovnim razporedom, v skladu s katerim se te informacije za objavo;
- (d) podrobnosti o metodologiji za obračun tarife v zvezi s čezmejno trgovino z zemeljskim plinom v skladu s členoma ~~15~~ in ~~1612~~ ⇒ te uredbe ⇒;
- (e) podrobnosti o področjih, navedenih v členu ~~238~~(6).

↓ novo

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 63 o spremembi smernic iz Priloge I k tej uredbi.
5. Komisija se pri sprejemanju ali spreminjanju smernic posvetuje z agencijo ACER, ENTSO za plin, mrežo ENNOH, telesom EU ODS in po potrebi drugimi deležniki.

↓ 715/2009

~~Komisija se v ta namen posvetuje z Agencijo in ENTSO za plin.~~

6. ~~Smernice o zadevah iz odstavka 1(a), (b) in (c) za operaterje prenosnih sistemov so določene v Prilogi.~~

~~Komisija lahko sprejme smernice o zadevah iz odstavka 1 tega člena in spremeni smernice iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1 tega člena. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te uredbe, med drugim z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 28(2).~~

7. ~~Uporaba in sprememba smernic, sprejetih na podlagi te uredbe, odražata razlike med nacionalnimi plinskimi sistemi in tako ne zahtevata enotnih podrobnih pogojev na ravni Skupnosti glede dostopa tretjih strani. Smernice lahko vseeno določijo minimalne zahteve, ki jih je treba izpolnjevati za doseg nediskriminatornih in preglednih pogojev za dostop do omrežja, potrebnih za notranji trg z zemeljskim~~

~~plinom, ki se lahko nadalje uporabijo ob upoštevanju razlik med nacionalnimi plinskimi sistemi.~~

↓ 715/2009 (prilagojeno)
⇒ novo

~~Člen 25~~

Zagotavljanje informacij

~~Države članice in regulativni organi na zahtevo posredujejo Komisiji vse informacije, potrebne za namene člena 23.~~

~~Komisija določi razumen rok za posredovanje informacij in pri tem upošteva kompleksnost in nujnost zahtevanih informacij.~~

~~Člen 57~~26

Pravica držav članic do določitve podrobnejših ukrepov

Ta uredba ne posega v pravice držav članic, da ohranijo ali uvedejo ukrepe, ki vsebujejo podrobnejše določbe kakor tiste, ki jih določajo ⇒ ta uredba, smernice iz člena 56 ali omrežni kodeksi iz členov 52–55, če so ti ukrepi v skladu s pravom Unije ⇐ ~~ta uredba in smernice iz člena 23.~~

~~Člen 58~~

Zagotavljanje informacij ☒ in zaupnost ☒

1. Države članice in regulativni organi na zahtevo posredujejo Komisiji ~~vse~~ informacije, potrebne za namene ⇒ izvrševanja te uredbe, vključno s smernicami in omrežnimi kodeksi, sprejetimi na podlagi te uredbe ⇐ ~~člena 23.~~
2. Komisija določi razumen rok za posredovanje informacij in pri tem upošteva kompleksnost in nujnost zahtevanih informacij.

↓ novo

3. Če zadevna država članica ali regulativni organ informacij ne zagotovi v roku, ki ga določi Komisija, lahko Komisija vse informacije, potrebne za izvrševanje te uredbe, zahteva neposredno od zadevnih podjetij.

Kadar Komisija podjetju pošlje zahtevo za posredovanje informacij, hkrati pošlje kopijo zahteve regulativnim organom države članice, na ozemlju katere je sedež podjetja.

4. Komisija v svoji zahtevi za posredovanje informacij navede pravno podlago zahteve, rok, do katerega je treba posredovati informacije, namen zahteve in kazni iz člena 59(2) za posredovanje nepravilnih, nepopolnih ali zavajajočih informacij.
5. Zahtevane informacije zagotovijo lastniki podjetij ali njihovi zastopniki in, v primeru pravnih oseb, fizične osebe, ki so po zakonu ali z aktom o ustanovitvi pooblašcene za zastopanje podjetja. Če so odvetniki pooblašcene za posredovanje informacij v imenu svoje stranke, je stranka še naprej v celoti odgovorna, če so predložene informacije nepopolne, nepravilne ali zavajajoče.

6. Če podjetje zahtevanih informacij ne posreduje v roku, ki ga določi Komisija, ali posreduje nepopolne informacije, lahko Komisija posredovanje informacij zahteva s sklepom. V sklepu se navede, katere informacije se zahtevajo, in določi ustrezen rok, v katerem jih je treba posredovati. Navedejo se kazni, določene v členu 59(2). Navede se tudi pravica do zahteve, da sklep pregleda Sodišče Evropske unije.

Komisija hkrati pošlje kopijo svojega sklepa regulativnim organom države članice, na ozemlju katere ima oseba stalno prebivališče ali kjer je sedež podjetja.

7. Informacije iz odstavkov 1 in 2 se uporabljajo samo za namene izvrševanja te uredbe.

Komisija ne razkrije informacij, pridobljenih v skladu s to uredbo, če so te informacije uvrščene med poslovne skrivnosti.

↓ 715/2009

Člen 59~~27~~

Kazni

↕ novo

1. Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, omrežnih kodeksov in smernic, sprejetih v skladu s členi 52–56, ter smernic iz Priloge I k tej uredbi, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev njihovega izvajanja. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice o teh pravilih uradno obvestijo Komisijo brez odlašanja in jo brez odlašanja uradno obvestijo o vsakršni naknadni spremembi, ki nanje vpliva.
2. Komisija lahko podjetjem s sklepom naloži globe v višini do 1 % skupnega prometa v predhodnem poslovnem letu, če ta podjetja v odziv na zahtevo v skladu s členom 58(4) namerno ali iz malomarnosti posredujejo netočne, nepopolne ali zavajajoče informacije ali informacij ne predložijo v roku, določenem v sklepu, sprejetem v skladu s členom 58(6), prvi pododstavek. Pri določanju zneska kazni Komisija upošteva resnost neizpolnjevanja zahtev iz odstavka 1 tega člena.
3. Kazni iz odstavka 1 in sklepi iz odstavka 2 niso kazenskopravne narave.

↓ 715/2009

→₁ Corrigendum, UL L 309, 24.11.2009, str. 87.

- ~~1. Države članice predpišejo pravila o kaznih za kršitve določb te uredbe in sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo njihovo izvajanje. Predpisane kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice Komisiji do 1. julija 2006 sporočijo pravila o kaznih, ki ustrezajo določbam Uredbe (ES) št. 1775/2005, in ji nemudoma sporočijo vsako naknadno spremembo teh pravil. Do 3. marca 2011 sporočijo pravila, ki ne ustrezajo določbam Uredbe (ES) št. 1775/2005, in ji nemudoma sporočijo vsako naknadno spremembo teh pravil. ☐~~

- ~~2. V skladu z odstavkom 1 predvidene kazni niso kazenskopravne narave.~~

Poglavje V

Končne določbe

↓ novo

Člen 60

Nova infrastruktura za zemeljski plin in vodik

1. Nova infrastruktura za zemeljski plin večjega obsega, tj. povezovalni plinovodi, obrati za UZP in skladišča, se lahko za določeno obdobje na zahtevo izvzame iz določb členov te uredbe ter iz členov 28, 27, 29 in 54 in členov 72(7), (9) ter 73(1) [prenovljene direktive o plinu]: Večja nova infrastruktura za vodik, tj. povezovalni daljnovodi, terminali za vodik in podzemna skladišča vodika, se lahko na zahtevo za določeno obdobje izvzame iz določb členov 62, 31, 32 in 33 [prenovljene direktive o plinu] ter člena 15 te uredbe. Veljajo naslednji pogoji:
 - (a) z naložbo se mora povečati konkurenca pri oskrbi s plinom ali vodikom in zanesljivost oskrbe;
 - (b) naložba prispeva k razogljičenju;
 - (c) raven tveganja, povezana z investicijo, dopušča izvedbo investicije samo v primeru odobritve odstopanja;
 - (d) lastnik infrastrukture je pravna ali fizična oseba, ki je vsaj glede svoje pravne oblike ločena od operaterjev sistemov, v okviru katerih bo infrastruktura zgrajena;
 - (e) stroški se zaračunajo uporabnikom zadevne infrastrukture, ter
 - (f) izvzetje ne ovira konkurence na zadevnih trgih, na katere bodo naložbe najverjetneje vplivale, učinkovitega delovanja notranjega trga zemeljskega plina, učinkovitega obratovanja zadevnih reguliranih sistemov ter razogljičenja ali zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom v Uniji.

Te pogoje je treba oceniti ob upoštevanju načela energetske solidarnosti. Nacionalni organi bi morali upoštevati razmere v drugi prizadeti državi članici in morebitne negativne učinke uravnotežiti z ugodnimi učinki na njeno ozemlje.

2. Izjema iz odstavka 1 se uporablja tudi za znatna povečanja zmogljivosti obstoječe infrastrukture in za spremembe te infrastrukture, ki omogoča razvoj novih virov oskrbe z obnovljivimi in nizkoogljičnimi plini.

3. Regulativni organ lahko za vsak primer posebej odloča o izvzetju iz odstavkov 1 in 2.

Regulativni organ ali, če je ustrezno, drug pristojni organ te države članice, se pred sprejetjem odločitve o izvzetju posvetuje:

- (a) z regulativnimi organi držav članic, na katerih trge bo nova infrastruktura verjetno vplivala, in

- (b) z zadevnimi organi tretjih držav, če je zadevna infrastruktura povezana z omrežjem Unije v pristojnosti države članice in izvira iz ene ali več tretjih držav ali se tam konča.

Če se organi tretjih držav, s katerimi se posvetuje, ne odzovejo na posvetovanje v razumnem časovnem okviru ali v določenem roku, ki ne presega treh mesecev, lahko zadevni regulativni organ sprejme potrebno odločitev.

4. Kadar se zadevna infrastruktura nahaja na ozemlju več držav članic, agencija ACER lahko poda mnenje regulativnim organom zadevnih držav članic v dveh mesecih od dne, ko je zahtevo za izvzetje prejel zadnji od teh regulativnih organov. To mnenje se lahko uporabi kot podlaga za njihovo odločitev.

Kadar se vsi zadevni regulativni organi strinjajo glede zahteve o izvzetju v šestih mesecih od datuma, na katerega je zahtevo za izvzetje prejel zadnji med njimi, o svoji odločitvi obvestijo agencijo ACER. Kadar je zadevna infrastruktura prenosni plinovod med državo članico in tretjo državo, se lahko regulativni organ ali po potrebi drug pristojni organ države članice, v kateri je prva povezovalna točka z omrežjem držav članic, posvetuje z ustreznim organom te tretje države, da v zvezi z zadevno infrastrukturo zagotovijo usklajeno uporabo te uredbe na ozemlju države članice in, če je ustrezno, v teritorialnem morju te države članice. Če se organ tretje države, s katerim se posvetuje, ne odzove na posvetovanje v razumnem času ali v določenem roku, ki ne presega treh mesecev, lahko zadevni regulativni organ sprejme potrebno odločitev.

Agencija ACER izvaja naloge, ki jih regulativnim organom zadevnih držav članic nalaga ta člen:

- (a) kadar se vsi zadevni regulativni organi niso dogovorili v šestih mesecih od datuma, ko je zahtevo za izvzetje prejel še zadnji od teh regulativnih organov, ali
- (b) na skupno zahtevo zadevnih regulativnih organov.

Vsi zadevni regulativni organi lahko skupaj zahtevajo, da se rok iz tretjega pododstavka, točka (a), podaljša za največ tri mesece.

5. Preden sprejme odločitev, se agencija ACER posvetuje z ustreznimi regulativnimi organi in vlagatelji.

6. Izvzetje lahko zajema celotno zmogljivost ali del zmogljivosti nove infrastrukture ali obstoječe infrastrukture z znatno povečano zmogljivostjo.

Pri odločanju o odobritvi izvzetja se za vsak posamezen primer upošteva potreba po uvedbi pogojev glede trajanja izvzetja in nediskriminatornega dostopa do infrastrukture. Pri določanju teh pogojev je treba predvsem upoštevati dodatne zmogljivosti, ki bodo zgrajene, ali spremembo obstoječih zmogljivosti, časovni okvir projekta in stanje v državi.

Pred odobritvijo izvzetja regulativni organ določi pravila in mehanizme za upravljanje in dodeljevanje zmogljivosti. V skladu s temi pravili se vse potencialne uporabnike infrastrukture pozove, da navedejo svoje interese za pogodbeno zmogljivost, preden se zmogljivosti dodelijo, tudi če gre za lastno rabo. Regulativni organ zahteva, da pravila upravljanja prezasedenosti vključujejo obveznost, da se neuporabljene zmogljivosti ponudijo na trgu, in da so uporabniki infrastrukture upravičeni do trgovanja s pogodbenimi zmogljivostmi na sekundarnem trgu.

Regulativni organ pri ocenjevanju meril iz točk (a), (b) in (e) odstavka 1 upošteva rezultate tega postopka dodeljevanja zmogljivosti.

Odločitev o izvzetju, vključno z vsemi pogoji iz drugega pododstavka tega odstavka, se ustrezno utemelji in objavi.

7. Ko ustrezeni organ analizira, ali se pričakuje, da bo večja nova infrastruktura izboljšala zanesljivost oskrbe v skladu z odstavkom 1, točka (a), pri tem preuči, v kolikšni meri naj bi nova infrastruktura izboljšala izpolnjevanje obveznosti držav članic iz Uredbe (EU) 2017/1938 Evropskega parlamenta in Sveta²⁰ tako na regionalni kot na nacionalni ravni.
8. Države članice lahko določijo, da mora regulativni organ ali agencija ACER, odvisno od primera, pristojnemu organu države članice za uradno odločitev predložiti svoje mnenje o zahtevi za izvzetje. To mnenje se objavi skupaj z odločitvijo.
9. Regulativni organ Komisiji takoj po prejemu vseh zahtev za izvzetje posreduje kopije teh zahtev. Pristojni organ Komisijo nemudoma seznani z odločitvijo o izvzetju in z vsemi ustreznimi informacijami. Te informacije se Komisiji lahko predložijo v zbirni obliki, kar ji omogoča oceno odločitve o izvzetju. Podatki zlasti vsebujejo:
 - (a) podroben opis razlogov, na podlagi katerih je regulativni organ ali država članica odobrila ali zavrnila izvzetje, skupaj s sklicevanjem na ustrezno točko ali točke odstavka 1, na katerih temelji ta odločitev, vključno s finančnimi informacijami, ki utemeljujejo potrebo po izvzetju;
 - (b) opravljeno analizo vpliva odobritve izvzetja na konkurenco in učinkovito delovanje notranjega trga;
 - (c) razloge za trajanje izvzetja in delež celotne zmogljivosti infrastrukture, za katero se izvzetje odobri;
 - (d) v primeru izvzetja za povezovalne plinovode rezultat posvetovanja z zadevnimi regulativnimi organi;
 - (e) prispevek infrastrukture k raznolikosti oskrbe.
10. Komisija lahko v 50 delovnih dneh po prejemu uradnega obvestila iz odstavka 7 sprejme sklep, s katerim od priglasitvenih organov zahteva, da spremenijo ali preklicajo odločitev o odobritvi izvzetja. Če Komisija zahteva dodatne informacije, se ta rok lahko podaljša za še 50 delovnih dni. Dodatni rok začne teči dan po prejemu vseh podatkov. Začetni rok se lahko podaljša tudi s soglasjem Komisije in priglasitvenih organov.

Če zahtevani podatki niso predloženi v roku, predpisanem v zahtevku, se šteje, da je uradno obvestilo preklicano, razen če se pred iztekom tega obdobja rok podaljša s soglasjem Komisije in regulativnega organa ali če regulativni organ Komisijo z ustrezno utemeljeno izjavo obvesti, da je po njegovem mnenju obvestilo popolno.

Regulativni organ ravna v skladu z odločitvijo Komisije o spremembi ali preklicu odločitve o izvzetju v roku enega meseca in o tem obvesti Komisijo.

²⁰

Uredba (EU) 2017/1938 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2017 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom in o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 994/2010 (UL L 280, 28.10.2017, str. 1).

Komisija poskrbi za zaupnost komercialno občutljivih podatkov.

Če Komisija odobri odločitev o izvzetju, ta odobritev preneha učinkovati:

- (a) po dveh letih po sprejetju, če se gradnja infrastrukture še ni začela,
- (b) po petih letih od sprejetja, če infrastruktura v tem obdobju še ni začela obratovati, razen če Komisija odloči, da je do zamude prišlo zaradi večjih ovir, na katere oseba, ki ji je bilo izvzetje odobreno, ne more vplivati.

11. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 63 za določitev smernic za uporabo pogojev iz odstavka 1 tega člena in določitev postopka za uporabo odstavkov 3, 6, 8 in 9 tega člena.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 61~~28~~

Postopek v odboru

1. 1. Komisiji pomaga odbor ~~odbor~~ [ime odbora] ~~odbor~~, ustanovljen s členom ~~8451~~ [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx]. ⇒ Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011. ⇐

↓ novo

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

↓ 715/2009

- ~~2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.~~

↓ 1999/2018 člen 50

↓ 715/2009 (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 62~~30~~

Odstopanja in izjeme

Ta uredba se ne uporablja za:

- ~~(a)~~ prenosne sisteme zemeljskega plina, ki se nahajajo v državah članicah, za čas trajanja odstopanj, odobrenih v skladu s ⇒ členom 80 [nove direktive o plinu] ⇐ ~~49~~ ~~Direktive 2009/73/ES;~~

~~(b) novo plinsko infrastrukturo večjega obsega, in sicer povezovalne plinovode, obrate za UZP in skladišča ter znatna povečanja zmogljivosti obstoječe infrastrukture in spremembe takšne infrastrukture, ki omogočajo razvoj novih virov oskrbe s plinom, kakor je navedeno v členu 36(1) in (2) Direktive 2009/73/ES, ki so izvzeti iz določb členov 9, 14, 32, 33, 34 ali člena 41(6), (8) in (10) navedene direktive, vse dokler so izvzeti iz določb iz tega pododstavka, z izjemo člena 19(4) te uredbe; ali~~

~~(c) prenosne sisteme zemeljskega plina, ki jim je bilo odobreno odstopanje v skladu s členom 48 Direktive 2009/73/ES.~~

~~Kar zadeva točko (a) prvega pododstavka, države članice, ki so jim bila odobrena odstopanja po členu 49 Direktive 2009/73/ES, lahko zaprosijo Komisijo za začasno odstopanje od uporabe te uredbe za obdobje največ dveh let od datuma izteka odstopanja iz te točke.~~

↓ novo

Člen 63

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov iz členov 16, 28, 53, 54, 56 in 60 se Komisiji podeli za nedoločen čas od [datum začetka veljavnosti].
3. Prenos pooblastila iz členov 16, 28, 53, 54, 56 in 60 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov 16, 28, 53, 54, 56 in 60, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 64

Sprememba Sklepa (EU) 2017/684

Obveznosti priglasitve za medvladne sporazume na področju energije v zvezi s plinom, določene v Sklepu (EU) 2017/684, se razlagajo tako, da vključujejo medvladne sporazume v zvezi z vodikom, vključno z vodikovimi spojinami, kot so amoniak in tekoči organski nosilci vodika.

Spremembe Uredbe (EU) 2019/942

Uredba (EU) 2019/942 se spremeni:

(1) člen 2, točka (a), Uredbe se nadomesti z naslednjim:

„(a) izdaja mnenja in priporočila, naslovljena na operaterje prenosnih sistemov, ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin, **Evropsko mrežo operaterjev vodikovih omrežij (ENNOH)**, telo EU ODS, regionalne koordinacijske centre, imenovane operaterje trga električne energije **in telesa, ki jih ustanovijo operaterji prenosnih sistemov za plin, operaterji sistemov za UZP, operaterji sistemov za shranjevanje plina ali vodika ali operaterji vodikovih omrežij**;“;

(2) člen 3(2), 1. pododstavek, Uredbe se nadomesti z naslednjim:

„Na zahtevo ACER regulativni organi, ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin, **mreža ENNOH**, regionalni koordinacijski centri, telo EU ODS, operaterji prenosnih sistemov, **operaterji vodikovih omrežij**, imenovani upravljavci trga električne energije ter **telesa, ki jih ustanovijo operaterji prenosnih sistemov za plin, operaterji sistemov za UZP, operaterji sistemov za shranjevanje plina ali vodika ali operaterji terminalov za vodik**, ACER zagotovijo vse potrebne informacije za namen izvajanja nalog ACER na podlagi te uredbe, razen če jih je ACER že zahteval in prejel.“;

(3) členi 4(1), 4(2) in 4(3), točki (a) in (b), se nadomestijo z naslednjim:

„1. ACER posreduje Komisiji svoje mnenje o osnutku statuta, seznamu članov in osnutku poslovnika ENTSO za električno energijo v skladu s členom 29(2) Uredbe (EU) 2019/943, osnutku statuta, seznamu članov in osnutku poslovnika ENTSO za plin v skladu s členom 22(2) [uredba o plinu], **osnutku statuta, seznamu članov in osnutku poslovnika mreže ENNOH v skladu s členom 40(5) Uredbe [uredba o plinu]** ter osnutku statuta, seznamu članov in osnutku poslovnika telesa EU ODS v skladu s členom 53(3) Uredbe (EU) 2019/943 in **členom 37(4) [uredba o plinu]**.“

„2. Agencija ACER spremlja izvajanje dejavnosti ENTSO za električno energijo v skladu s členom 32 Uredbe (EU) 2019/943, ENTSO za plin v skladu s členom 24 [uredba o plinu], **mreže ENNOH v skladu s členom 46 Uredbe [uredba o plinu]** in telesa EU ODS, kot je določeno v členu 55 Uredbe (EU) 2019/943 in členu 38 [uredba o plinu].“

„3. Agencija ACER lahko poda mnenje:

(a) ENTSO za električno energijo v skladu s točko (a) člena 30(1) Uredbe (EU) 2019/943 in ENTSO za plin v skladu s členom 23(2) [uredbe o plinu, kot je predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] ter mreži ENNOH v skladu s členom XX Uredbe [uredba o plinu] o omrežnih kodeksih;“;

„(b) ENTSO za električno energijo v skladu s členom 32(2) Uredbe (EU) 2019/943, ENTSO za plin v skladu s členom 24(2) [prenovitev uredbe o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] in mreži ENNOH v skladu s členom 43(2) [prenovitev uredbe o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] o osnutku razvojnega načrta omrežja za Unijo in drugih ustreznih dokumentih iz člena 30(1) Uredbe (EU) 2019/943, členov 23(3) in 42(1) [prenovitev uredbe o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx], ob upoštevanju ciljev nediskriminacije, učinkovite konkurence ter

učinkovitega in varnega delovanja notranjih trgov električne energije in zemeljskega plina;“

(4) členi 4(6), 4(7) in 4(8) se nadomestijo z naslednjim:

„6. Zadevni regulativni organi se usklajujejo, da bi skupaj ugotovili, ali ~~telo EU-ODS~~, ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin, mreža ENNOH, telo EU ODS ali regionalni koordinacijski centri ne izpolnjujejo svojih obveznosti iz prava Unije, ter sprejmejo ustrezne ukrepe v skladu s točko (c) člena 59(1) in točko (f) člena 62(1) Direktive (EU) 2019/944 ali točko (e) člena 72(1) [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx].

ACER na zahtevo enega ali več regulativnih organov ali na lastno pobudo izda obrazloženo mnenje in priporočilo ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin, evropski mreži operaterjev omrežij za vodik, telesu EU ODS ali regionalnim koordinacijskim centrom glede izpolnjevanja njihovih obveznosti.“;

„7. Kadar ACER v obrazloženem mnenju ugotovi primer neizpolnjevanja obveznosti s strani ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin, evropske mreže operaterjev vodikovih omrežij, telesa EU ODS ali regionalnega koordinacijskega centra, se zadevni regulativni organi usklajeno soglasno odločijo o tem, ali gre dejansko za neizpolnjevanje ustreznih obveznosti, ter, po potrebi, katere ukrepe mora za odpravo tega neizpolnjevanja sprejeti ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin, mreža ENNOH, telo EU ODS ali regionalni koordinacijski center. Kadar se regulativni organi v štirih mesecih po datumu prejema obrazloženega mnenja ACER ne uspejo soglasno dogovoriti o takšnih usklajenih odločitvah, se zadeva na podlagi člena 6(10) predloži ACER v odločanje.“

„8. Če neizpolnjevanje obveznosti s strani ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin, mreže ENNOH, telesa EU ODS ali regionalnega koordinacijskega centra, ki je bilo ugotovljeno na podlagi odstavka 6 ali 7 tega člena, ni odpravljeno v treh mesecih, ali če regulativni organ v državi članici, kjer ima subjekt sedež, ni sprejel ukrepov za zagotovitev skladnosti, ACER regulativnemu organu izda priporočilo za ukrepanje v skladu s točko (c) člena 59(1) in točko (f) člena 62(1) Direktive (EU) 2019/944 ali s točko (d) člena 74(1) [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx], da se zagotovi, da ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin, mreža ENNOH, telo EU ODS ali regionalni koordinacijski center izpolnijo svoje obveznosti, ter obvesti Komisijo.“;

(5) člen 5(1) se nadomesti z naslednjim:

1. ACER sodeluje pri razvoju omrežnih kodeksov v skladu s členom 59 Uredbe (EU) 2019/943, členoma **53 in 54** ~~6~~ **[prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] ~~Uredbe (ES) št. 715/2009~~, smernic v skladu s členom 61(6) Uredbe (EU) 2019/943 in členom **56(5)** ~~[prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx]~~. Pri tem zlasti:**

(a) predloži nezavezujoče okvirne smernice Komisiji, kadar to mora storiti na podlagi člena 59(4) Uredbe (EU) 2019/943 ali členov **53(4) ali 54(4)** ~~6(2)~~ **[prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] ~~Uredbe (ES) št. 715/2009~~. ACER pregleda okvirne smernice in jih ponovno predloži Komisiji, kadar to mora storiti na podlagi člena 59(7) Uredbe (EU) 2019/943 ali členov **53(7) ali 54(7)** ~~6(4)~~ **[prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx]**; ~~Uredbe (ES) št. 715/2009~~.**

- (b) ~~predloži obrazloženo mnenje o omrežnem kodeksu ENTSO za plin v skladu s členom 6(7) Uredbe (ES) št. 715/2009;~~
- (be) revidira omrežni kodeks v skladu s členom 59(11) Uredbe (EU) 2019/943 ~~ali in členom 53(11) ali 54(11) 6(9) [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] Uredbe (ES) št. 715/2009.~~ ACER pri pregledu upošteva izražena mnenja vseh strani, vključenih v času priprave tega revidiranega omrežnega kodeksa pod vodstvom ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin, ~~mreže ENNOH~~ ali telesa EU ODS, in se posvetuje z zadevnimi deležniki o različici, ki bo predložena Komisiji. ACER lahko v ta namen v delo po potrebi vključi odbor, ustanovljen na podlagi omrežnih kodeksov. ACER Komisiji poroča o rezultatih posvetovanj. ACER nato revidirani omrežni kodeks predloži Komisiji v skladu s členom 59(11) Uredbe (EU) 2019/943 ~~ali in členom 53(11) ali 54(11) 6(9) [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] Uredbe (ES) št. 715/2009.~~ Kadar ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin, ~~mreža ENNOH~~ ali telo EU ODS omrežnega kodeksa ne pripravi, ACER pripravi in predloži osnutek omrežnega kodeksa Komisiji, če to mora storiti na podlagi člena 59(12) Uredbe (EU) 2019/943 ~~ali člena 53(12) ali 54(12) 6(10) [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] Uredbe (ES) št. 715/2009;~~
- (cd) Komisiji v skladu s členom 32(1) Uredbe (EU) 2019/943 ~~ali členom 24(1) ali 46(2) 9(1) [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] Uredbe (ES) št. 715/2009~~ predloži ustrezno utemeljeno mnenje, kadar ENTSO za električno energijo, ENTSO za plin, ~~mreža ENNOH~~ ali telo EU ODS ne izvajajo omrežnega kodeksa, pripravljenega na podlagi ~~točke (a) člena 30(1), točka (a), Uredbe (EU) 2019/943 ali člena 23(1) ali 42(1), točka (a), 8(2) [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] Uredbe (ES) št. 715/2009~~ ali omrežnega kodeksa, pripravljenega v skladu s členom 59(3) do (12) Uredbe (EU) 2019/943 ~~ali in členom 53(3) do (12) ali 54(3) do (12) 6(1) do (10) [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] Uredbe (ES) št. 715/2009,~~ ki pa ga Komisija ni sprejela na podlagi člena 59(13) Uredbe (EU) 2019/943 ~~ali in člena 53(13) ali 54(13) 6(11) [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] Uredbe (ES) št. 715/2009.~~
- (de) spremlja in analizira izvajanje omrežnih kodeksov, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom 59 Uredbe (EU) 2019/943 in členoma ~~53 in 54 6 [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] Uredbe (ES) št. 715/2009~~ ter smernicami, sprejetimi v skladu s členom 61 Uredbe (EU) 2019/943 ~~in členom 56 [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx],~~ in njihov vpliv na harmonizacijo veljavnih pravil za spodbujanje povezovanja trgov ter na nediskriminacijo, učinkovito konkurenco in uspešno delovanje trga ter o tem poroča Komisiji.“;

(6) člen 6(3), prvi pododstavek, se nadomesti z naslednjim:

„3. Komisija v skladu s tem členom do 5. julija 2022 in nato vsaka štiri leta Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o neodvisnosti regulativnih organov na podlagi člena 57(7) Direktive (EU) 2019/944 in ~~člena 70(6) [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx].“~~

(7) V členu 6 se vstavijo naslednji odstavki (9a), (9b), (9c) in (9d):

„(9a) ACER daje priporočila regulativnim organom in operaterjem omrežij v zvezi z reguliranimi osnovnimi sredstvi v skladu s členom 4(4) [uredbe o plinu].

(9b) ACER lahko regulativnim organom daje priporočila o razporeditvi stroškov rešitev za omejitve čezmejnih pretokov zaradi razlik v kakovosti plina v skladu s členom 19(8) [uredbe o plinu].

(9c) ACER lahko regulativnim organom daje priporočila o razporeditvi stroškov rešitev za omejitve čezmejnih pretokov zaradi razlik v kakovosti vodika v skladu s členom 39(8) [uredba o plinu].

(9d) ACER objavi poročila o spremljanju prezasedenosti na točkah za medomrežno povezovanje v skladu s točko 2 oddelka 2.2.1 Priloge I k [uredbi o plinu].“;

(8) člen 6(10), prvi pododstavek, točki (b) in (c), se nadomesti z naslednjim:

„(b) omrežnimi kodeksi in smernicami **iz členov 59 do 61 Uredbe (EU) 2019/943**, ki so bili sprejeti pred 4. julijem 2019, in njihovimi poznejšimi revizijami; **ali**“

(c) omrežnimi kodeksi in smernicami **iz členov 59 do 61 Uredbe (EU) 2019/943**, ki so bili sprejeti kot izvedbeni akti na podlagi člena 5 Uredbe (EU) št. 182/2011, **ali**“

(9) V členu 6(10), prvi pododstavek, se dodajo naslednje točke:

(d) smernice v skladu s Prilogo I k [uredba o plinu] ali

(e) omrežni kodeksi in smernice iz členov 53 do 56 [uredbe o plinu].“;

(10) člen 6(10), drugi pododstavek, točka (a), se nadomesti z naslednjim:

(a) kadar se pristojni regulativni organi niso mogli dogovoriti v šestih mesecih po posredovanju primera zadnjemu izmed teh regulativnih organov ali v štirih mesecih v primerih iz člena 4(7) te uredbe ali iz točke (c) člena (59)(1) ali točke (f) člena 62(1) Direktive (EU) 2019/944 **ali točke (e) člena 72(1) [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx ali**“;

(11) člen 6(10), tretji pododstavek, se nadomesti z naslednjim:

„Pristojni regulativni organi lahko skupaj zaprosijo, da se obdobje iz točke (a) drugega pododstavka tega odstavka podaljša za največ šest mesecev, razen v primerih iz člena 4(7) te uredbe ali na podlagi člena 59(1), točka (c), ali člena 62(1), točka (f), Direktive (EU) 2019/944 **ali člena 72(1), točka (e), [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx]**“;

(12) člen 6(10), četrti pododstavek, se nadomesti z naslednjim:

„Kadar se pristojnosti za odločanje o čezmejnih vprašanjih iz prvega pododstavka podelijo regulativnim organom v novih omrežnih kodeksih ali smernicah **iz členov 59 do 61 Uredbe (EU) 2019/943**, ki so bili sprejeti kot delegirani akti po 4. juliju 2019, je ACER pristojen samo na prostovoljni podlagi v skladu s točko (b) drugega pododstavka tega odstavka na zahtevo najmanj 60 % pristojnih regulativnih organov. Kadar sta vpletena samo dva regulativna organa, lahko katerikoli od njiju zadevo posreduje ACER.“;

(13) člen 6(12), točka (a), se nadomesti z naslednjim:

„(a) izda odločitev v največ šestih mesecih od predložitve ali v štirih mesecih v primerih iz člena 4(7) te uredbe ali točke (c) člena (59)(1) ali točke (f) člena 62(1)

Direktive (EU) 2019/944 ali točke (e) člena 72(1) [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx,“ in

(14) člen 14(1) se nadomesti z naslednjim:

„ACER se pri izvajanju svojih nalog, zlasti v procesu razvoja okvirnih smernic v skladu s členom 59 Uredbe (EU) 2019/943 ali členoma 53 in 54 [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] in v postopku predlaganja sprememb omrežnih kodeksov na podlagi člena 60 Uredbe (EU) 2019/943 ali člena 55 [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx], temeljito in že v zgodnji fazi posvetuje s tržnimi udeleženci, operaterji prenosnih sistemov, **operaterji vodikovih omrežij**, odjemalci, končnimi uporabniki, po potrebi pa tudi z organi, pristojnimi za konkurenco, in sicer brez poseganja v njihove pristojnosti; ta posvetovanja so odprta in pregledna, zlasti kadar naloge ACER zadevajo operaterje prenosnih sistemov in **operaterje vodikovih omrežij**.“;

(15) v členu 15 se vstavita naslednja odstavka (6) in (7):

„(6) ACER objavlja študije, v katerih primerja učinkovitost stroškov operaterjev prenosnih sistemov v EU v skladu s členom 17(2) [uredba o plinu].“;

„(7) ACER podaja mnenja, ki zagotavljajo harmonizirano obliko za objavo tehničnih informacij o dostopu do vodikovih omrežij v skladu s Prilogo I k tej uredbi.“;

(16) člen 15(1) se nadomesti z naslednjim:

„ACER v tesnem sodelovanju s Komisijo, državami članicami in ustreznimi nacionalnimi organi, vključno z regulativnimi organi, in brez poseganja v pristojnosti organov za konkurenco spremlja veleprodajne in maloprodajne trge električne energije in zemeljskega plina, zlasti maloprodajne cene električne energije in zemeljskega plina, skladnost s pravicami potrošnikov iz Direktive (EU) 2019/944 in **[direktiva o plinu]**, učinek razvoja na trgu na gospodinske odjemalce, dostop do omrežij, vključno z dostopom do električne energije, pridobljene iz obnovljivih virov energije, napredek v zvezi s povezovalnimi vodi, potencialne ovire za čezmejno trgovino, **vključno z vplivom primešavanja vodika v sistemu za zemeljski plin in ovirami za čezmejni pretok biometana**, regulativne ovire za nove tržne udeležence in manjše akterje, vključno z energetskimi skupnostmi državljanov, državne posege, s katerimi se preprečuje cenovno odražanje dejanskega pomanjkanja, kot je določeno v členu 10(4) Uredbe (EU) 2019/943, uspešnost držav članic na področju zanesljivosti oskrbe z električno energijo na podlagi rezultatov evropske ocene zadostnosti virov iz člena 23 navedene uredbe ob upoštevanju zlasti naknadnega vrednotenja iz člena 17 Uredbe (EU) 2019/941.“;

(17) v členu 15(2) se doda naslednji drugi pododstavek:

„ACER v tesnem sodelovanju s Komisijo, državami članicami in ustreznimi nacionalnimi organi, vključno z regulativnimi organi, in brez poseganja v pristojnosti organov za konkurenco, spremlja trge vodika, zlasti vpliv razvoja trga na odjemalce vodika, dostop do vodikovega omrežja, vključno z dostopom do omrežja za vodik iz obnovljivih virov energije, napredek, dosežen v zvezi s povezovalnimi plinovodi in morebitne ovire za čezmejno trgovino.“;

(18) člen 15(2) se nadomesti z naslednjim:

„ACER letno objavi poročilo o rezultatih spremljanja iz odstavka 1. V tem poročilu navede ovire, ki onemogočajo dokončno oblikovanje notranjih trgov električne energije, ~~in~~ zemeljskega plina in **vodika**.“.

Člen 66

Spremembe Uredbe (EU) št. 1227/2011

Uredba (EU) št. 1227/2011 se spremeni:

- (a) V členu 2, členu 3(3) in (4), členu 4(1) in členu 8(5) se izraz „električna energija ali zemeljski plin“ nadomesti z izrazom „**električna energija, vodik ali zemeljski plin**“;
- (b) V členu 6(2) se izraz „trg električne energije in plina“ nadomesti z izrazom „**trg električne energije, vodika in zemeljskega plina**“.

Člen 67

Spremembe Uredbe (EU) 2017/1938

Uredba (EU) 2017/1938 se spremeni:

- (1) V členu 1 se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„Ta uredba uvaja določbe, namenjene zagotavljanju zanesljivosti oskrbe s plinom v Uniji z zagotavljanjem pravilnega in neprekinjenega delovanja notranjega trga zemeljskega plina ter obnovljivih in nizkoogljivih plinov (v nadaljnjem besedilu: plin), z uvedbo možnosti izrednih ukrepov, ko na trgu ni več mogoče zagotoviti potrebne oskrbe s plinom, vključno s solidarnostnim ukrepom kot zadnjim sredstvom, ter z določitvijo jasne opredelitve in porazdelitve odgovornosti med podjetji plinskega gospodarstva, državami članicami in Unijo, tako glede preventivnih ukrepov kot odzivanja na dejanske motnje v oskrbi s plinom.“;
- (2) v členu 2 se dodajo naslednje opredelitve pojmov:

„(27) „plin“ – pomeni zemeljski plin, kot je opredeljen v točki 1 člena 2 [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx];

(28) „strateška zaloga“ pomeni plin, ki ga kupijo, upravljajo in skladiščijo operaterji prenosnih sistemov izključno za opravljanje svojih funkcij kot operaterji prenosnih sistemov in za namen zanesljivosti oskrbe. Plin, ki se skladišči kot del strateške zaloge, se odpošlje le, če je to potrebno za vzdrževanje obratovanja sistema v varnih in zanesljivih pogojih v skladu s členom 35 [prenovljena direktiva o plinu, predlagana v dokumentu COM(2021) xxx] ali v primeru razglasitve izrednih razmer na podlagi člena 11 Uredbe (EU) 2017/1938 Evropskega parlamenta in Sveta in se drugače ne more prodajati na veleprodajnih trgih plina;

(29) „uporabnik skladišča“ pomeni odjemalca ali potencialnega odjemalca operaterja skladiščnega sistema;“;
- (3) v členu (2) se doda naslednji pododstavek:

„Sklici na zemeljski plin se štejejo za sklice na plin, kakor je opredeljen v točki (27).“;
- (4) člen 7 se spremeni:
 - (a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Simulacija vključuje določitev in oceno koridorjev za oskrbo s plinom v izrednih razmerah, v njej je navedeno tudi, katere države članice se lahko odzovejo na ugotovljena tveganja, tudi v zvezi s **skladišči in UZP**.“;

(5) odstavek 4, točka (e), se nadomesti z naslednjim:

„(e) ob upoštevanju tveganj v zvezi z nadzorom nad infrastrukturo, ki je pomembna za zanesljivost oskrbe s plinom, do te mere, da lahko med drugim vključujejo tveganja premajhnega obsega naložb, onemogočanja diverzifikacije, zlorabe obstoječe infrastrukture, **vključno s kopičenjem skladiščnih zmogljivosti**, ali kršitve prava Unije;“;

(6) vstavi se naslednji novi člen 7a:

„Člen 7a

Preventivni in nujni ukrepi

Države članice sprejmejo ustrezne preventivne in nujne ukrepe. Ti ukrepi morajo upoštevati rezultate najnovejše simulacije scenarijev motenj v oskrbi po vsej Uniji, določene v členu 7, in morajo biti primerni za odpravo tveganj, ugotovljenih v skupnih in nacionalnih ocenah tveganja.“;

(7) členi 8(1) in 9(3) do 9(10) se prestavijo tako, da postanejo člen 7a(2) do 7a(12);

(8) vstavijo se naslednji novi členi (7b), (7c) in (7d):

„Člen 7b

Učinkovita in skupna uporaba infrastrukture in skladiščenje plina

1. Države članice zagotovijo učinkovito uporabo obstoječe infrastrukture na nacionalni in regionalni ravni za večjo zanesljivost oskrbe. Države članice zlasti omogočijo čezmejno izmenjavo plina ter čezmejni dostop do skladišč in UZP.

2. Skupne ocene tveganja in vse poznejše posodobitve vključujejo analizo ustreznosti zmogljivosti skladišč, ki so na voljo v regiji, delovanja skladiščnih zmogljivosti in njihovega prispevka k zanesljivosti oskrbe Unije, vključno s tveganji v zvezi z nadzorom infrastrukture za skladiščenje, ki je pomembna za zanesljivost oskrbe s plinom s strani subjektov iz tretjih držav. V tej analizi se vloga skladišč plina primerja z alternativnimi ukrepi, kot so naložbe v energijsko učinkovitost in obnovljive vire energije.

3. Če rezultati te analize v skupni oceni tveganja ali posodobitvah te ocene pokažejo, da na regionalni ravni obstaja tveganje, ki bi lahko predstavljalo tveganje za eno ali več držav članic iste rizične skupine, ki ga drugače ni mogoče odpraviti, države članice preučijo enega ali več od naslednjih ukrepov:

(a) obveznost uporabnikov skladišč plina, da shranijo minimalno količino plina v podzemnem skladišču;

(b) razpisni, dražbeni ali enakovredni mehanizmi, ki spodbujajo rezervacije skladiščnih zmogljivosti, v okviru katerih se krijejo morebitni primanjkljaji v stroških;

(c) obveznost operaterja prenosnega sistema, da kupi in upravlja strateške zaloge plina;

(d) možnost popolne vključitve skladišč v omrežje operaterja prenosnega sistema v primeru, da bi skladišče sicer prenehalo obratovati, če bi bilo ob takem prenehanju obratovanja ogroženo varno in zanesljivo delovanje prenosnega sistema.

O takih ukrepih poteka posvetovanje v ustrezni rizični skupini, zlasti o tem, kako se z ukrepi rešujejo tveganja, ugotovljena v skupni oceni tveganja.

4. Ukrepi, sprejeti v skladu s členom 7a in odstavkom 3 tega člena, so potrebni, jasno opredeljeni, pregledni, sorazmerni, nediskriminatorni in preverljivi ter ne izkrivljajo neupravičeno konkurence ali učinkovitega delovanja notranjega trga plina ali ne ogrožajo zanesljivosti oskrbe s plinom v drugih državah članicah ali Uniji. Ukrepi ne blokirajo ali omejujejo čezmejnih zmogljivosti, dodeljenih v skladu z določbami Uredbe Komisije (EU) 2017/459.

5. Če se ugotovijo regionalna tveganja, si države članice v ustrezni rizični skupini prizadevajo v regionalni rizični skupini doseči dogovor o ciljni ravni zalog v regiji, da bi zagotovile kritje ugotovljenega tveganja za zanesljivost oskrbe v skladu s skupno analizo tveganj.

Države članice v zadevni rizični skupini si prizadevajo doseči dogovor o skupnih shemah financiranja ukrepov, sprejetih v skladu z odstavkom 3, ki so bili izbrani na podlagi skupne ocene tveganja. Razporeditev stroškov po državah članicah je poštena in temelji na analizi, opravljeni v skladu z odstavkom 2. Če se ukrep financira z dajatvijo, se ta dajatev ne dodeli čezmejnimi točkami za medomrežno povezovanje. Če se države članice ne morejo sporazumeti o skupnih shemah financiranja, lahko Komisija sprejme pravno nezavezujoče smernice o ključnih elementih, ki jih je treba vključiti.

6. Države članice v ustrezni rizični skupini se dogovorijo o skupnem usklajenem postopku za odjem plina, shranjenega v skladišču iz odstavka 3 tega člena, v nujnih primerih, kot je opredeljeno v členu 11(1). Skupni usklajeni postopek vključuje postopek v primeru odjema plina kot del ukrepov, ki jih usklajuje Komisija v primeru izrednih razmer na regionalni ravni ali na ravni Unije v skladu s členom 12(3).

7. Po notranjem posvetovanju v ustrezni rizični skupini iz odstavka 3 se države članice posvetujejo s koordinacijsko skupino za plin. Države članice obvestijo koordinacijsko skupino za plin o skupnih shemah financiranja in postopkih odjema iz odstavkov 5 in 6.

8. Ukrepi, ki izhajajo iz odstavka 3, se vključijo v ocene tveganja ter, kjer je ustrezno, v preventivni načrt ukrepov in načrt za izredne razmere, ki ustreza danemu obdobju.

Člen 7c

Ocena tveganja na ravni EU

Kot prehodni ukrep vse države članice v šestih mesecih od datuma začetka veljavnosti te uredbe dopolnijo obstoječe skupne in nacionalne ocene tveganja ter, kjer je ustrezno, preventivni načrt ukrepov in načrt za izredne razmere s potrebnim dodatkom za skladnost z določbami iz odstavkov 2 do 6 člena 7b. Ti posodobljeni načrti se objavijo in sporočijo Komisiji po postopku iz člena 8(7), Komisija pa izda priporočilo pod pogoji iz člena 8(8), ki ga zadevni pristojni organ upošteva po postopku iz člena 8(9).

Člen 7d

Skupno javno naročanje strateških zalog

1. Države članice lahko v okviru preventivnih ukrepov za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe vzpostavijo mehanizem za skupno naročanje strateških zalog s strani operaterjev prenosnih omrežij.

Mehanizem je zasnovan v skladu s pravom EU in pravili konkurence ter tako, da se lahko strateške zaloge uporabijo kot del ukrepov, ki jih usklajuje Komisija v primeru izrednih razmer na regionalni ravni ali na ravni Unije v skladu s členom 12(3).

V mehanizmu lahko sodelujejo vsi operaterji prenosnih sistemov v Uniji, ki se želijo vključiti po njegovi ustanovitvi.

2. Sodelujoče države članice o svoji nameri, da vzpostavijo tak mehanizem, uradno obvestijo Komisijo. Obvestilo vključuje informacije, potrebne za oceno skladnosti s to uredbo, kot so količina plina za nakup, trajanje ukrepa, sodelujoči operaterji prenosnih sistemov, ureditve upravljanja, obratovalni postopki in pogoji za aktivacijo v izrednih razmerah. V njem so navedeni tudi pričakovani stroški in koristi.

3. Komisija lahko v roku treh mesecev izda mnenje o skladnosti predvidenega mehanizma s to uredbo. Komisija o prejetem uradnem obvestilu obvesti koordinacijsko skupino za plin in po potrebi agencijo ACER. Sodelujoče države članice v največji možni meri upoštevajo mnenje Komisije.

Člen 7e

Poročilo o skladiščenju in skupnem javnem naročanju strateških zalog

Komisija tri leta po začetku veljavnosti te uredbe poda poročilo o uporabi členov 7b, 7c in 7d ter o izkušnjah, koristih, stroških in morebitnih ovirah pri uporabi možnega skupnega javnega naročanja strateških zalog.“

(9) člen 8 se spremeni:

(a) odstavek 1 se črta;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Poglavja, ki se nanašajo na regije, vključujejo ustrezne in učinkovite čezmejne ukrepe, tudi v zvezi s skladišči in UZP, s katerimi se morajo strinjati države članice, ki izvajajo ukrepe in pripadajo isti ali različnim rizičnim skupinam, ki jih na podlagi simulacije iz člena 7(1) ter skupne ocene tveganja zadeva ukrep.“;

(10) v odstavku (6) se doda naslednji stavek:

„Predlog za sodelovanje lahko vključuje prostovoljno sodelovanje pri skupnem naročanju strateških zalog iz člena 7c.“;

(11) vstavi se naslednji novi člen 8a:

„Člen 8a

Ukrepi za kibernetско varnost

1. Države članice pri pripravi načrtov preventivnih ukrepov in načrtov za izredne razmere upoštevajo ustrezne ukrepe v zvezi s kibernetско varnostjo.

2. Komisija lahko v skladu s členom 19 sprejme delegirani akt o določitvi pravil za sektor plina o vidikih kibernetске varnosti čezmejnih pretokov plina, vključno s pravili o skupnih minimalnih zahtevah, načrtovanju, spremljanju, poročanju in kriznem upravljanju.

3. Komisija pri pripravi tega delegiranega akta tesno sodeluje z Agencijo Evropske unije za sodelovanje energetske regulatorjev (ACER), Agencijo za kibernetско varnost ENISA, Evropsko mrežo operaterjev prenosnih sistemov za plin (ENTSO-G) in omejenim številom glavnih prizadetih deležnikov ter subjektov z obstoječimi pristojnostmi na področju kibernetске varnosti (v okviru njihovih pristojnosti), kot so operativni centri za kibernetскоvarnostne operacije (SOC) in skupine za odzivanje na incidente na področju računalniške varnosti (CSIRT), kot je navedeno v direktivi o varnosti omrežij in informacijskih sistemov (direktiva NIS 2.0).“;

(12) člen 9 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) točka (e), se nadomesti z naslednjim:

„(e) druge preventivne ukrepe za obravnavo tveganj, ugotovljenih v oceni tveganja **iz člena 7a(1)**, kot so ukrepi, ki se nanašajo na potrebo po okrepitvi medsebojnih povezav med sosednjimi državami članicami, nadaljnje izboljšanje energijske učinkovitosti, **preprečevanje kopičenja zmogljivosti**, zmanjšanje povpraševanja po plinu ter možnost za diverzifikacijo plinskih poti in virov oskrbe s plinom, pa tudi uporabo obstoječih skladiščnih zmogljivosti in zmogljivosti za UZP na regionalni ravni, če je to ustrezno, da bi se čim bolj vzdrževala oskrba s plinom vseh odjemalcev;“;

(ii) točka (k) se nadomesti z naslednjim:

„(k) informacije o vseh obveznostih javnih služb, povezanih z zanesljivostjo oskrbe s plinom, **vključno z obveznostmi glede zmogljivosti skladišč in strateških zalog**;“;

(iii) doda se naslednja točka (i):

„(i) informacije o ukrepih v zvezi s kibernetско varnostjo v skladu s členom 8a.“;

(13) v členu 12(3) se doda naslednja točka (d):

„(d) usklajuje ukrepe v zvezi s skupnim naročanjem strateških zalog v skladu s členom 7c.“;

(14) člen 13 se spremeni:

(a) odstavki 3, 4 in 5 se nadomestijo z naslednjim:

„3. Solidarnostni ukrep **je skrajni ukrep**, ki se uporabi samo, če država članica, ki je zaprosila za uporabo solidarnostnega ukrepa:

(a) razglasi izredno stanje v skladu s členom 11;

(b) kljub uporabi ukrepa iz člena 11(3) ne more pokriti primanjkljaja v oskrbi s plinom solidarnostno zaščitene odjemalcev;

(c) izčrpa vse tržne ukrepe („prostovoljni ukrepi“), vse netržne ukrepe („obvezni ukrepi“) in druge ukrepe iz svojega načrta za izredne razmere;

(d) naslovi izrecno prošnjo na Komisijo in pristojne organe vseh držav članic, s katerimi je povezana neposredno ali, v skladu z odstavkom 2, preko tretje države, priloži opis izvedenih ukrepov iz točke (b) tega odstavka **ter se izrecno zaveže**, da bo plačala pravično in takojšnje nadomestilo državi članici, ki nudi solidarnostno pomoč v skladu z odstavkom 8.

4. Države članice, **ki prejmejo prošnjo za solidarnostni ukrep**, dajo take ponudbe na podlagi prostovoljnih ukrepov na strani povpraševanja v čim večji meri in za čim več časa, šele nato lahko uporabijo netržne ukrepe.

Kadar se izkaže, da tržni ukrepi ne zadostujejo, da bi država članica, ki zagotavlja solidarnostno pomoč, pokrila primanjkljaj v oskrbi s plinom solidarnostno zaščitene odjemalcev v državi članici prosilke, lahko država članica, ki zagotavlja solidarnostno pomoč, uvede netržne ukrepe za izpolnitev obveznosti iz odstavkov 1 in 2.

5. Če bi lahko solidarnostno pomoč državi članici, ki je zaprosila za solidarnostno pomoč, zagotovila več kot ena država članica, država članica prosilka po posvetovanju z vsemi državami članicami, ki so zaprosene za zagotovitev solidarnostne pomoči, poišče najugodnejšo ponudbo na podlagi stroškov, hitrosti dobave, zanesljivosti in diverzifikacije oskrbe s plinom. **Če razpoložljive tržne ponudbe ne zadostujejo za pokritje primanjkljaja v oskrbi s plinom solidarnostno zaščitene odjemalcev v državi članici prosilke, so države članice, ki morajo zagotoviti solidarnostno pomoč, dolžne aktivirati netržne ukrepe.**“;

(b) v odstavku (10) se doda naslednji pododstavek:

„Kadar je bil solidarnostni ukrep izveden v skladu z odstavkoma 1 in 2, regulativni organ in/ali organ, pristojen za konkurenco države članice, ki je zagotovila pomoč, v treh mesecih po odpravi izrednih razmer opravi naknadni pregled končnega zneska nadomestila, ki ga je plačala država članica prosilka. Po zaključku naknadnega pregleda se opravi posvetovanje z državo članico prosilko, da poda svoje mnenje. Po posvetovanju z državo članico prosilko ima organ, ki izvaja ta naknadni nadzor, pravico zahtevati popravek zneska nadomestila, pri čemer upošteva mnenje države članice prosilke. Ugotovitve tega naknadnega pregleda se pošljejo Evropski komisiji, ki jih upošteva v svojem poročilu o izrednih razmerah v skladu s členom 14(3).“;

(c) odstavek 14 se nadomesti z naslednjim:

„14. Če državam članicam ne uspe doseči soglasja ali dokončno oblikovati tehničnih, pravnih in finančnih dogovorov, to ne vpliva na uporabo tega člena. V takem primeru se, **kadar je potreben solidarnostni ukrep za zagotovitev oskrbe s plinom solidarnostno zaščitene odjemalcev, za zaprosilo in dobavo zadevnega plina samodejno uporablja ureditev iz (nove) Priloge IX.**“;

(15) v členu 14(3) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Pristojni organ iz odstavka 1 po odpravi izrednih razmer Komisiji čim prej, najpozneje pa šest tednov po odpravi izrednih razmer, predloži podrobno oceno izrednih razmer in učinkovitosti izvedenih ukrepov, vključno z oceno ekonomskega učinka izrednih razmer, učinka na sektor električne energije ter pomoči, ki je bila

zagotovljena Uniji in njenim državam članicam ali je bila od njih prejeta. **Kadar je ustrezno, ocena vključuje podroben opis okoliščin, ki so privedle do aktiviranja mehanizma iz člena 13, in pogoje, pod katerimi so bile prejete manjkajoče količine plina, vključno s ceno in izplačanim finančnim nadomestilom, ter morebitne razloge, zakaj ponudbe za solidarnostno pomoč niso bile sprejete in/ali plin ni bil dobavljen.** Ta ocena se da na razpolago KSP in se upošteva v posodobitvah načrtov preventivnih ukrepov in načrtov za izredne razmere.“;

(16) člen 19 se spremeni:

(a) prvi stavek odstavka 2 se nadomesti z naslednjim:

„Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 3(8), 7(5), 8(5) in **člena 8a(2) (kibernetika varnost)** se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 1. novembra 2017.“;

(b) prvi stavek odstavka 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Prenos pooblastila iz členov 3(8), 7(5), 8(5) in **člena 8a(2) (kibernetika varnost)** lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet.“;

(c) prvi stavek odstavka 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov 3(8), 7(5) in 8(5) in **člena 8a(2) (kibernetika varnost)**, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu ali Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala.“;

(17) Priloga VI se spremeni:

(a) v oddelku 5(a), drugi pododstavek, se za drugo alinejo „ukrepe za razpršenost poti plina in virov oskrbe“ vstavi naslednja alineja:

„– ukrepe za preprečevanje kopičenja zmogljivosti,“;

(b) v oddelku 11.3, točka (a), drugi pododstavek, se za drugo alinejo „ukrepe za razpršenost poti plina in virov oskrbe“ vstavi naslednja alineja:

„– ukrepe za preprečevanje kopičenja zmogljivosti,“;

(18) besedilo iz Priloge II k tej uredbi se doda k Uredbi (EU) 2017/1938 kot Priloga IX.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

Člen ~~68~~³⁴

Razveljavitev

Uredba (ES) št. ~~715/2009~~ ^{1775/2005} se razveljavi ~~z učinkom od 3. marca 2011~~. Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se štejejo za sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II.

Člen ~~69~~³²

Začetek veljavnosti

↓ Corrigendum, UL L 229, 1.9.2009, str. 29 (prilagojeno) ⇒ novo

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od ⇒ januarja 2023 ⇐ ~~3. marca 2014~~.

↓ 715/2009 (prilagojeno)

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
p~~P~~redsedni ☒ ca ☒~~k~~

Za Svet
p~~P~~redsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.2. Zadevna področja

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

1.4.2. Posebni cilji

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

1.7. Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih notranjega trga obnovljivih plinov, zemeljskega plina in vodika (prenovitev)

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o notranjem trgu obnovljivih plinov, zemeljskega plina ter vodika (prenovitev)

1.2. Zadevna področja

Področje politike: energija

Ukrep: evropski zeleni dogovor

1.3. Ukrep, na katerega se predlog nanaša

X nov ukrep

☐ Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa²¹

☐ Podaljšanje obstoječega ukrepa

☐ Združitev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

Evropski zeleni dogovor in podnebna pravila določajo cilj, da EU do leta 2050 postane podnebno nevtralna, in sicer na način, ki prispeva h konkurenčnosti Evrope, rasti in ustvarjanju delovnih mest. S ciljem 55-odstotnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov naj bi dosegli, da bo delež obnovljivih virov znašal med 38 in 40 %. Plinasta goriva bodo imela do leta 2050 še naprej pomembno vlogo v mešanici energetskega virov, zato bo treba doseči razogljičenje plinskega sektorja z zasnovo konkurenčnih trgov razogljičenega plina, ki bodo usmerjeni v prihodnost. Ta pobuda je del svežnja „Pripravljeni na 55“. Zajema zasnovo trga plinov, vključno z vodikom. Sama sicer ne bo prinesla razogljičenja, bo pa odpravila obstoječe regulativne ovire in ustvarila pogoje, v katerih bo razogljičenje potekalo na stroškovno učinkovit način.

1.4.2. Specifični cilji

Določbe, ki zahtevajo dodatne vire za ACER in GD ENER, zadevajo naslednje specifične cilje.

Specifični cilj št. 1:

Oblikovanje regulativnega okvira za tržni razvoj sektorja vodika in omrežij za vodik.

Specifični cilj št. 2:

²¹ Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

Izboljšanje pogojev za čezmejno trgovino z zemeljskim plinom ob upoštevanju vloge obnovljivih in nizkoogljičnih plinov ter več pravic za odjemalce.

Specifični cilj št. 3:

Zagotovitev, da vseevropski subjekti operaterjev omrežij spoštujejo zakonodajo EU.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Dodatni viri bodo agenciji ACER in GD za energetiko omogočili izvajanje nalog, potrebnih za izpolnjevanje njunih pooblastil v skladu z zakonodajo EU, v skladu z zahtevami iz tega predloga.

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Specifični cilj št. 1:

Razvoj vodikove infrastrukture in njena skupna uporaba s strani različnih udeležencev na trgu.

Specifični cilj št. 2:

Raven trgovanja in dostop obnovljivih in nizkoogljičnih plinov na trge (npr. obseg trgovanja in število trgovcev, stopnje uporabe terminalov UZP in količina prejetih navedenih plinov).

Specifični cilj št. 3:

Pravočasna vzpostavitev evropske mreže operaterjev omrežij za vodik in pravočasna vključitev operaterjev distribucijskih omrežij za zemeljski plin v Evropsko telo za operaterje distribucijskih sistemov.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Sledeča ocena, v kolikor zadeva ACER, upošteva potrebe po virih za trenutne naloge, ocenjene v najnovejših študijah neodvisnega svetovalca, da bi določili potrebo po virih za podobne, a dodatne naloge, s prilagoditvami za preprečitev precenitve. Navedeno število EPDČ za obstoječe naloge je zaokrožena ocena potrebnega osebja v letu 2023 s splošnim zmanjšanjem za 20 %, da se upošteva dejstvo, da je pri metodologiji, ki jo je uporabil svetovalec, obstajalo tveganje precenitve, kot je opisano v Mnenju Komisije C(2021) 7024 z dne 5. oktobra 2021 o osnutku programskega dokumenta Agencije Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev za obdobje 2022–2024 in o zadostnosti finančnih in človeških virov, ki so na voljo ACER. V tej oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga je uporabljena konzervativnejša ocena potrebnega osebja kot v študiji svetovalca.

Količina zemeljskega plina, dobavljenega odjemalcem v EU, se bo sicer postopoma zmanjševala, vendar to ne bo povzročilo zmanjšanja delovne obremenitve za obstoječe naloge ACER v bližnji prihodnosti: na primer, izvajanje omrežnih kodeksov za zemeljski plin se bo nadaljevalo ne glede na količino, ki se prenese v omrežju. Zapletenost se bo zaradi vse večje vloge primešavanja nizkoogljicnih plinov celo povečala. Poleg tega bo z omrežjem in trgom čistega vodika na seznam nalog agencije ACER dodano urejanje novega sektorja.

Specifični cilj št. 1: Oblikovanje regulativnega okvira za tržni razvoj sektorja vodika in omrežij za vodik.

- Kot za električno energijo in zemeljski plin tržni razvoj sektorja vodika zahteva podrobnejša pravila v obliki **omrežnih kodeksov ali smernic**. V predlogu je devet pooblastil za sprejetje novih omrežnih kodeksov ali smernic v zvezi z vodikom v obliki uredb Komisije.

Trenutno je v obliki uredb Komisije v skladu z Uredbo (ES) št. 715/2009 o zemeljskem plinu sprejetih 6 omrežnih kodeksov ali smernic, ali pa so vključene kot priloge k tej uredbi. Po oceni svetovalca bi ACER za njihovo izvajanje potreboval 7 EPDČ. Izkušnje, pridobljene pri oblikovanju in izvajanju omrežnih kodeksov in smernic za zemeljski plin je mogoče uporabiti pri razvoju podobnih omrežnih kodeksov in smernic za vodik (npr. dodeljevanje zmogljivosti, interoperabilnost).

Zato je ocenjeno, da bo za razvoj in izvajanje novih omrežnih kodeksov in smernic za vodik potrebnih 5 EPDČ. Glede na postopen razvoj sektorja vodika bi bilo treba dodatne EPDČ uvajati postopoma: 1 EPDČ na leto od leta 2023 naprej.

- ACER bo prav tako sprejel **odločitve o razdelitvi stroškov za novo čezmejno vodikovo infrastrukturo in rešitve, ki odpravljajo omejitve zaradi različne kakovosti vodika ali drugih plinov**. Po ocenah svetovalca naj bi bili za sprejetje odločitve ACER o čezmejni razdelitvi stroškov v okviru Uredbe o TEN-E 347/2013 v primeru, da se regulativni organi držav članic ne morejo dogovoriti, potrebni približno 3 EPDČ za 6 mesecev, v primeru pritožbe na odločitev pa še dodatni človeški viri. Ob predpostavki, da bo odločitev sprejeta vsako drugo leto, bi to pomenilo 1 dodaten EPDČ takrat, ko naj bi se zaradi vse večjega pomena vodika in plinov, ki niso zemeljski plin, sprožila pristojnost odločanja (tj. 2026).
- **Poročilu agencije ACER o spremljanju trga bo dodan 4. del o vodik** (poleg veleprodajnega trga električne energije, veleprodajnega trga zemeljskega plina in maloprodajnega trga/odjemalcev), kar bo razširilo področje dejavnosti ACER za nadzor trga. Trenutno pri pripravi obstoječih treh delov sodeluje 7–8 EPDČ. Ker bo vodik za ACER pomenil novo področje, za katerega je treba še razviti notranje strokovno znanje, se ocenjuje, da bo od začetka veljavnosti predlogov potreben en dodaten EPDČ in še en EPDČ takrat, ko naj bi se sektor vodika začel razvijati v vseevropski trg (tj. približno leta 2027).
- Glede na vse večji pomen vodika in plinov, ki niso fosilni plin, je treba **področje uporabe uredbe REMIT razširiti**. Za to bo potrebnih skupaj 5 dodatnih EPDČ, 2 od leta 2024 naprej in še 3, ko se bo začel razvijati trg vodika, tj. od 2027. Teh 5 EPDČ bo upravičenih do financiranja iz pristojbin.

Specifični cilj št. 2: Izboljšanje pogojev za čezmejno trgovino z zemeljskim plinom ob upoštevanju vloge obnovljivih in nizkoogljicnih plinov ter več pravic za odjemalce

- Načrtovana je nova uredba Komisije o **kibernetski varnosti**, enakovredna tisti za sektor električne energije. Glede na izkušnje, ki jih ACER potrebuje, bo v povprečju potreben 1 EPDČ na omrežni kodeks ali smernico ter dodaten EPDČ za kibernetsko varnost od začetka veljavnosti predloga.
- Uvesti je treba novo določbo, ki bo od operaterjev omrežja zahtevala, da imajo ločena regulirana osnovna sredstva za omrežja zemeljskega plina, vodika in/ali električne energije, da se prepreči navzkrižno subvencioniranje. ACER bo imel nalogo, da **operaterjem omrežja in regulativnim organom držav članic izdaja priporočila glede določanja vrednosti sredstev in izračuna pristojbin za uporabnike omrežja** ter jih posodablja vsako drugo leto. ACER bo imel tudi nalogo, da vsake 4 leta objavi **študijo s primerjavo učinkovitosti stroškov operaterjev prenosnih sistemov EU**. Za obstoječe poročilo o najboljših praksah pri metodologijah za prenosne in distribucijske tarife v skladu s členom 18(9) Uredbe 2019/943 o električni energiji po svetovalčevi oceni potrebnega 0,4 EPDČ na leto, kar je malo več kot za obstoječe poročilo o prezasedenosti na plinskih povezovalnih točkah. Predlog načeloma zmanjšuje pogostost tega poročanja z letne na dvoletno. Posledično bi od leta 2024 naprej za obe nalogi poročanja zadostovalo 0,5 EPDČ.
- Podobno kot določbe iz prenovitve Direktive (EU) 2019/944 o električni energiji bo ta predlog okrepil določbe tudi za **odjemalce plina**. Navedene določbe bi morala dopolnjevati zmogljivost ACER za spremljanje pravic odjemalcev in maloprodajnih trgov, zato bi bilo treba skupino ACER za pripravo letnega poročila o spremljanju trga okrepiti z 0,5 EPDČ od trenutka, ko bodo morale države članice določbe prenesti v zakonodajo (tj. od 2024).

Specifični cilj št. 3: Zagotovitev, da vseevropski subjekti operaterjev omrežij spoštujejo zakonodajo EU

- Predlog izboljšuje nadzor ENTSO-G (določbe so v skladu z določbami za ENTSO-E), razširja področje ukrepanja telesa EU ODS na operaterje distribucijskih sistemov za zemeljski plin in vzpostavlja evropsko mrežo operaterjev omrežij za vodik.

Vzpostavitev evropske mreže operaterjev omrežij za vodik in razširitev področja ukrepanja telesa EU ODS pomeni, da bo imel ACER največ dela v prvem letu po začetku veljavnosti predloga, sledili pa bodo redne naloge spremljanja in morebitni, sicer redki, izvršilni ukrepi. Zadostoval naj bi 1 EPDČ, ki bo po prvem letu sodeloval tudi pri glavnih nalogah spremljanja nove evropske mreže operaterjev omrežij za vodik: ocenjevanju novega razvojnega načrta omrežja za celotno Unijo.

Dodatni EPDČ, kot je navedeno zgoraj, ne vključujejo režijskih stroškov. Če se uporabi delež režijskih stroškov v višini približno 25 % (manj kot trenutno), bi bilo potrebnih dodatnih 5 EPDČ. V predhodnih mnenjih Komisije o programskih dokumentih ACER je bil izražen pomislek, da kadrovske načrte ACER ne vključuje določb za osebje, ki opravlja pisarniške ali tajniške naloge, in v resnici se ACER pri teh nalogah opira na začasno osebje. Navedeni režijski EPDČ bi zato morali biti v razredih AST/SC, da bi se ta položaj izboljšal, pri tem pa se ne bi dodatno obremenil proračun EU, saj bi nadomestili začasno osebje.

Od skupno 21 EPDČ bi jih bilo do 7 upravičenih do financiranja iz pristojbin (2 začasna uslužbenca v razredu AD, 3 pogodbeni uslužbeni v razredu FG IV in 2 začasna uslužbenca v razredih AST/SC kot tajniška podpora vodjema obeh oddelkov REMIT).

Večina dodatnega dela za telesa EU bo nastala v ACER, vendar pa se bo zaradi dejstva, da je vodik sektor, ki se bo postopoma razvil v vseevropski trg, in večje kompleksnosti omrežja in trga zemeljskega plina zaradi povečane dobave plinov, ki niso fosilni plin, povečala tudi delovna obremenitev v GD za energijo. Po konzervativni oceni naj bi bil potreben en dodaten EPDČ, da se zagotovi ustrezno izvajanje okrepljenih določb za varstvo odjemalcev. Na področju veleprodajnega trga trenutno 8 EPDČ opravlja naloge v zvezi s trgi plinov (vključno z načrtovanjem omrežja in kakovostjo plina). Vključitev pravil, povezanih z vodikom, in vse večja kompleksnost sektorja zemeljskega plina zahteva pomnožitev delovne sile s faktorjem 1,5, to pomeni 4 dodatne EPDČ postopoma v naslednjih letih v skladu z razvojem sektorja vodika in rastočim tržnim deležem plinov, ki niso fosilni plin.

- 1.5.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Trenutno na ravni EU ni pravil, ki bi urejala posebna omrežja ali trge za vodik. Glede na sedanja prizadevanja na ravni EU in nacionalni ravni za spodbujanje uporabe vodika iz obnovljivih virov kot nadomestila za fosilna goriva bi države članice imele spodbudo za sprejetje pravil o posebni infrastrukturi za prenos vodika na nacionalni ravni. S tem nastaja tveganje razdrobljenega regulativnega okolja po vsej EU, ki bi lahko oviralo povezovanje nacionalnih omrežij in trgov za vodik ter s tem preprečilo ali odvrčalo čezmejno trgovanje z vodikom.

Uskladitev pravil za infrastrukturo za vodik v poznejši fazi (tj. po sprejetju nacionalne zakonodaje) bi povzročila večje upravne obremenitve za države članice, višje regulativne stroške in negotovost za podjetja, zlasti v zvezi z dolgoročnimi naložbami v proizvodnjo vodika in infrastrukturo za prenos.

Oblikovanje regulativnega okvira na ravni EU za posebna omrežja in trge za vodik bi spodbudilo integracijo in medsebojno povezovanje nacionalnih trgov in vodikovih omrežij. S pravili na ravni EU o načrtovanju, financiranju in delovanju takih posebnih vodikovih omrežij bi dosegli dolgoročno predvidljivost za potencialne vlagatelje v tovrstno dolgoročno infrastrukturo, zlasti za čezmejne povezave (za katere bi sicer lahko veljale različne in morda razhajajoče se nacionalne zakonodaje).

Kar zadeva biometan, bi brez pobude na ravni EU do leta 2030 najbrž še vedno obstajal regulativni mozaik glede dostopa do veleprodajnih trgov, obveznosti priključitve in ukrepov za usklajevanje med operaterjem prenosnega sistema (OPS) in operaterjem distribucijskega sistema (ODS). Prav tako se bodo proizvajalci plinov iz obnovljivih virov in nizkoogljičnih plinov brez določene harmonizacije na ravni EU soočali z zelo različnimi stroški povezave in vnosa v omrežje po vsej EU, kar bo povzročilo neenake konkurenčne pogoje.

Brez nadaljnje zakonodaje na ravni EU bi države članice še naprej uporabljale različne standarde kakovosti plina in pravila o stopnjah primešavanja vodika ter tako tvegale omejitve

čezmejnega pretoka in segmentacijo trga. Standardi kakovosti plina bi bili še naprej opredeljeni predvsem s parametri kakovosti zemeljskega plina, kar bi omejilo vključevanje plinov iz obnovljivih virov v omrežje.

Vsi ti vidiki bodo verjetno zmanjšali čezmejno trgovino s plini iz obnovljivih virov, ki bi se morda nadomeščali z večjim uvozom fosilnega plina. Uporaba terminalov za UZP in uvoz bi lahko ostala omejena na fosilni plin, čeprav v primeru, da bi bila na voljo konkurenčni biometan ali sintetični metan iz virov zunaj EU, prilagoditev terminalov za UZP ne bi bila potrebna.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Izkušnje s preteklimi zakonodajnimi predlogi kažejo, da se potrebe po osebju ACER zlahka podcenijo. To zlasti velja, če zakonodaja vključuje določbe o prenosu pooblastil za sprejetje več podrobnih tehničnih pravil, kot so omrežni kodeksi in smernice v skladu z Uredbo (EU) 2019/943 o električni energiji. Da bi se izognili ponovitvi izkušnje s tretjim svežnjem o notranjem trgu iz leta 2009, ko je zaradi podcenjenih potreb po osebju prišlo do strukturnega pomanjkanja osebja (ki se je celovito rešilo šele s proračunom EU za leto 2022), so v tem predlogu potrebe po osebju ocenjene za več let naprej in upoštevajo verjetni prihodnji razvoj, kot je uporaba pooblastil.

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Ta pobuda je vključena v delovni program Komisije za leto 2021 (COM(2020) 690 final) kot del evropskega zelenega odgovora in svežnja „Pripravljeni na 55“ ter bo prispevala k cilju vsaj 55-odstotnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030 v primerjavi z letom 1990, kot je določen v uredbi o evropskih podnebnih pravilih, ter cilju EU o podnebni nevtralnosti do leta 2050.

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

EPDČ so potrebni za nove naloge, obstoječe naloge pa se v bližnji prihodnosti ne bodo zmanjšale: sektor vodika se bo razvijal vzporedno z nadaljnjo uporabo sistema zemeljskega plina, ki bo postal še kompleksnejši zaradi vse večje uporabe virov metana, ki niso fosilni plin. Zato prerazporeditev ne bi rešila dodatnih potreb po osebju.

Kolikor je to pravno mogoče, bodo dodatni EPDČ financirani iz obstoječe sheme pristojbin za naloge ACER v okviru REMIT.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ **Časovno omejeno**

- ☐ trajanje predloga/pobude od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL.

☒ **Časovno neomejeno**

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani načini upravljanja²²

X Neposredno upravljanje – Komisija:

- ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

X Posredno upravljanje, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),

☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,

X organom iz členov 70 in 71;

☐ subjektom javnega prava,

☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,

☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščenim za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,

☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

Opombe

--

²² Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

V skladu s finančno uredbo mora ACER v okviru svojega programskega dokumenta predstaviti letni program dela, ki vključuje podatke o finančnih in človeških virih za vsako izvajano dejavnost.

ACER mesečno poroča GD za energijo o izvajanju proračuna, vključno z obveznostmi, in plačili po proračunskih vrsticah ter številu prostih delovnih mest po vrsti osebja.

Poleg tega je GD za energijo neposredno zastopan v upravljavskih organih ACER. Prek svojih predstavnikov v upravnem odboru bo GD za energijo na vsakem sestanku skozi leto obveščen o uporabi proračuna in kadrovskem načrtu.

Za ACER v skladu s finančnimi pravili veljajo tudi letne obveznosti poročanja o dejavnostih in uporabi virov v upravnem odboru in letnem poročilu o dejavnostih.

Naloge, ki jih neposredno izvaja GD za energijo, bodo sledile letnemu ciklu načrtovanja in spremljanja, kot se izvaja v Komisiji in izvajalskih agencijah, vključno s poročanjem o rezultatih v letnem poročilu o dejavnostih GD za energijo.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. *Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol*

Čeprav bo moral ACER razviti novo strokovno znanje, je stroškovno najučinkoviteje, da se nove naloge v okviru tega predloga dodelijo obstoječi agenciji, ki se že ukvarja s podobnimi nalogami.

GD za energijo je oblikoval kontrolno strategijo za upravljanje svojih odnosov z ACER, ki je del okvira notranje kontrole Komisije iz leta 2017. ACER je svoj okvir notranje kontrole revidiral in sprejel decembra 2018.

2.2.2. *Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje*

Glavna tveganja so napačne ocene glede delovne obremenitve, nastale na podlagi tega predloga, saj si predlog prizadeva oblikovati regulativni okvir za poenostavitev pred in ne po oblikovanju nacionalnih pristopov ter nastanku novih akterjev in novih goriv (vodika in drugih „alternativnih plinov“) v sektorju energije. To tveganje je treba sprejeti, saj so izkušnje pokazale, da je v primeru, da potrebe po dodatnih virih niso vključene v začetni predlog, to zelo težko naknadno popraviti.

Dejstvo, da predlog vključuje več novih nalog, zmanjšuje to tveganje, saj je delovna obremenitev nekaterih nalog v nekaterih primerih lahko podcenjena, v drugih pa precenjena, kar omogoča prihodnje prerazporeditve.

2.2.3. *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Dodelitev dodatnih nalog obstoječemu mandatu ACER naj ne bi ustvarila posebnih dodatnih kontrol za ACER, zato bo razmerje med stroški kontrole in vrednostjo upravljanih sredstev ostalo nespremenjeno. Podobno tudi naloge, dodeljene GD za energijo, ne bodo pomenile dodatnih kontrol ali spremembe razmerja stroškov kontrole.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

ACER uporablja načela za boj proti goljufijam, ki jih uporabljajo decentralizirane agencije EU, v skladu s pristopom Komisije.

Marca 2019 je ACER sprejel novo strategijo za boj proti goljufijam, ki razveljavlja Sklep 13/2014 upravnega odbora ACER. Nova strategija, ki zajema triletno obdobje, temelji na naslednjih elementih: letna ocena tveganj, preprečevanje in obvladovanje nasprotja interesov, notranja pravila o žvižgaštvu, politika in postopek upravljanja občutljivih funkcij ter ukrepi v zvezi z etiko in integriteto.

GD za energijo je leta 2020 sprejel tudi revidirano strategijo za boj proti goljufijam. Ta strategija temelji na strategiji Komisije za boj proti goljufijam in posebni notranji oceni tveganja, opravljeni za opredelitev področij, ki so najbolj dovzetna za goljufije, že vzpostavljenih kontrolah in potrebnih ukrepih za izboljšanje zmogljivosti DG za energijo za preprečevanje, odkrivanje in odpravo goljufij.

Tako uredba o ACER kot pogodbene določbe, ki veljajo za javno naročanje, zagotavljajo, da lahko službe Komisije, vključno z OLAF, opravljajo revizije in preglede na kraju samem in pri tem uporabljajo standardne določbe po priporočilu OLAF.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	Številka	dif./nedif. ²³	držav Efte ²⁴	držav kandidat ²⁵	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
02	02 10 06 in 02 03 02	dif./	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	Številka	dif./nedif.	držav Efte	držav kandidat	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe

²³ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

²⁴ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

²⁵ Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

	[XX YY YY YY]		DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	2	Evropske strateške naložbe – Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER)
--	----------	--

ACER			Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	SKUPA J
Naslov 1:	obveznosti	(1)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	plačila	(2)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
Naslov 2:	obveznosti	(1a)						
	plačila	(2 a)						
Naslov 3:	obveznosti	(3a)						
	plačila	(3b)						
SKUPAJ odobritve za ACER	obveznosti	= 1 + 1a + 3a	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	plačila	= 2 + 2a + 3b	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravní odhodki“
--	----------	-------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	SKUPAJ
GD: ENER							
• Človeški viri		0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
• Drugi upravni odhodki							
SKUPAJ GD ENER	odobritve						

SKUPAJ odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
--	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	SKUPAJ
Odobritve iz RAZDELKOV 1 do 7 večletnega finančnega okvira	obveznosti	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572
	plačila	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572

3.2.2. Ocenjene posledice za odobritve za ACER

- ☒ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- ☐ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije			Leto N		Leto N+1		Leto N+2		Leto N+3		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)						SKUPAJ	
	REALIZACIJE																	
	↓	vrsta ²⁶	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1 ²⁷ ...																		
– realizacija																		
– realizacija																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 1																		
SPECIFIČNI CILJ št. 2 ...																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 2																		
STROŠKI SKUPAJ																		

²⁶ Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest ...).

²⁷ Kakor je opisan v točki 1.4.2 „Specifični cilji ...“.

3.2.3. Ocenjene posledice za človeške vire za ACER

3.2.3.1. Povzetek

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	SKUPAJ
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------

Začasni uslužbenci (razredi AD)	0,456	0,760	0,912	1,064	1,216	4,408
Začasni uslužbenci (razredi AST)						
Začasni uslužbenci (razredi AST/SC)	0,152	0,152	0,304	0,304	0,456	1,368
Pogodbeni uslužbenci	0,082	0,082	0,164	0,246	0,246	0,820
Napoteni nacionalni strokovnjaki						

SKUPAJ	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Potrebe po osebju (EPDČ):

	Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	SKUPAJ
--	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------

Začasni uslužbenci (razredi AD)	3	6	7	8	10	10
Začasni uslužbenci (razredi AST)						
Začasni uslužbenci (razredi AST/SC)	1	2	3	4	5	5
Pogodbeni uslužbenci (razred FG IV)	1	2	3	3	6	6
Napoteni nacionalni strokovnjaki						

SKUPAJ	5	10	13	15	21	21
---------------	----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Od tega financiranih s prispevki EU²⁸:

	Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	SKUPAJ
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------

Začasni uslužbenci (razredi AD)	3	5	6	7	8	8
Začasni uslužbenci (razredi AST)						
Začasni uslužbenci (razredi AST/SC)	1	1	2	2	3	3
Pogodbeni uslužbenci (razred FG IV)	1	1	2	3	3	3
Napoteni nacionalni strokovnjaki						

SKUPAJ	5	7	10	12	14	14
---------------	----------	----------	-----------	-----------	-----------	-----------

²⁸ ACER v skladu s členom 3(1) Sklepa Komisije (EU) 2020/2152 vsako leto določi navedene stroške, vključno s stroški za osebje, ki so upravičeni do financiranja iz pristožbin, in rezultate predstavi v osnutku programskega dokumenta. V skladu s členom 20 Uredbe (EU) 2019/942 Komisija poda mnenje o osnutku programskega dokumenta ACER, vključno s predlogi agencije glede tega, kateri stroški naj bi bili upravičeni do financiranja iz pristožbin, in glede možnosti za zmanjšanje obremenitve proračuna EU.

Predvideni datum zaposlitve EPDČ je 1 januar zadevnega leta.

3.2.3.2. Ocenjene potrebe po človeških virih za matični GD

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

Ocena se izrazi v celotnih zneskih (ali največ na eno decimalno mesto natančno)

	Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)					
20 01 02 01 in 20 01 02 02 (sedež in predstavništva Komisije)	1	2	2	3	5
20 01 02 03 (delegacije)					
01 01 01 01 (posredne raziskave)					
10 01 05 01 (neposredne raziskave)					
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)²⁹					
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)					
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)					
Proračunske vrstice (navedite) ³⁰	– na sedežu ³¹				
	– na delegacijah				
01 01 01 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)					
10 01 05 02 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)					
Druge proračunske vrstice (navedite)					
SKUPAJ	1	2	2	3	5

To so nove naloge, ki trenutno niso dodeljene nobenim članom osebja v GD za energijo. Potrebe po človeških virih se lahko krijejo z osebjem GD, ki je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

²⁹ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

³⁰ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

³¹ Zlasti za sredstva kohezijske politike EU, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA).

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

- ☐ Predlog/pobuda je v skladu z veljavnim večletnim finančnim okvirom.
- ☒ Za predlog/pobudo je potrebna sprememba zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira.

Pojasnite zahtevano spremembo ter navedite zadevne proračunske vrstice in ustrezne zneske.

- Pobude iz svežnja Pripravljeni na 55 pri izračunu razdelkov večletnega finančnega okvira niso bile upoštevane. Ker je ta konkretna pobuda nova, bo zahtevala reprogramiranje tako vrstice za prispevke za ACER kot vrstice za podporo dodatnemu delu znotraj GD za energijo. Kolikor proračunskih posledic zaradi dodatnih človeških virov za ACER ni mogoče pokriti s pristojbinami ali trenutnim prispevkom EU, se bodo pokrile iz drugih proračunskih vrstic, s katerimi upravlja GD za energijo, v zvezi z dodatnim EPDČ, ki ni financiran s pristojbinami, zlasti iz programa Energetika v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope, proračunska vrstica 02 03 02, vendar brez precedensa za uporabo sredstev IPE.
- ☐ Za predlog/pobudo je potrebna uporaba instrumenta prilagodljivosti ali sprememba večletnega finančnega okvira³².

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice ter ustrezne zneske.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

- V predlogu/pobudi ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- V predlogu/pobudi je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto N	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

³² Glej člena 12 in 13 Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- ☒ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva,
 - ☐ za druge prihodke.
 - ☐ navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ³³					
		Leto N	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)	
Člen							

Za razne namenske prejeme navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

--

Navedite metodo za izračun posledic za prihodke.

--

³³ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.

PRILOGA
k OCENI FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA
PREDLOGA

Ime predloga/pobude

Uredba o plinu (vključno s spremembami uredbe o agenciji ACER)

1. ŠTEVILO IN STROŠKI PREDVIDENIH POTREBNIH ČLOVEŠKIH VIROV

2. STROŠKI DRUGIH UPRAVNIH ODHODKOV

3. UPRAVNI STROŠKI SKUPAJ

4. METODE IZRAČUNA, UPORABLJENE ZA OCENO STROŠKOV

4.1.ČLOVEŠKI VIRI

4.2.DRUGI UPRAVNI ODHODKI

*Ta priloga mora biti priložena oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga pri posvetovanju med službami.
Preglednice s podatki se uporabljajo kot vir za preglednice iz ocene finančnih posledic zakonodajnega predloga.
Namenjene so izključno notranji uporabi znotraj Komisije.*

1. Število in stroški predvidenih potrebnih človeških virov

☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.

☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
		EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)																	
20 01 02 01 (sedež in predstavništva)	AD	1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						
	AST																
20 01 02 03 (delegacije Unije)	AD																
	AST																
• Zunanji sodelavci ³⁴																	
20 02 01 in 20 02 02 – Zunanje osebje (sedež in predstavništva)	PU																
	NNS																
	ZU																
20 02 03 – zunanje osebje (delegacije Unije)	PU																
	LU																

³⁴ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

	NNS																
	ZU																
	MSD																
Druge proračunske vrstice, povezane s človeškimi viri (navedite)																	
Seštevek za človeške vire – RAZDELEK 7		1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						

To so nove naloge, ki trenutno niso dodeljene nobenim članom osebja v GD za energijo. Potrebe po človeških virih se lahko krijejo z osebjem GD, ki je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
		EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve	EPDČ	odobritve
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)																	
01 01 01 01 Posredne raziskave ³⁵	AD																
01 01 01 11 Neposredne raziskave	AST																
Drugo (navedite)																	
• Zunanji sodelavci ³⁶																	

³⁵ Izberite ustrezno proračunsko vrstico ali po potrebi določite drugo; v primeru več proračunskih vrstic bi bilo treba osebje razvrstiti po vsaki posamezni zadevni proračunski vrstici.

³⁶ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

Zunanji sodelavci v okviru odobritev za poslovanje (nekdanje vrstice BA)	– na sedežu	PU															
		NNS															
		ZU															
	– na delegacijah Unije	PU															
		LU															
		NNS															
		ZU															
		MSD															
01 01 01 02 Posredne raziskave		PU															
01 01 01 12 Neposredne raziskave		NNS															
Drugo (navedite) ³⁷		ZU															
Druge proračunske vrstice, povezane s človeškimi viri (navedite)																	
Seštevek za odobritve – zunaj RAZDELKA 7																	
Skupaj človeški viri (vsi razdelki večletnega finančnega okvira)			1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760					

To so nove naloge, ki trenutno niso dodeljene nobenim članom osebja v GD za energijo. Potrebe po človeških virih se lahko krijejo z osebjem GD, ki je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

³⁷ Izberite ustrezno proračunsko vrstico ali po potrebi določite drugo; v primeru več proračunskih vrstic bi bilo treba osebje razvrstiti po vsaki posamezni zadevni proračunski vrstici.

2. Stroški drugih upravnih odhodkov

X Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.

☐ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	Leto N ³⁸	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Leto N+4	Leto N+5	Leto N+7	Skupaj
<u>Na sedežu ali na ozemlju EU:</u>								
20 02 06 01 – Stroški za službena potovanja in reprezentančni stroški								
20 02 06 02 – Stroški za konference in sestanke								
20 02 06 03 – Odbori ³⁹								
20 02 06 04 Študije in posvetovanja								
20 04 – Odhodki informacijske tehnologije (poslovni) ⁴⁰								
Druge proračunske vrstice, ki niso povezane s človeškimi viri (po potrebi navedite)								
<u>Na delegacijah Unije</u>								
20 02 07 01 – Stroški za službena potovanja in								

³⁸ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

³⁹ Navedite vrsto odbora in skupino, v katero spada.

⁴⁰ Potrebno je mnenje skupine za naložbe v informacijsko tehnologijo GD DIGIT (glej Smernice o financiranju informacijske tehnologije (C(2020) 6126 final, 10.9.2020, str. 7)).

konference ter reprezentančni stroški								
20 02 07 02 – Nadaljnje usposabljanje osebja								
20 03 05 – Infrastruktura in logistika								
Druge proračunske vrstice, ki niso povezane s človeškimi viri (po potrebi navedite)								
Seštevek za drugo – RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira								

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	Leto N⁴¹	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Leto N+4	Leto N+5	Leto N+7	Skupaj
Odhodki za tehnično in upravno pomoč (brez zunanjih sodelavcev) iz odobritev za poslovanje (nekdanje vrstice BA)								
– na sedežu								
– na delegacijah Unije								
Drugi odhodki za upravljanje v raziskovalni dejavnosti								
Odhodki politike informacijske tehnologije za operativne programe ⁴²								

⁴¹ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

Poslovni odhodki informacijske tehnologije za operativne programe ⁴³								
Druge proračunske vrstice, ki niso povezane s človeškimi viri (<i>po potrebi navedite</i>)								
Seštevek za drugo – zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira								
Skupaj drugi upravni odhodki (vsi razdelki večletnega finančnega okvira)								

⁴² Potrebno je mnenje skupine za naložbe v informacijsko tehnologijo GD DIGIT (glej Smernice o financiranju informacijske tehnologije (C(2020) 6126 final, 10.9.2020, str. 7)).

⁴³ Ta postavka vključuje lokalne upravne sisteme in prispevke k sofinanciranju poslovnih sistemov informacijske tehnologije (glej Smernice o financiranju informacijske tehnologije (C(2020) 6126 final, 10.9.2020)).

3. Skupaj upravni stroški (vsi razdelki večletnega finančnega okvira)

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Povzetek	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Razdelek 7 – Človeški viri	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
Razdelek 7 – Drugi upravni odhodki								
Seštevek za RAZDELEK 7	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
Zunaj razdelka 7 – Človeški viri								
Zunaj razdelka 7 – Drugi upravni odhodki								
Seštevek za druge razdelke								
SKUPAJ RAZDELEK 7 in zunaj RAZDELKA 7	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			

To so povsem nove naloge. Potrebne odobritve za upravne zadeve se lahko krijejo s prerazporeditvijo proračunskih sredstev znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

4.

4. Metode izračuna, uporabljene za oceno stroškov

4.1 Človeški viri

Ta del določa metodo izračuna, ki se uporablja za ocenjevanje človeških virov, ki se štejejo za potrebne (predpostavke o količini dela, vključno s posebnimi delovnimi mesti (delovni profili v skladu s Sysper 2), kategorije osebja in ustrezni povprečni stroški).

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira

Opomba: povprečni stroški vsake kategorije uslužbencev na sedežu so dostopni na BudgWeb:

https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/pre/legalbasis/Pages/pre-040-020_preparation.aspx.

• Uradniki in začasni uslužbenci

Od 1 do 5 delovnih mest AD za spremljanje izvajanja Uredbe:

- nadzor ACER in koordinacija z njim
- oblikovanje regulativnega okvira za tržni razvoj sektorja vodika in omrežij za vodik
- oblikovanje potrebnega pravnega okvira za izboljšanje pogojev za čezmejno trgovino s plinom ob upoštevanju vloge obnovljivih in nizkoogljivih plinov ter več pravic za odjemalce
- zagotovitev, da vseevropski subjekti operaterjev omrežij spoštujejo zakonodajo EU

Povprečni stroški so vzeti iz dopisa Ares(2020) 7207955.

• Zunanji sodelavci

Odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira

• Samo delovna mesta, ki se financirajo iz proračuna za raziskave

• Zunanji sodelavci

4.2 Drugi upravni odhodki

Podrobno navedite metodo izračuna, uporabljeno za vsako proračunsko vrstico, zlasti z njo povezane predpostavke (npr. število letnih sestankov, povprečni stroški itd.).

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira

--

Odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira